Estudi de les necessitats i l'oferta formativa del Ripollès - 2014

Ripollès Desenvolupament

Aquesta actuació forma part del projecte "Treball a les 7 comarques" i està subvencionada pel Servei d'Ocupació de Catalunya i cofinançada pel Servei Públic d'Ocupació Estatal i el Fons Social Europeu.

SOC Servei d'Ocupació de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa i Ocupació

Unió Europea
Fons social europeu
L'FSE inverteix en el teu futur

Realització de l'estudi:
Santiago Eizaguirre Anglada
Investigador i professor del Departament de Teoria Sociològica de la Universitat de Barcelona
http://lesciutatssubtils.wordpress.com
santieizaguirre@ub.edu

Desembre de 2014

Foto portada: Joan Casas Godayol
(pista forestal que surt de la carretera C-38 que va de Sant Pau de Segúries a Camprodon)

Índex de continguts

0- Introducció, objectius i instruments metodològics. 5
0.1 - Introducció.....5
0.2- Objectius de l'estudi.....5
0.3- Metodologia 6
0.4- Consideracions sobre els estudis previs. 8

1- Diagnosi socioeconòmica.....10
1.1- Dades bàsiques sobre la formació de la població 10
1.2- Dades bàsiques sobre el mercat de treball del territori.....12
1.3- Anàlisi del nivell d'estudis dels demandants d'ocupació al territori. 17

2-Anàlisi de l'oferta formativa del territori 22
2.1- Formació reglada.....23
2.1.1- Institut d'Ensenyament Secundari Abat Oliba.....24
2.1.2- Escola del Treball de la Fundació Eduard Soler. 26
2.1.3- Aula d'Hostaleria del Ripollès 29
2.2- Formació ocupacional 32
2.2.1- Àrea d'Orientació i intermediació Laboral de RD.....32
2.2.3- Casa d'oficis. 37
2.3- Formació continuada. 39
2.3.1- Unió Intersectorial Empresarial del Ripollès 39
2.3.2- Centre de Formació d'Adults de Ripoll. 41
2.3.3- Centre de Formació Forestal Especialitzada. 42

3- Anàlisi de les necessitats formatives del teixit empresarial del territori per sectors d'activitat. 45
3.1 – Agroalimentari 45
3.2 – Turisme 53
3.3 – Hostaleria i restauració 58
3.4 – Gestió forestal.....63
3.5 – Empresa i emprenedoria.....68
3.6 – Serveis socials.....71

4 – Línies estratègiques per a la dinamització del projecte formatiu del territori 76
4.1 - Línia estratègica 1 – Coordinar l'oferta territorial en formació professional inicial. 76
4.2 - Línia estratègica 2 – Promoure la concertació social d'una estratègia educativa de territori 78
4.3 - Línia estratègica 3: Incentivar la cooperació entre els agents implicats en la formació orientada al treball 81
4.4 – Línia estratègica 4: Promoure la formació continuada com un actiu de dinamització econòmica 82

5- Pla d'acció 84
6- BIBLIOGRAFIA.....131
7- WEBOGRAFIA.....132
8- ANNEXES.....134

Índex de taules i gràfics

Taula 1: Percentatge de la població de més de 16 anys segons estudis acabats (2011).....11
Taula 2: Taxa d'escolarització del Ripollès per grups d'edat (2012).....11
Gràfic 1: Percentatge de població ocupada per sector. Ripollès (2014).....13
Taula 3: Règim de cotització a la seguretat social per sectors. Ripollès (2014).....14
Gràfic 2: Origen sectorial dels aturats registrats. Ripollès (2007-2013).....14
Taula 4: Ocupacions més rellevants en la contractació. Contractes acumulats el 2012. Ripollès.....15
Taula 5: Ofertes gestionades pel Servei d'intermediació i orientació laboral durant l'any 2013. 16
Taula 6: Demandants d'ocupació per nivell instructiu i grup d'edat. Ripollès. 2014. 17
Taula 7: Nivell instructiu dels demandants d'ocupació. Percentatges. Ripollès 2014. 18
Gràfic 3: Demandants d'ocupació per grups d'edat quinquennals. Ripollès. 2014.....18
Gràfic 4: Nivell d'estudis dels demandants d'ocupació. Ripollès. (2014).....20
Gràfic 5: Nivell d'estudis dels demandants d'ocupació menors de 25 anys. Percentatges. Ripollès (2014)….23
Taula 8: Nivell d'estudis dels demandants d'ocupació. Grups d'edat. Ripollès. (2014). 23
Taula 9: Oferta de formació professional inicial gestionada per l'IES Abat Oliba de Ripoll (2014).....24
Taula 10: Alumnes matriculats a cicles formatius. Cursos 2012-2013; 2013-2014 i 2014-2015. 25
Taula 11: Convenis de pràctiques gestionats per l'IES Abat Oliba durant els cursos (2012-2013) i (2013-2014).....25
Taula 12: Oferta formativa de l'Escola del Treball de la Fundació Eduard Soler. (2014).....28
Taula 13: Oferta formativa de l'Aula d'Hostaleria del Ripollès. (2014).....30
Taula 14: Llistat de cursos ofertats per RD específicament orientats a persones demandants d'ocupació. (2008-2014).....36
Taula 15: Formació impartida per la Casa d'Oficis el curs 2013- 2014. 39
Taula 16: Oferta formativa de la UIER (2014).....41
Taula 17: Oferta formativa del Centre de Formació d'Adults de Ripoll. (2014).....42
Taula 18: Oferta formativa del Centre de Formació Forestal Especialitzada. (2014).....44
Taula 19: Llistat de formacions vinculades a l'àrea Agroalimentària de RD. (2009-2014) 50
Taula 20: Perfil estratègic pel territori: Tècnic en ramaderia ecològica de muntanya. 51
Taula 21: Perfil estratègic pel territori. Elaborador de formatges i derivats làctics. 52
Taula 22: Llistat de cursos vinculats a l'àrea de Turisme de RD. (2008-2014).....55
Taula 23: Perfil estratègic pel territori. Guies de Natura. 57
Taula 24: Perfil estratègic pel territori: Comercial turístic.....58
Taula 25: Formació no reglada oferida per l'Aula d'Hostaleria del Ripollès. (2008-2014)*.....60
Taula 26: Formació vinculada a l'àmbit de la gestió forestal. (2009-2014).....66
Taula 27: Perfil laboral estratègic pel territori: Treballador forestal. 66
Taula 28: Perfil estratègic pel territori: Gestor Energètic. 68
Taula 29: Llistat de projectes de cooperació Leader amb recursos per a la realització de formació. 70
Taula 30: Llistat de cursos vinculats a l'àrea d'Empresa i Emprenedoria (2014).....71
Taula 31: Llistat de cursos vinculats a l'àrea de Serveis Socials ofertats per RD (2008-2014).....74
Taula 32: Perfil estratègic pel territori. Auxiliar de geriatria.....75
Taula 33: Perfil estratègic pel territori: Educador social. 75
Taula 34: DAFO formació professional inicial.....79
Taula 35: DAFO estratègia educativa de territori.....81
Taula 36: DAFO formació orientada al treball.....83
Taula 37: DAFO formació continuada.....84
Taula 38: Cicles formatius del Departament d'Ensenyament per comarca i centre d'impartició (2014).....136

0- Introducció, objectius i instruments metodològics.

0.1 - Introducció

Ripollès Desenvolupament (RD) al llarg de l'any 2014 ha dut a terme un replantejament estratègic global de les seves línies d'acció i el seu projecte de futur per a la constitució d'una agència de desenvolupament que esdevingui una referència en matèria de foment de l'ocupació i el desenvolupament local per a tots els territoris del Pirineu Gironí. Entre les causes que promouen aquest replantejament cal destacar el moment de reformes i re-configuracions que afecten a les entitats locals i els consorcis d'abast comarcal així com també la redefinició de la llei del Servei d'Ocupació de Catalunya. Aquest canvi coincideix en el temps amb un canvi de cicle pel que fa als reptes estratègics definits per a la política europea de recerca comú que s'emmarca en el programa 'Horitzó 2020" i que a Catalunya s'articula al voltant de l'estratègia de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent RIS3CAT.

La reflexió estratègica que s'inclou en aquest document ha de servir per saber cap a on s'orienta el territori del Ripollès en l'àmbit específic de la formació des d'una perspectiva integral i en xarxa. L'objectiu és el de comptar amb un pla d'acció en l'àmbit formatiu que pugui servir per esclarir quines ajudes i per a què es demanaran en un futur immediat tenint en compte tots els agents i actors formatius amb els que compta el Ripollès. Partint del lideratge de RD, durant el procés de revisió del planejament que s'ha dut a terme enguany s'ha considerat que el context global de canvi d'època tant a nivell institucional com socioeconòmic, ens trobem també davant d'una oportunitat per a reduir redundàncies, promoure la coordinació tècnica entre els diferents agents formatius amb els que compta la comarca i promoure la implicació d'entitats a les que prèviament no s'ha incorporat en la definició de l'estratègia de desenvolupament territorial, com pot ser el sector social o el propi teixit empresarial de la comarca.

0.2- Objectius de l'estudi

Objectiu general

- Planificar una estratègia territorial basada en els principis del desenvolupament local pel que fa a l'oferta i les necessitats de la formació professional, ocupacional i contínua a l'àmbit territorial d'actuació.
- Apoderar els serveis tècnics de Ripollès Desenvolupament pel que fa a sistemes d'anàlisi i tractament de dades sobre serveis i recursos formatius.

Objectius específics

- Diagnosticar l'oferta i les necessitats formatives a l'àmbit territorial objecte d'estudi
- Oferir un resum sintètic i contrastat dels perfils específics, així com els nous filons d'ocupació, en els que el territori planteja incidir amb accions formatives a mitjà i llarg termini.
- Elaborar un pla de dinamització formativa del territori pels propers 5-10 anys segons els principis del planejament estratègic pel desenvolupament local[1]. Això vol dir definir les línies estratègiques en l'àmbit de la formació ocupacional i contínua per part de l'agència que encarrega l'estudi així com per part de les demés entitats membres del marc de cooperació de l'acció.
- Apoderar els tècnics de prospecció de l'agència comitent així com establir una metodologia per a la millora del sistema de recollida i tractament de dades sobre necessitats formatives i oferta ocupacional adequada a les empreses del territori.
- Apoderar els tècnics de formació de l'agència comitent així com la millora del sistema de recollida i tractament de dades sobre la valoració de l'eficàcia dels cursos de formació ocupacional desenvolupats per l'entitat.

0.3- Metodologia

Aquest estudi s'ha realitzat combinant tècniques qualitatives i quantitatives en la recollida de dades. L'apartat de diagnosi compta amb l'anàlisi i el tractament de dades secundàries sobre la formació de la població i l'estructura del mercat de treball del territori. Pel que fa a la formació de la població s'han tingut en compte les últimes dades disponibles de l'Institut d'Estadística de Catalunya referents al nivell d'estudis de la població de més de 16 anys segons estudis acabats, i la taxa d'escolarització per trams d'edat. També s'ha inclòs en aquest apartat l'anàlisi quantitatiu dels alumnes matriculats a cicles formatius pel cursos 2012-2013 i 2013-2014, segons les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i dels propis centres que s'ocupen d'impartir formació professional inicial al territori: l'IES Abat Oliba i l'Escola del Treball de la Fundació Eduard Soler.

Pel que fa a la observació de dades quantitatives del mercat de treball s'ha comptat sobretot amb la base de dades del l'Observatori del Mercat del Treball del Departament d'Empresa i Ocupació, així com amb la base de dades de l'Observatori del mercat de treball del Ripollès que és gestionat pel propi Consorci Ripollès Desenvolupament. En la diagnosi d'aquest estudi s'inclouen anàlisis sobre l'ocupació de la població del territori per sectors, així com sobre els règims de cotització a la seguretat social. També s'han tractat dades

1 Això vol dir definint accions o línies de treball generals, projectes concrets a partir d'aquestes, activitats específiques que s'incloguin en aquests projectes, i contemplant en cada cas els actors implicats, les metodologies d'aplicació, una estimació dels recursos necessaris, les fonts de finançament i els indicadors d'avaluació de cada una d'aquestes activitats.

ofertes pel servei de prospectiva del Servei d'Ocupació de Catalunya, que ofereix periòdicament un anàlisi macroeconòmic de l'adequació de l'oferta formativa al mercat laboral del territori. Aquest anàlisi creua les dades disponibles pel que fa a contractacions i cotització de la població del territori amb l'oferta de formació professional inicial existent al territori, i ha estat un punt de partida i un treball de referència recurrent en la realització d'aquest estudi.

L'estudi de l'oferta formativa del territori s'ha centrat en els àmbits referents a la formació professional inicial, l'àmbit de la formació contínua i la formació ocupacional realitzada al territori. Pel que fa a l'anàlisi quantitatiu de l'oferta de formació professional inicial s'ha treballat principalment amb la col·laboració i el suport de l'Institut Abat Oliba de Ripoll i l'Escola del Treball de la Fundació Eduard Soler, que són els dos centres de referència al territori pel que fa a la formació professional reglada pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Aquest apartat ha comptat tant amb l'anàlisi de dades sobre el nombre d'alumnes matriculats a cicles formatius, com amb l'entrevista amb la direcció dels dos centres, així com els responsables de l'oferta de cicles formatius i de l'establiment de convenis de pràctiques en el cas de l'institut.

L'anàlisi de l'oferta de formació ocupacional i contínua dels diferents agents que operen al territori ha comptat amb dos estratègies bàsiques. Per una banda s'ha procedit al llistat d'aquests agents i a la realització d'entrevistes monogràfiques amb els seus responsables que incloïen, entre d'altres, dades bàsiques pel que fa als recursos humans, l'oferta formativa i els reptes organitzacionals i de futur amb els que compten cadascun dels agents formatius analitzats. Per altra banda de cara a obtenir una imatge global de l'oferta de formació ocupacional i contínua del territori, comptant amb la col·laboració dels serveis tècnics de RD, s'ha procedit a la confecció d'una base de dades amb l'històric dels cursos realitzats en el marc de l'entitat. Gràcies a aquesta base de dades s'ha pogut realitzar un anàlisi sectorial dels aspectes formatius dins de cada una de les famílies professionals i els sectors d'activitat que han comptat fins a l'actualitat d'una major atenció per part de RD.

Pel que fa a la detecció de les necessitats formatives dels sectors econòmics amb presència al territori s'han desenvolupat dues enquestes orientades a copsar els reptes formatius del teixit empresarial del territori. La primera d'aquestes dues enquestes ha estat dirigida al teixit empresarial del territori, comptant amb una base de dades de contacte d'empreses del territori de la que disposa RD, i amb la col·laboració dels tècnics de promoció econòmica. En segon lloc s'ha desenvolupat un model de fitxa orientada a la definició de perfils estratègics pel territori des de la perspectiva dels serveis tècnics de promoció econòmica que operen al territori. Aquesta enquesta ha servit per definir el llistat de perfils estratègics pel territori, que ha estat complementat amb les dades recollides en l'anàlisi de dades secundàries disponibles respecte a l'estructura i l'evolució de la contractació i la cotització a la Seguretat Social en Règim de Treballadors Autònoms.

Finalment, cal afegir que per a la realització de l'estudi ha estat també clau la participació en les taules de debat orientades a la revisió del planejament estratègic territorial que s'han realitzat setmanalment al llarg sobretot del segon i el tercer trimestre del 2014 amb la participació d'actors clau del territori, i de manera participada amb els serveis tècnics de RD, incloent en aquestes taules tant representants del món empresarial,

com de les administracions públiques i la societat civil del territori. Aquestes taules han estat claus per al que fa la percepció qualitativa dels punts forts, reptes i projectes de territori de futur.

0.4- Consideracions sobre els estudis previs.

L'estudi sobre les necessitats formatives al Ripollès realitzat el 2006 a instàncies de RD destacava diverses qüestions clau que amb els matisos corresponents a l'acció dels agents socials al territori durant els últims 8 anys avui dia encara són importants per a l'àmbit formatiu i ocupacional. Les observacions fetes a mode de conclusions per aquest estudi en molts sentits segueixen sent vàlides, en el benentès que l'atenció a les necessitats formatives per part dels agents encarregats de dinamitzar l'oferta formativa de la comarca ha evolucionat de manera considerable tan quantitativa com qualitativament. El present estudi sobre les necessitats i l'oferta formativa, pretén anar més enllà de les observacions fetes en l'esmentat referent, oferint un pla d'acció operatiu per reforçar l'abordatge de les debilitats, les fortaleses, les amenaces i les oportunitats de l'àmbit formatiu i ocupacional a la comarca. Això es pretén fer-ho considerant les condicions actuals de l'activitat econòmica i el mapa ocupacional amb el que es troba la comarca.

En primer lloc en aquest estudi previ de 2006 es destacava la consciència -que ja fa fa més d'una dècada que és documentada al territori-, de la necessitat de treballar conjuntament entre actors públics i privats la governança de l'oferta formativa i l'adequació d'aquesta al mercat laboral. En aquest aspecte ja s'assenyalava aleshores la importància de coordinar totes les entitats implicades en aquesta de cara a a rendibilitzar els recursos econòmics amb el que pot comptar l'oferta formativa al Ripollès.

En segon lloc s'assenyala ja en aquest estudi previ, la importància del treball en l'àmbit de la prospecció empresarial, per donar resposta de manera detallada i immediata a les necessitats formatives de les empreses de la comarca. En aquest sentit, i entenent les dificultats del desenvolupament d'una prospecció empresarial eficient i dinàmica, el territori ha avançat molt al respecte de la comunicació entre els diferents sectors empresarials i l'agència de desenvolupament comarcal.

L'enumeració cronològica i l'estudi dels cursos i les jornades formatives que ha desenvolupat RD al llarg de l'última dècada ens informa de l'avançament que hi ha hagut per part de l'agència en ordre a respondre a les inquietuds formatives i als reptes del coneixement al territori. La manera com l'agència en qüestió ha esdevingut amb el temps un referent per d'altres agències de desenvolupament catalanes, o fins i tot d'altres territoris, és un indicador dels desenvolupament duts a terme en ordre a promoure activitats i sobretot en l'atracció de recursos econòmics i finançament per a la formació per part de les administracions públiques per a dur-les a terme.

Una altra qüestió que es destaca com a important en aquest estudi previ és la necessitat de sensibilitzar les empreses de la comarca sobre els beneficis de la planificació i realització de formació contínua. Aquest és un aspecte, que a la vista de l'anàlisi dels cursos i jornades dutes a terme al llarg dels últims 8 anys queda també

palès que ha estat activat per l'agència de desenvolupament comarcal.

Un aspecte que ja s'assenyalava com a important aleshores i que potser, a la vista de les reaccions recollides en el marc de l'actualització del pla estratègic comarcal el 2014, caldria revisar o potenciar de manera més enèrgica és la sensibilització ciutadana al respecte de la importància de la formació contínua al llarg de la vida, o específicament entre el jovent sobre les característiques i sortides de la formació professional. En aquest àmbit una qüestió que està posant de manifest el context actual de crisi econòmica i canvi de model productiu és una cada cop més minsa oferta d'oportunitats laborals de baixa qualificació. Això ressalta la importància de plantejar accions divulgatives entorn pràctiques de consum i producció socialment responsables que tinguin en compte el canvi de model econòmic en el que ens trobem. Per tant el planejament estratègic ha de considerar no només el que és la sensibilització sobre la importància de la formació de persones per a millorar-ne l'ocupabilitat, sinó també la divulgació en valors cívics per a promoure canvis en els models productius i de consum del territori i la ciutadania que l'habita.

Una altra de les qüestions clau que assenyalava aquest estudi previ era la importància de fer arribar als responsables polítics comarcals les necessitats formatives dels empresaris de la comarca, perquè demanessin a les autoritats educatives una major flexibilitat en l'oferta formativa reglada. En aquest respecte cal assenyalar per una banda la importància d'entendre que l'aposta del territori per la formació ha d'anar més enllà de les necessitats formatives dels sectors empresarials presents, com ja s'ha dit, i que ha d'apostar de manera ferma per aquells sectors que es consideren estratègics i així són contemplats per figures de planejament d'abast superior com és l'estratègia europea, o l'estratègia d'innovació catalana contemplada al programa RIS3CAT 2014.

L'estudi realitzat el 2006 assenyalava quatre àmbits formatius estratègics per a la comarca del Ripollès (formació en oficis (mecànics industrials, mecànics d'automoció, paletes, fusters...); formació sanitària i de serveis socials; formació a dependents en comerç; i formació d'hostaleria i turisme. Entre aquests quatre grans àmbits cal destacar que la comarca ha avançat especialment pel que fa a la consolidació d'una oferta en formació en l'àmbit de l'hostaleria i el turisme, amb la consolidació de l'Aula d'Hostaleria, i el desenvolupament d'oferta específica en activitats de esportives de muntanya. També en l'àmbit de la formació en oficis la comarca ha consolidat oferta específica al voltant de la Fundació Eduard Soler en l'àmbit del metall mecànic, amb l'Escola del Treball que és reconeguda més enllà dels límits territorials del Ripollès. L'oferta formativa que reforça el sector del comerç ha estat desenvolupada principalment pels cicles formatius de comerç coordinats per l'IES Abat Oliba i per l'oferta de formació contínua oferta per la Unió Intersectorial Empresaial del Ripollès (UIER). Finalment pel que fa a l'oferta formativa en l'àmbit socio-sanitari, els agents comarcals han avançat en la definició dels actors que n'han de liderar l'aplicació i el present informe compta amb el desenvolupament d'un projecte d'assoliment d'oferta formativa específica en l'àmbit sociosanitari.

1- Diagnosi socioeconòmica

1.1- Dades bàsiques sobre la formació de la població .

Taula 1: Percentatge de la població de més de 16 anys segons estudis acabats (2011)

	No sap llegir o escriure	Sense estudis	Educació primària	ESO	Batxillerat superior	FP grau mitjà	FP grau superior	Diplomatura	Grau universitari	Llicenciatura i doctorat
Berguedà	2,1	9,2	13,8	37,6	8,5	7,5	7,8	5,6	1,3	6,5
Cerdanya	0,6	5,8	17,3	29,5	15,0	6,7	5,2	7,0	3,1	9,9
Garrotxa	2,3	9,6	17,7	30,6	10,8	7,4	6,6	6,1	2,1	6,8
Osona	2,0	8,7	15,1	33,1	11,4	7,7	5,9	6,7	1,4	8,0
Ripollès	2,1	9,5	17,8	33,6	9,6	7,8	6,7	5,1	1,4	6,4
Catalunya	1,7	8,3	13,5	28,3	13,5	7,0	7,3	6,7	2,4	11,2
Comarques Gironines	1,9	7,9	15,4	32,1	14,1	6,5	5,6	5,9	2,2	8,3

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat.

El nivell d'instrucció mesura el nivell d'estudis més alt, assolit per la persona, estudii o no, en la data de referència. Segons Idescat (2011), el Ripollès compta amb un percentatge de persones sense estudis força més elevat que la mitjana catalana, així com també que la mitjana de les comarques gironines. Pel que fa a les comarques veïnes només es veu lleugerament superat en aquest aspecte per la Garrotxa.

Tant pel que fa a l'Educació primària, com pel que fa a l'Educació Secundària Obligatòria, el Ripollès es situa per sobre la mitjana catalana i gironina, de percentatge de persones que declaren aquests com el màxim nivell d'instrucció assolit. En aquest sentit el Ripollès també es situa per davant de totes les comarques veïnes en percentatge de persones que declaren l'etapa d'escolarització obligatòria com el nivell d'estudis més alt assolit. D'aquestes dades se'n deriva l'observació que el Ripollès compta amb una alta taxa de deserció escolar en el trànsit a les etapes d'educació post-obligatòria.

Taula 2: Taxa d'escolarització del Ripollès per grups d'edat (2012)

Grups d'edat	**Taxa d'escolarització.**
2-4 anys	90,46%
4-16 anys	80, 49 %
A partir de 17 anys	66, 32%

Font: Idescat.

Mentre que l'etapa d'escolarització pre-escolar, i l'etapa de primària i secundària, compten amb un seguiment gairebé unànime, a partir dels setze anys, amb la fi de l'etapa d'escolarització obligatòria, la taxa d'escolarització a la comarca té un clar descens. Aquesta és una qüestió preocupant en el marc de la societat del coneixement.

Si es comparen les dades referents a l'etapa immediatament posterior a l'escolarització obligatòria (educació

de segon grau) es pot veure que existeix una clara diferència entre el percentatge de la població que assoleix un nivell d'instrucció equivalent a cicles formatius de grau mitjà i superior, i la població que assoleix estudis de batxillerat superior. Si pel que fa als cicles formatius el percentatge de població de més de 16 anys que els assoleix és similar o lleugerament diferenciat per unes dècimes, respecte les mitjanes catalanes i gironines, pel que fa a persones que assoleixen estudis de batxillerat superior (9,6%), es troba varis punts percentuals per sota de la mitjana catalana (13,5%), i la mitjana gironina (14,1%). Aquesta observació sobre el baix percentatge de persones amb estudis de batxillerat superior acabats residint a la comarca cal que sigui matitzada recordant que es dona entre aquest grup de persones una tendència lògica a l'abandonament del territori just després d'acabar el batxillerat superior per l'absència d'oferta d'estudis universitaris en aquest.

Aquesta observació referent a una relatiu baix nivell d'instrucció pel que fa als nivells formatius més qualificats per part de la població en relació a les mitjanes catalanes i gironines, es fa patent sobretot pel que fa als percentatges de població de més de 16 anys amb estudis de tercer grau acabats (Diplomatura, Grau Universitari i Llicenciatura o doctorat). Pel que fa a la última categoria, referent a la població amb estudis de Llicenciatura o doctorat assolits, el percentatge del Ripollès (6,4%), és el més baix respecte a totes les comarques amb les que té contacte, i es situa a molta distància de la mitjana catalana (11,2%). Segons aquestes dades podem inferir l'observació que el territori no ofereix atractius laborals a persones amb estudis de tercer cicle, cosa que determina que moltes de les persones que han marxat d'aquest per a la realització d'estudis universitaris no hi puguin tornar degut a la manca d'oportunitats laborals.

1.2- Dades bàsiques sobre el mercat de treball del territori

Per al desenvolupament d'una estratègia formativa territorial que consideri les necessitats i l'estructura del teixit empresarial, a continuació es presenten diverses de les característiques que identifiquen el mercat laboral del Ripollès. En aquest sentit s'analitza l'ocupació per sectors, els règims de cotització per sectors, l'origen sectorial dels aturats registrats al territori, així com les ocupacions més rellevants en la contractació, i el tipus d'ofertes de feines gestionades per els serveis d'intermediació laboral del territori.

Gràfic 1: Percentatge de població ocupada per sector. Ripollès (2014)

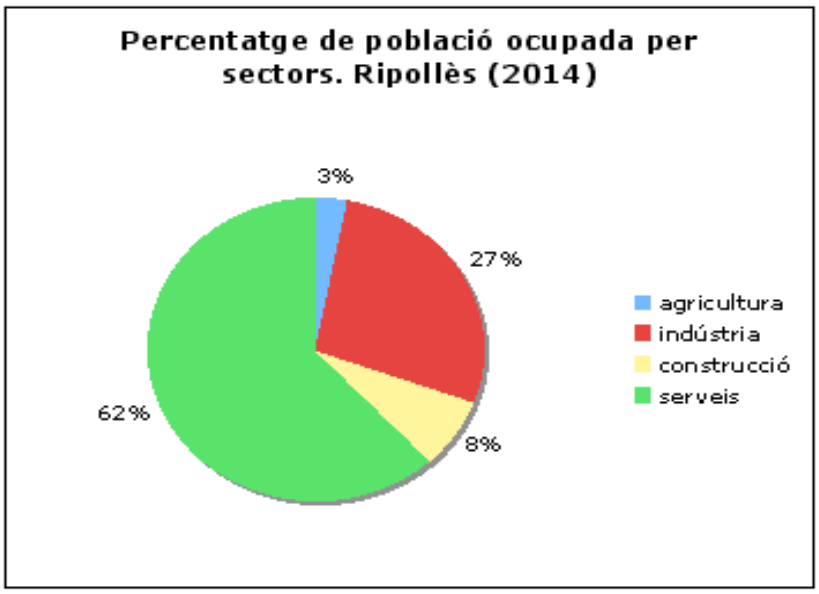

Font: Observatori de Mercat de treball .

L'observació de l'estructura de l'ocupació per sectors, amb dades del 2n trimestre de 2014, mostra que el 62% de la població ocupada al Ripollès es dedica al sector serveis. A continuació el sector industrial representa un 27% de la població, i és seguit a certa distància per un 8% del sector de la construcció i un 3% del sector primari.

D'aquestes dades la observació més rellevant a fer és que si bé el Ripollès es tracta d'una comarca de muntanya el paper del sector primari pel que fa al percentatge de població ocupada és molt testimonial. Aquesta dada cal que sigui puntualitzada pel fet que el sector agrari és un àmbit d'activitat econòmica on tradicionalment s'hi duu a terme molt treball informal no declarat, sobretot pel que fa a explotacions familiars, o que en moltes explotacions agràries les persones que hi treballen compaginen l'activitat al sector primari amb d'altres ocupacions.

Taula 3: Règim de cotització a la seguretat social per sectors. Ripollès (2014)

	agricultura	industria	construcció	serveis	total
assalariats	4,6	93,2	55,0	76,2	77,0
autònoms	95,4	6,8	45,0	23,8	23,0

Font: Observatori del Mercat del Treball.

L'observació del règim de cotització a la seguretat social per sectors assenyala que el sector industrial és el que ofereix una major cobertura a la població ocupada amb un percentatge de treballadors que cotitzen al règim general de la seguretat social del 93,2%. En contraposició al sector industrial, les activitats econòmiques del sector agrari presenten la imatge contrària, amb un percentatge encara superior (95,4%) de treballadors que cotitzen al règim d'autònoms. Això, en termes de planificació d'activitats formatives implica diferents casuístiques pel que fa a la divulgació de competències vinculades a l'auto-ocupació, pròpies del règim de cotització dels treballadors autònoms, que s'han de considerar del tot indispensables en la planificació de formacions orientades al sector primari.

Pel que fa als altres dos sectors analitzats, el sector de la construcció compta amb un percentatge gairebé similar de treballadors per compte propi (45%), i treballadors per compte aliena (55%); mentre que en el sector serveis els treballadors en el règim general de la seguretat social són un 76,2%, respecte al 23,8% que ho fa en el règim d'autònoms.

Gràfic 2: Origen sectorial dels aturats registrats. Ripollès (2007-2013)

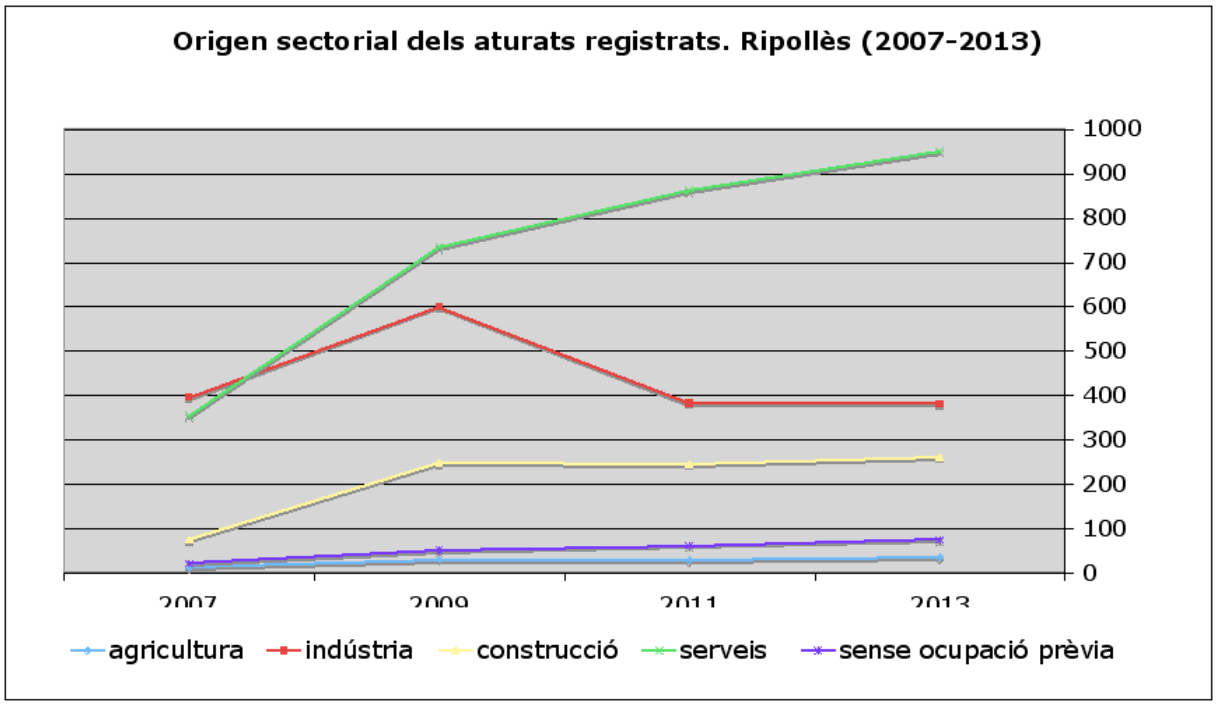

Font: Ídem.

La observació de l'origen sectorial dels aturats registrats durant el període 2007-2013 ens ofereix una lectura

sintètica de la manera com els diferents sectors han respost al context de crisi econòmica global on ens trobem immersos. En primer lloc destaca el fet que el sector que millor ha suportat la pèrdua de llocs de treball ha estat el sector industrial, que ha arribat a reduir el nombre de llocs de treball perduts l'any 2013 respecte els que havia perdut el 2007 abans de l'inici de la crisi. Això apunta a subratllar l'observació que el sector industrial no només és el que ofereix unes condicions de treball més dignes amb una major cobertura social sinó que també es tracta d'un sector amb una relativa resiliència davant els canvis estructurals que des de 2011 ha vingut reduint el ritme de destrucció de l'ocupació (junt amb el sector de la construcció). Per contra el sector serveis, -que és el majoritari com s'ha observat pel que fa al percentatge de població ocupada-, no ha deixat d'augmentar al llarg dels cinc anys de crisi que portem el nombre de persones aturades. Aquesta dada subratlla la idea que l'ocupació que es genera al sector serveis acostuma a ser molt precària, amb un major grau d'estacionalitat quan està vinculada al turisme. Aquesta observació requereix però de contrastació amb dades específiques dels diferents subsectors que integren el sector serveis.

Taula 4: Ocupacions més rellevants en la contractació. Contractes acumulats el 2012. Ripollès.

ocupacions	nº de contractes	% de contractes
Peons indústries manufactureres	719	16,70%
Cambrers assalariats	438	10,10%
Personal neteja oficines, hotels i altres	305	7,10%
Monitors activitats recreatives	273	6,30%
Venedors botigues i magatzems	193	4,50%
Empleats domèstics	150	3,50%
Mecànics ajustadors maquinària agrícola i industrial	128	3,00%
Matadors i treballadors indústries càrnies	125	2,90%
Serveis de cura, serveis de salut	99	2,30%
Ajudants de cuina	93	2,00%
Resta d'ocupacions	1795	41,60%
TOTAL	4318	100,00%

Font: Observatori del Mercat de Treball. Departament d'Empresa i Ocupació.

Segons les dades recollides per l'Observatori del Mercat del Treball del departament d'Empresa i Ocupació durant el 2012, el nombre de contractes acumulats vinculats al peonatge en indústries manufactureres representa un percentatge considerable respecte la resta de contractacions acumulades a la comarca al llarg del 2012. El peonatge en indústries manufactureres durant el 2012 va superar de manera considerable la segona ocupació més rellevant en la contractació de la comarca que és la de cambrer. Aquesta dada ressalta la importància a la comarca del sector industrial així com la seva resiliència en un context global de crisi, en

la mateixa línia del que s'assenyalava amb anterioritat en l'anàlisi de l'origen sectorial de l'atur registrat per sectors durant els darrers cinc anys. El sector industrial, i en especial el vinculat al metall-mecànic també és representat en aquesta taula sobre les ocupacions més rellevants en la contractació acumulada pel que fa l'epígraf "Mecànics ajustadors de maquinària agrícola i industrial" que representa un 3% de la contractació durant el 2012. Aquestes dades concorden amb dos dels perfils més presents entre les ofertes gestionades pel Servei d'Intermediació Laboral de Ripollès Desenvolupament, específicament vinculats al sector metall-mecànic: operari en metall, i tècnic mecatrònic.

Per altra banda una de les observacions que cal fer de la taula anterior és el fet que les ocupacions que hi apareixen son totes ocupacions d'un nivell de qualificació relativament baix, i en especial les quatre ocupacions més rellevants en la contractació segons les dades recollides per l'Observatori del Mercat de Treball del Departament d'Empresa i Ocupació, són ocupacions amb un nivell salarial baix.

Una altra font d'informació respecte el mercat de treball del territori és la base de dades del dispositiu d'intermediació i orientació laboral de Ripollès Desenvolupament. La observació de les ofertes gestionades per aquest dispositiu incideix en el baix nivell de qualificació de les dues ocupacions amb més demandes al territori segons aquesta font d'informació (cambrer/a i netejador/a). En tercer lloc hi ha les ofertes orientades a la cerca de cuiners, que es tracta d'una ocupació que requereix un nivell formatiu d'àmbit post-obligatori, que es pot assimilar amb el que s'assoleix en el moment de finalitzar la formació d'un cicle de grau superior. La tirada d'aquest tipus d'ofertes de treball ha estimulat el desenvolupament d'un cicle formatiu de grau superior per part de l'Aula d'Hostaleria del Ripollès amb col·laboració amb l'IES Abat Oliba. Per ara els estudiants que son formats a l'Aula d'Hostaleria, un cop superen el grau formatiu de cicle mitjà, compten amb unes competències que només els fan aptes per a accedir a feines d'ajudant de cuina però no de cuiner/a.

Taula 5: Ofertes gestionades pel Servei d'intermediació i orientació laboral durant l'any 2013.

perfil	ofertes
Cambrer/a	22
Netejador/a	15
Cuiner/a	11
Aux. Cuina	9
Treballador/a familiar	8
Comercial	7
Caixer/a	5
Depedent/a	5
Aux. Infermeria	4
Mecànic de manteniment	4
Administratiu/va	3
Carretoner/a	3
Aux. Administratiu/va	2

Cambrer/a d'habitacions	2
Cuidador/a de gent gran	2
Encarregat/da de comerç	2
Fresador/a	2
Mecànic industrial	2
Mosso de magatzem	2
Operari/ària carni	2
Operari/ària muntatge	2
Recepcionista	2
Socorrista	2
Soldador	2
Tècnic de manteniment	2
Altres perfils	23
TOTAL	**145**

Font: Memòria Ripollès Desenvolupament 2013.

1.3- Anàlisi del nivell d'estudis dels demandants d'ocupació al territori.

Una altra qüestió interessant per l'anàlisi de les necessitats formatives del territori és l'estudi de l'estructura demogràfica i el nivell formatiu de les persones demandants de feina al territori. En aquest sentit gràcies a les dades de l'Oficina de Treball de la Generalitat a Ripoll podem realitzar diverses observacions. A les taules i gràfics següents s'estudia el nivell formatiu dels demandants d'ocupació registrats a l'OTG del Ripollès el juliol de 2014.

Taula 6: Demandants d'ocupació per nivell instructiu i grup d'edat. Ripollès. 2014.

Edat	Estudis primaris incomplets	Estudis primaris complets	Programes de formació professional - Estudis secundaris	Educació general - Estudis secundaris	Tècnics professionals superiors - Estudis post-secundaris.	Universitaris primer cicle - Estudis post-secundaris	Universitaris segon i tercer cicle - Estudis post-secundaris	Total
menors de 20 anys	2	1	5	43	1	0	0	**52**
de 20 a 24	13	0	8	76	5	1	10	**113**
de 25 a 29	11	3	17	71	9	3	15	**129**
de 30 a 34	17	2	12	87	12	16	18	**164**
de 35 a 39	29	3	28	110	19	21	19	**229**
de 40 a 44	32	1	16	124	17	10	17	**217**
de 45 a 49	31	0	26	136	16	10	7	**226**
de 50 a 54	36	9	35	191	13	5	7	**296**
de 55 a 59	39	36	16	239	8	3	4	**345**
de 60 a 64	43	30	8	175	4	7	3	**271**
Més de 64	3	2	1	6	0	3	0	**15**
Total	**256**	**87**	**172**	**1258**	**104**	**79**	**100**	**2057**

Font: Oficina de Treball de la Generalitat de Catalunya al Ripollès.

Taula 7: Nivell instructiu dels demandants d'ocupació. Percentatges. Ripollès 2014.

	Estudis primaris incomplets	Estudis primaris complets	Programes de formació professional - Estudis secundaris	Educació general - Estudis secundaris	Tècnics professionals superiors - Estudis post-secundaris.	Universitaris primer cicle - Estudis post-secundaris	Universitaris segon i tercer cicle - Estudis post-secundaris
%	12,4	4,2	8,4	61,2	5,1	3,8	4,9

Font: Oficina de Treball de la Generalitat de Catalunya al Ripollès.

La observació del nivell instructiu dels demandants d'ocupació de manera agregada ens ofereix una imatge en la que destaca un percentatge considerable de persones amb els estudis primaris incomplets (12,4%) i una majoria de la població demandant d'ocupació que es caracteritza per no haver fet estudis més enllà de l'educació secundària obligatòria (61,2 %). Pel que fa al primer grup, el de persones amb els estudis primaris incomplets, cal subratllar que més d'un 59% d'aquests es tracta de persones majors de 40 anys, que representen un dels perfils de més difícil inserció degut al baix nivell formatiu.

En el següent gràfic es presenta un anàlisi per grups d'edats de l'univers de demandants d'ocupació registrats a l'OTG del Ripollès.

Gràfic 3: Demandants d'ocupació per grups d'edat quinquennals. Ripollès. 2014

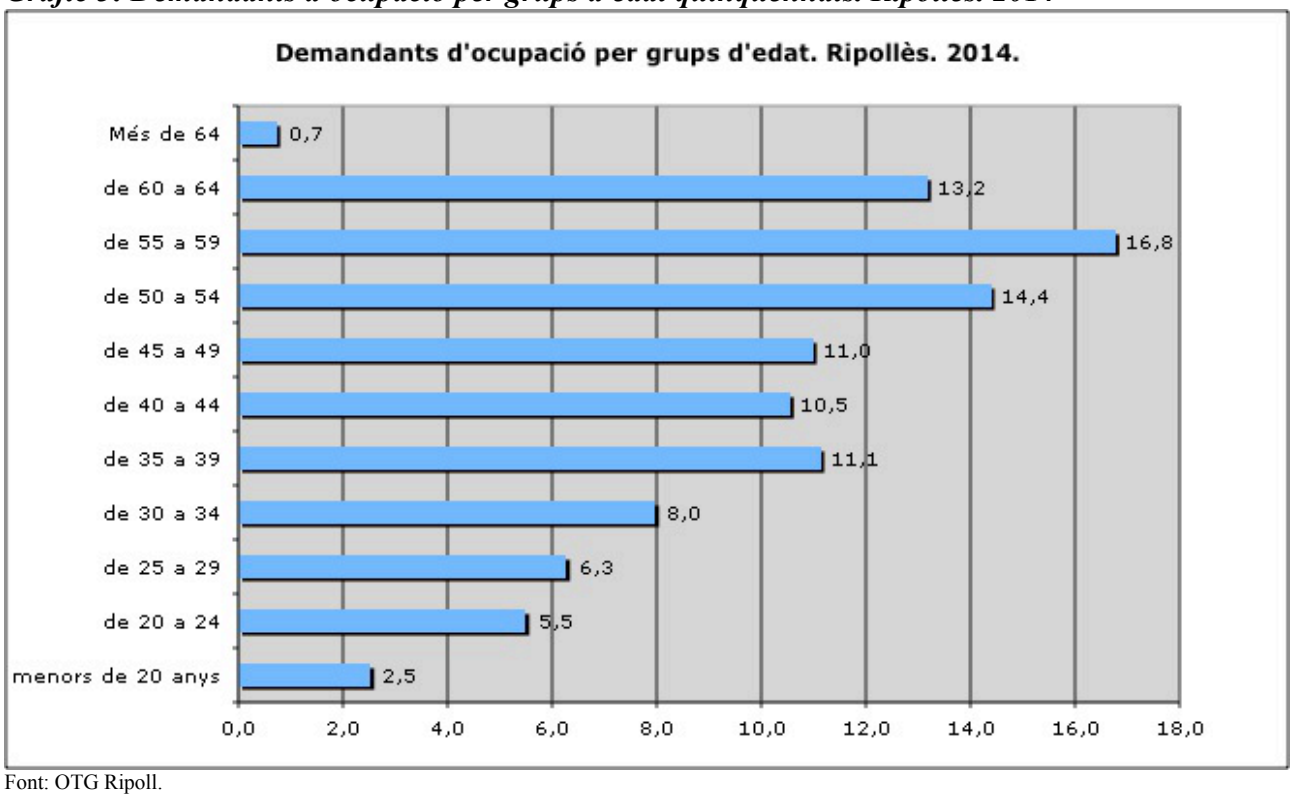

Font: OTG Ripoll.

En aquest gràfic podem observar que es produeix un salt important entre el percentatge de demandants d'ocupació del grup de 30 a 34 anys i el següent de 35-39 anys. Això ens posa de manifest el fet que els grups d'edat més joves tendeixen a tenir reticències a inscriure's a l'Oficina de Treball, ja sigui pel fet que per no haver cotitzat suficientment no poden accedir a prestacions d'atur, o per d'altres raons de tipus cultural i/o

administratiu que dificulten la percepció social del fet d'estar apuntat com a demandant de treball com un factor important en la possibilitat d'accedir a noves ofertes de feina.

Per altra banda el gràfic anterior posa de manifest una qüestió important pel territori com és el pes relatiu dels grups d'edat superiors a 50 anys entre tot el conjunt de demandants d'ocupació. Aquests representen un 45% de tots els demandants d'ocupació.

Gràfic 4: Nivell d'estudis dels demandants d'ocupació. Ripollès. (2014)

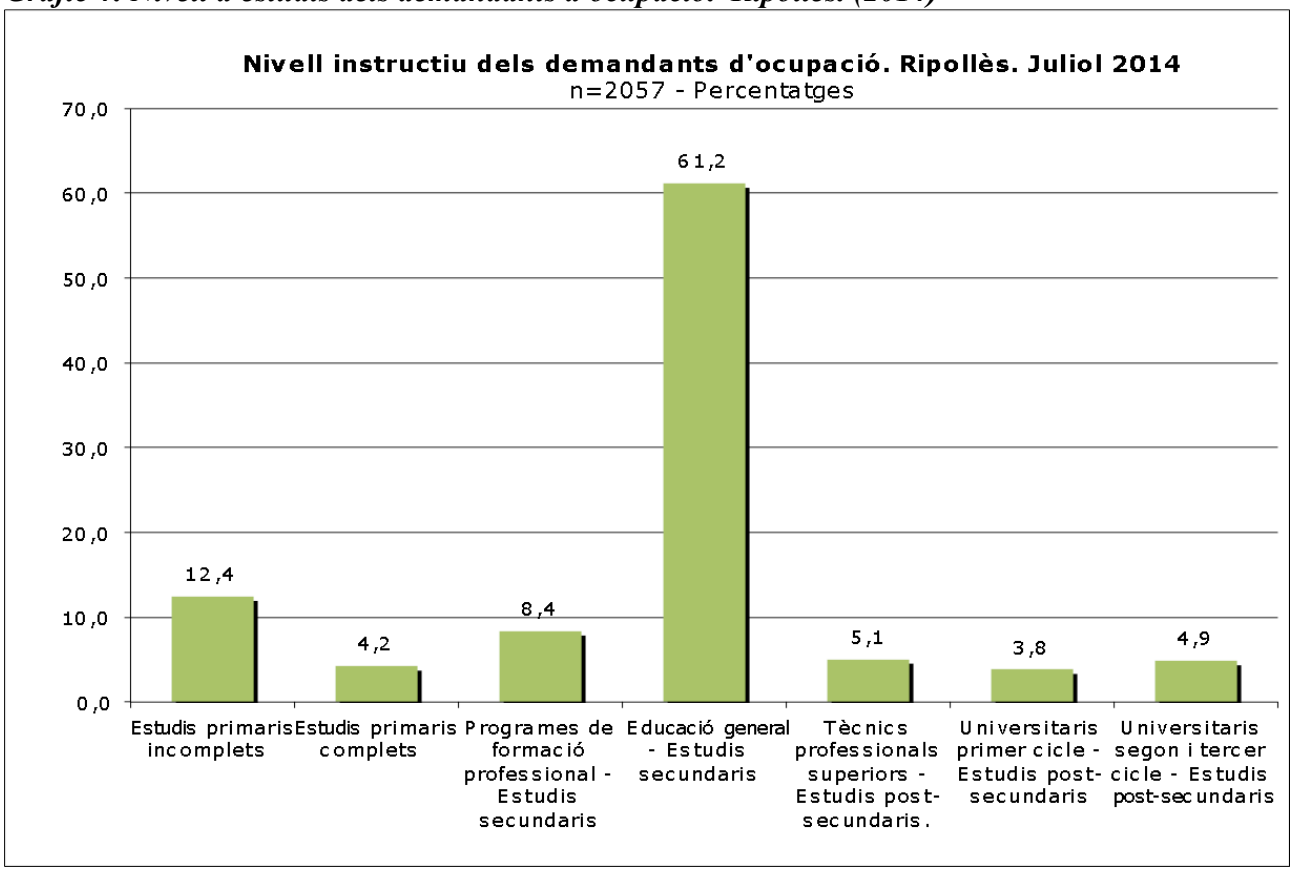

Font: OTG Ripoll.

Gràfic 5: Nivell d'estudis dels demandants d'ocupació menors de 25 anys. Percentatges. Ripollès (2014)

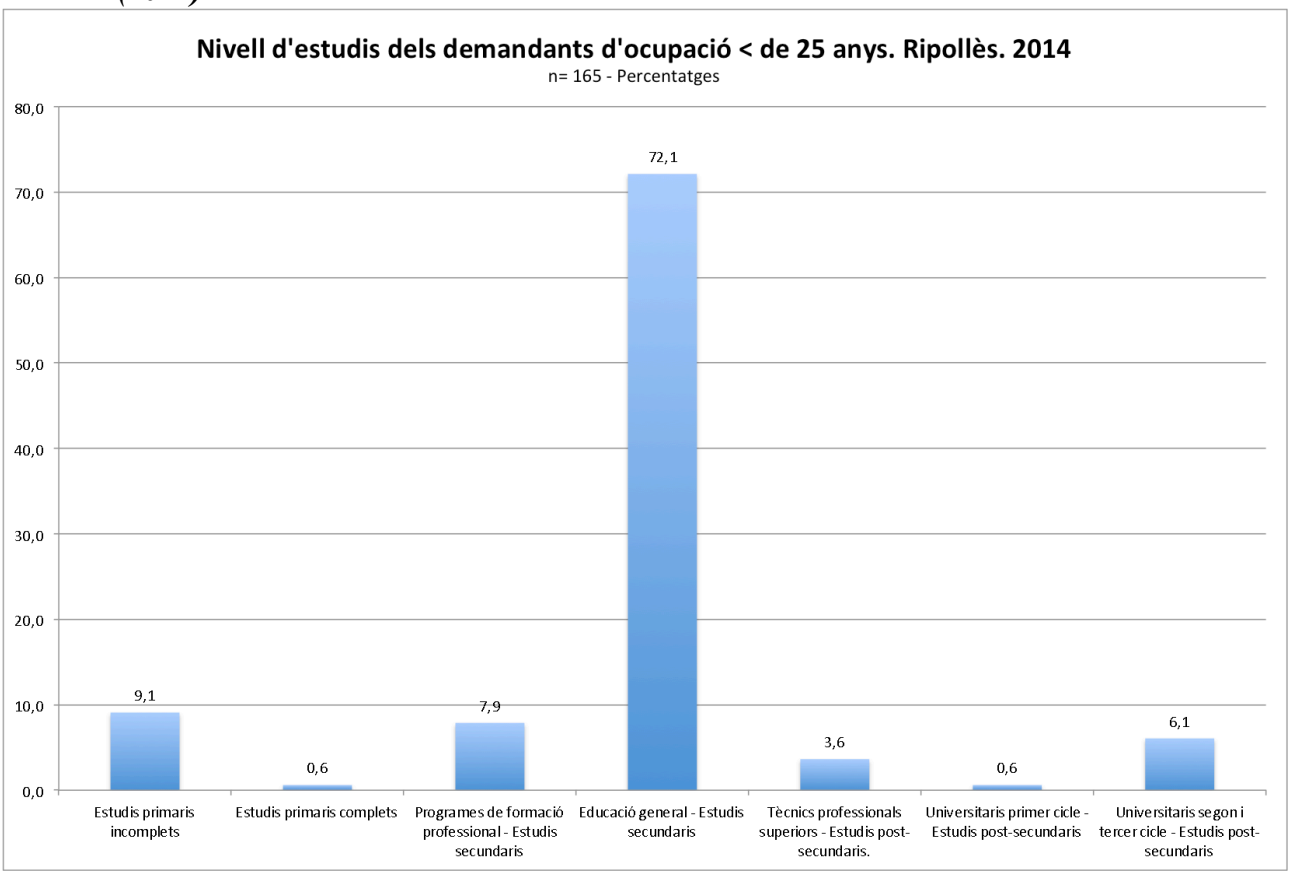

Font: OTG Ripoll.

Taula 8: Nivell d'estudis dels demandants d'ocupació. Grups d'edat. Ripollès. (2014).

	Estudis primaris incomplets	Estudis primaris complets	Programes de formació professional - Estudis secundaris	Educació general - Estudis secundaris	Tècnics professionals superiors - Estudis post-secundaris.	Universitaris primer cicle - Estudis post-secundaris	Universitaris segon i tercer cicle - Estudis post-secundaris	Total
< de 25 anys	15	1	13	119	6	1	10	165
%	9,1	0,6	7,9	72,1	3,6	0,6	6,1	100
>25 i <35	28	5	29	158	21	19	33	293
%	9,6	1,7	9,9	53,9	7,2	6,5	11,3	100
>35 i < 65	213	81	130	981	77	59	57	1598
%	13,3	5,1	8,1	61,4	4,8	3,7	3,6	100

Font: OTG Ripoll.

2-Anàlisi de l'oferta formativa del territori

En aquest apartat es presenta l'oferta formativa del Ripollès per tipus d'ensenyament. Considerant l'oferta de formació reglada, ocupacional i contínua de la comarca s'analitzen els principals agents formatius amb els que compta el territori. De cada un d'aquests agents se'n presenten les característiques principals, un resum de l'oferta formativa específica amb la que compten, així com una perspectiva sobre les visions de futur i les necessitats detectades a través de l'entrevista realitzada amb responsables tècnics dels respectius centres.

2.1- Formació reglada

L'oferta de formació professional inicial reglada que es desenvolupa a la comarca es concentra a la ciutat de Ripoll distribuïda en dos centres formatius de referència per a tota la comarca: l'IES Abat Oliba i l'Escola del Treball de la Fundació Eduard Soler. L'IES Abat Oliba és el centre on s'ubica la gestió de la majoria de l'oferta formativa professional inicial de caràcter públic que hi ha a la comarca.

A part de l'oferta en batxillerat l'institut Abat Oliba concentra oferta en l'àmbit de la formació professional inicial vinculada a diversos sectors.

Taula 9: Oferta de formació professional inicial gestionada per l'IES Abat Oliba de Ripoll (2014).

Tipus d'ensenyament	Especialitat
CFGM- CICLES FORMATUS DE GRAU MIG	Gestió Administrativa Cuina i gastronomia Pastisseria, Forneria i Confiteria Instal·lacions elèctriques i automàtiques Manteniment electromecànic
CFGS- CICLES FORMATIUS DE GRAU SUPERIOR	Administració i finances Direcció en cuina (dual)
PQPI- PROGRAMA DE QUALIFIACIÓ PROFESSIONAL INICIAL	Auxiliar en Vendes, Oficina i Atenció al Públic
CICLES D'ESPECIALITZACIÓ EN ENSENYAMENTS D'ESPORTS	Modalitat de muntanya Modalitat d'esports d'hivern

Font: web de l'IES Abat Oliba.

Els cicles de formació específica vinculats al sector de l'Hostaleria es realitzen en col·laboració i a les instal·lacions de l'Aula d'Hostaleria, i els cicles formatius de grau mig vinculats al sector del metall-mecànic es fan amb col·laboració i fent us de les instal·lacions de l'Escola del Treball de la Fundació Eduard Soler. Això configura l'IES de Ripoll com l'agent sobre el que gravita tota l'estratègia en matèria de formació professional inicial del territori.

Taula 10: Alumnes matriculats a cicles formatius. Cursos 2012-2013; 2013-2014 i 2014-2015.

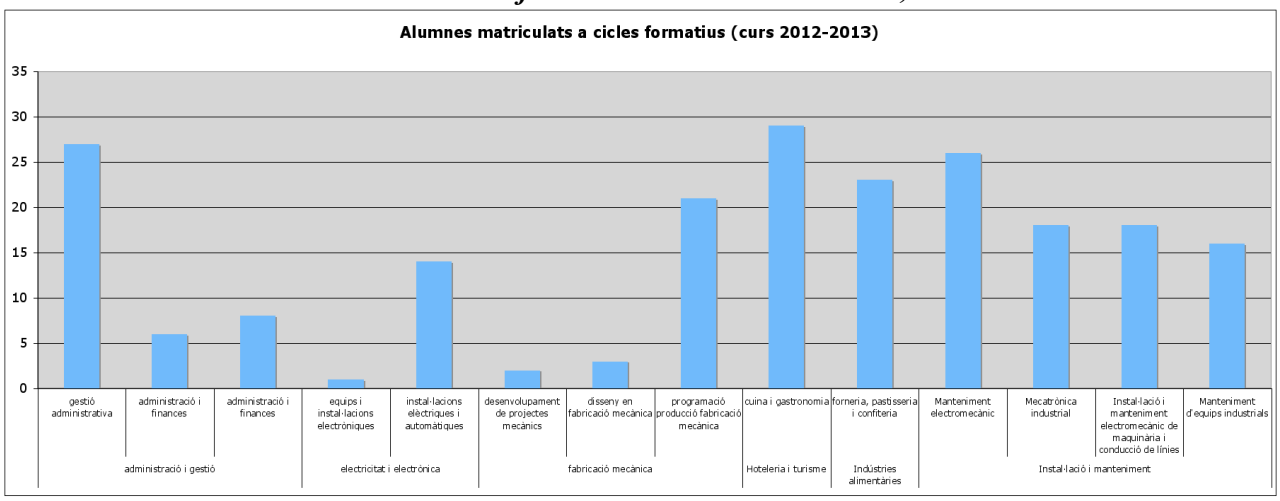

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Ensenyament, IES Abat Oliba i la Fundació Eduard Soler.

2.1.1- Institut d'Ensenyament Secundari Abat Oliba

L'IES Abat Oliba en tan que centre de referència de la formació professional inicial al territori desenvolupa de manera quotidiana la tasca de promoure la interrelació del teixit empresarial del territori amb el repte de formar a joves per a la seva inserció al mercat laboral. Pel que fa a la gestió de pràctiques per part dels responsables de l'IES es destaca que els tipus d'empreses que estableixen convenis de pràctiques per a la formació d'estudiants de l'IES Abat Oliba són un reflex de la realitat del teixit empresarial de la comarca.

Taula 11: Convenis de pràctiques gestionats per l'IES Abat Oliba durant els cursos (2012-2013) i (2013-2014)

Curs 2012-2013	**convenis**	**pròrrogues**
Cuina i gastronomia	10	5
Pastisseria	11	1
Administració i finances GS	3	0
Gestió administrativa GM	7	5
IME (EE10)	14	1
IME (1901)	6	1
PQPI Aux. Cuina	12	2
Batxillerat (Humanístic Ciències Socials)	11	2
Certificat d'Esquí Alpí	9	7
Certificat Surf de Neu	2	1
Tècnic Surf de Neu	1	1
Certificat de Muntanya Mitjana	8	4
Tècnic de muntanya mitjana	4	2

TOTAL	**98**	**32**
Curs 2013-2014	**convenis**	**pròrrogues**
Cuina i gastronomia	10	4
Pastisseria	7	0
Administració i finances GS	11	4
Gestió Administrativa (GM)	19	16
IME (EE10)	12	3
PQPI Auxiliar Vendes	12	8
Batxillerat (Humanístic Ciències Socials	21	4
Certificat Esquí Alpí	6	5
Tècnic d'esquí alpí	1	0
Certificat Surf de Neu	1	0
Tècnic de surf de neu	2	0
Certificat de Muntanya mitjana	11	4
Tècnic de Muntanya mitjana	3	0
TOTAL	**116**	**48**

Font: IES Abat Oliba.

En l'àmbit de la cuina, la gastronomia i la pastisseria s'hi inclouen restaurants, pastisseries, forns de pa, hotels i altres establiments que tenen serveis de restauració en general. La tipologia en aquest àmbit passa des de restaurants de cuina d'autor, a restaurants de menús o centres d'oci amb serveis de restauració com Vall de Núria.

Pel que fa als ensenyaments vinculats a l'administració i les finances, tan en el cicle de grau superior, com en el cicle de grau mig de gestió administrativa, els acords s'estableixen principalment amb les administracions públiques de la comarca i amb gestories. En aquest àmbit en concret, malgrat que es compta amb l'establiment de convenis de pràctiques amb el sector privat, l'àmbit públic és el que ofereix més facilitats per als perfils més qualificats. Per contra el PQPI en auxiliar de vendes, oficina i atenció al públic, a part de les administracions públiques compta amb l'establiment de pràctiques en botigues, petits despatxos i petites empreses o comerços.

La família d'ensenyaments vinculats a la indústria del metall i la mecànica compta amb uns automatismes ressenyables en l'establiment de pràctiques de manera regular i contínua amb empreses del territori. Això es pot explicar de manera lògica considerant la importància històrica del sector a la comarca i té una importància especial pel que fa als alumnes del grau superior.

En el capítol de l'acció que interrelaciona formació i empresa cal destacar també que l'IES Abat Oliba desenvolupa convenis de pràctiques pels estudiants del batxillerat Humanístic en Ciències Socials. Per aquests alumnes desenvolupa convenis de pràctiques en administracions públiques,

llars d'infants o oficines de turisme, entre d'altres.

Un altre sector amb el que treballa el servei de pràctiques de l'institut és el de les activitats vinculats al sector de serveis esportius. En aquest àmbit s'estableixen convenis amb associacions esportives i entitats d'oci vinculats principalment als esports de natura.

De manera global i considerant el caràcter transversal de l'activitat de concertació de pràctiques que desenvolupa l'institut de Ripoll es pot considerar que es tracta d'un agent experimentat en la interrelació amb el teixit empresarial del territori i per tan un actiu a considerar positivament en aquest sentit. Totes les empreses amb les que l'institut arriba a l'acord per a l'establiment de pràctiques pertanyen al territori ja sigui del Ripollès, com de les comarques veïnes: la Cerdanya, la Garrotxa i Osona. En la valoració per part de les persones responsables de gestionar els convenis de pràctiques des de l'IES es destaca l'existència de camp per recórrer en l'àmbit de la sensibilització del teixit empresarial sobre els beneficis per a l'empresa de l'establiment de convenis de pràctiques. En aquest sentit s'identifica l'existència d'un cert desajust entre el que algunes empreses esperen de l'establiment d'un conveni de pràctiques i el que aquest acaba suposant. Sobretot en l'àmbit dels convenis establerts amb el sector de l'hostaleria s'han detectat casos en que l'empresa espera disposar d'un treballador qualificat i el que es troba és amb un estudiant per formar. En aquest sentit es destaca l'interès de realitzar certa pedagogia a l'empresa sobre el fet que els beneficis de la concertació de convenis de pràctiques s'orienten a la qualificació del capital humà del territori i tenen una perspectiva a mig i llarg termini. Per altra banda els responsables tècnics dels convenis de pràctiques desenvolupats per l'institut també destaquen que la relació amb les empreses és bona i que aquestes repeteixen i volen els estudiants perquè en general en treuen un bon rendiment.

2.1.2- Escola del Treball de la Fundació Eduard Soler.

L'Escola del Treball de la Fundació Eduard Soler, nascuda el 1996 amb l'objectiu de preservar el llegat i el patrimoni del propietari de l'empresa Soler i Palau, és un centre de referència pel que fa a la formació i la recerca en el sector del metall mecànic. En tant que espai formatiu l'Escola del Treball compta amb una oferta formativa que va més enllà de la formació reglada pel Departament d'Ensenyament i es complementa amb oferta formativa de tipus ocupacional, dirigida a persones en situació de recerca de feina, i formació contínua, per a treballadors en actiu, sempre relacionada amb el sector del metall mecànic. El seu lideratge a nivell català i estatal en la formació associada al

sector metall-mecànic, el converteix en un dels principals actius, sinó el més valuós, amb els que compta el territori. La prova de la seva excel·lència, lideratge i projecció exterior es troba en el fet que té un alt grau d'inserció al mercat laboral dels seus alumnes, que són demandats per les empreses; així com pel fet que les empreses del sector n'estan molt contents en tan que centre de referència.

Taula 12: Oferta formativa de l'Escola del Treball de la Fundació Eduard Soler. (2014)

Tipus d'ensenyament	Especialitat
CFGS- CICLES FORMATIUS DE GRAU SUPERIOR	Els cicles formatius de grau superior compten amb uns 150 alumnes repartits en: Cicle formatiu de grau superior en Mecatrònica Industrial FP(Dual) Cicle formatiu de grau superior en programació de la producció en fabricació mecànica FP (Dual)" Cicle formatiu de grau superior en Disseny en fabricació mecànica FP (Dual Cicle formatiu de grau superior en Disseny de programació industrial FP (Dual 3x2)
FORMACIÓ OCUPACIONAL	La formació professional vinculada a certificats de professionalitat del SOC compta amb uns 20 alumnes l'any. També realitzen accions puntuals en conveni amb RD com aquest any, formacions dins el programa Joves per l'ocupació i Treball a les 7 comarques.
FORMACIÓ CONTÍNUA PER A EMPRESES O PROFESSIONALS EN ACTIU	DISSENY DE PRODUCTE CURSOS DE FABRICACIÓ MECÀNICA CURSOS DE SOLDADURA CURSOS DE MANTENIMENT INDUSTRIAL CURSOS DE ROBÒTICA CURSOS D'ELECTRICITAT I ELECTRÓNICA CURSOS DE DISSENY INDUSTRIAL CURSOS TÈCNICS AVANÇATS ON-LINE

Font: web FES

La Fundació Eduard Soler es finança en un 70% pels rendiments del capital propi i amb un 30 % de les aportacions de les administracions i les quotes dels alumnes. L'entitat actua com a centre de formació privat i compta amb un acord de suport financer per part de la Generalitat per el desenvolupament del seu programa formatiu.

La primera pota de la missió de la Fundació Eduard Soler és el foment de la formació associada al sector del metall-mecànic. Des de 2004 compta amb un conveni amb l'IES Abat Oliba, perquè els cicles formatius de grau mitjà associats a l'àmbit del metall-mecànic que es gestionen de manera pública des de l'IES facin us de les seves instal·lacions per a la formació pràctica. Pel que fa als graus de cicle superior que són gestionats per l'Escola del Treball s'ofereixen sota l'oferta 3x2 de dos títols formatius en tres anys.

A part dels programes ocupacionals i els serveis formatius a empreses o professionals en actiu també ofereix serveis d'innovació i transferència de coneixement a les empreses. Aquesta és la segona pota de la missió de la FES i per això ha creat una societat anònima que ofereix serveis de transferència tecnològica especialitzats en innovació vinculada al sector del ferro i l'electrònica.

La tercera pota de la missió de la Fundació Eduard Soler és el foment de l'emprenedoria en l'àmbit del metall-mecànic. En aquest sentit el projecte de l'entitat és la consolidació d'una societat de capital llavor o fons de capital risc vinculat al foment de l'empreneduria en el sector de la mecatrònica. Fins ara aquesta tercera pota de la seva missió (a part de la formació i la innovació) encara està per desenvolupar. En aquest sentit s'ha parlat de la possibilitat de promoure una empresa de creació i manteniment de calderes de biomassa, però encara s'ha d'explorar.

L'Escola del Treball de la Fundació Eduard Soler compta amb un Consell Assessor Industrial format per dos grups de 15 empreses vinculades al sector mecatrònic, al metall mecànic i a l'electrònica. Aquest consell és útil per a copsar necessitats i reptes de futur del sector, i es pot considerar com un instrument privilegiat per a copsar necessitats formatives d'un sector d'activitat econòmica específic. Recentment a través d'aquest Consell Assessor s'ha percebut una necessitat de perfils flexibles i polivalents preparats per ocupar càrrecs intermedis amb coneixements mecatrònics (sensòrica, domòtica i informàtica). En conseqüència l'Escola del Treball ha adaptat la seva oferta a 1000 hores més de formació a part de les reglades per Ensenyament, per reforçar les capacitats en llengües (anglès, alemany i francès) així com ha optat també per reforçar les habilitats en lideratge d'equips i comunicació interpersonal, entre d'altres. També amb l'objectiu d'oferir resposta a la necessitat formativa detectada els alumnes que cursen els cicles formatius de grau superior realitzen per exemple, pràctiques en empreses a l'estranger durant tres mesos.

Entre les observacions de millora de l'oferta formativa del territori, des de la perspectiva de l'Escola del Treball es troba a faltar la formació específica en TIC a la comarca. Es planteja la possibilitat de promoure, junt amb la Fundació Televall l'obtenció d'un certificat de professionalitat vinculat a aquest àmbit. Per aquest objectiu el primer escull a salvar és el d'homologar les aules amb les que compta l'Escola del Treball per a la realització de formació ocupacional segons els criteris del ministeri.

Entre les accions de futur que es contemplen com a rellevants per part de la FES, destaca la necessitat d'un espai de trobada amb la resta d'actors formatius del territori (RD, Aula, UIER, IES, Fundació Televall). En aquest sentit es destaca la necessitat de fer taules de coordinació, amb indicadors clars per a preparar formació de manera coordinada entre els representants tècnics dels diferents agents formatius del territori i elaborar un catàleg dels serveis formatius de la comarca.

Entre d'altres projectes relacionats amb la millora de l'oferta i els serveis formatius del territori, en l'actualitat la Fundació Eduard Soler es proposa com un repte de futur treballar l'emprenedoria a la primària, promovent l'autonomia i l'assumpció de riscos. Com a exemple d'accions dutes a terme en aquesta direcció la FES ha promogut amb col·laboració amb la UVIC el campus TECHSUMMER, orientat a despertar vocacions cientificotècniques, en col·laboració amb l'Aula d'Hostaleria (*Foodlab*) i la Universitat de Vic (UVIC) (Garrins metàl·lics). Valora en aquest sentit com una qüestió clau de futur el treball amb la mainada en la orientació d'aptituds i habilitats, facilitant l'adscripció orientativa de competències i aprenentatges i la

detecció primerenca de capacitats professionals.

Una altra qüestió rellevant en l'anàlisi del paper de la FES com a actiu formatiu del territori és el paper que desenvolupa com a antena formativa de referència per altres centres especialitzats en formació superior, ja sigui d'àmbit universitari com professional, de fora del territori. Un exemple d'aquest reconeixement més enllà dels límits comarcals és el fet que la gerència de la FES ha participat del disseny del projecte de Campus professional de la UVIC. Diversos alumnes de la FES, quan han acabat els CFGS de Mecatrònica, accedeixen al grau universitari d'aquesta especialitat (ingenieria mecatrònica) a la UVic.

Aquesta voluntat de transcendir els límits comarcals es posa de manifest en l'establiment de programes d'intercanvi amb altres centres formatius a nivell europeu ja citats. Aquesta preocupació té una traducció directa en l'augment constant de la demanda d'estudiants que volen cursar estudis al centre, tan en termes quantitatius com qualitatius. L'Escola del Treball cada cop compta amb més alumnes amb una formació prèvia acadèmica bàsica, o sigui amb el batxillerat superat, i això es considera molt positiu. Pel que fa a la procedència geogràfica, un 70% dels 150 alumnes dels tres cursos de cicle superior són provinents del Ripollès i Osona. El 30% restant prové de la resta de Catalunya.

Finalment cal destacar també que per fer front a l'acolliment d'alumnes vinguts d'altres territoris la Fundació Eduard Soler compta amb diversos pisos per a l'allotjament d'estudiants.

2.1.3- Aula d'Hostaleria del Ripollès

L'Aula d'Hostaleria del Ripollès, inaugurada l'any 2003, és el projecte tractor més important dels liderats per RD fins al moment. En tant que centre promogut per les administracions públiques del territori representa una aposta institucional ferma per la vinculació de la formació, les polítiques d'ocupació i el desenvolupament local al territori. Des de la seva posada en marxa l'aula ha dut a terme dues ampliacions físiques del seu espai com a centre de formació. En l'actualitat com a centre de formació homologat segons la certificació requerida pel Pla Bolonya ha començat a oferir el Cicle Formatiu de Grau Superior en direcció de cuina.

Taula 13: Oferta formativa de l'Aula d'Hostaleria del Ripollès. (2014)

Tipus d'ensenyament	Especialitat
CFGM – CICLES FORMATIUS DE GRAU MIG	Cicle formatiu de grau mitjà tècnic/a en cuina.* Cicle formatiu de grau mitjà tècnic/a en pastisseria i forneria *
CFGS- CICLES FORMATIUS DE GRAU SUPERIOR	Direcció en cuina (Dual)*
FORMACIÓ OCUPACIONAL	Auxiliar de cuina i serveis de restauració Formació ocupacional cuiner/a

Font: * en conveni amb l'IES Abat Oliba.

L'Aula es va crear amb la intenció de donar una formació que no s'impartia a les comarques veïnes i alhora volia donar valor afegit al sector de l'hostaleria i la restauració del territori. Com es contempla en els documents fundacionals des d'un inici l'Aula d'Hostaleria ha tingut com a objectius la formació; la potenciació de la gastronomia autòctona i els productes locals; i el suport als empresaris del sector de la restauració i els productors agroalimentaris del Ripollès. Al llarg dels seus anys de funcionament ha dut a terme propostes pedagògiques en l'àmbit de la formació contínua, la formació ocupacional i la formació complementària oferta a la ciutadania de manera oberta[2]. En l'actualitat el centre s'ha concentrat en l'oferta de cicles formatius i programes de capacitació reglats pel Departament d'Educació i realitzats amb estreta col·laboració del IES Abat Oliba.

En tant que recurs de formació ocupacional estratègic pel territori, per poder dur a terme les diferents línies formatives, s'ha establert un treball en xarxa amb diverses institucions per a la recerca d'alumnat[3]. Aquests actors que col·laboren a aprovisionar l'Aula d'alumnes reforcen una de les qüestions més contradictòries amb les que s'ha trobat fins ara el centre. La qüestió és que per ara l'Aula bàsicament ha actuat com un centre de formació ocupacional, orientat a tractar la baixa qualificació de la població juvenil, i això ha fet que passés a un segon pla l'objectiu d'esdevenir un centre formatiu orientat a promoure l'excel·lència i la recerca al voltant de les necessitats del sector o la potenciació de la gastronomia autòctona i els productes locals, que també es troben en la definició de la seva missió.

Per contra, davant d'aquesta debilitat, el fet que l'Aula d'Hostaleria s'hagi acreditat per a la impartició de cicles formatius de grau superior permet pensar amb que pot comptar amb un projecte de futur orientat a millorar la seva excel·lència com a centre formatiu vinculat als reptes del sector i a les necessitats del territori pel que fa al foment del producte de proximitat. Entre els esculls que té per davant el centre el desenvolupament d'una major coordinació amb l'IES Abat Oliba que s'ocupa de la gestió acadèmica i pedagògica seguint el conveni signat amb el Departament d'Ensenyament pel qual el professorat és escollit i pagat per la Generalitat és una qüestió important. En l'actualitat els serveis tècnics de l'Aula a través de RD s'ocupen de la gestió d'espais, el control financer, la coordinació d'activitats i la gestió del servei de menjador. Els recursos humans amb els que compta RD en l'actualitat dedicats a les tasques de gestió

2 La formació oferta al públic en general té un gran potencial en l'àmbit de la sensibilització ciutadana, i potser s'hauria de considerar no abandonar-la del tot, o com a mínim dinamitzar-la en espais alternatius. Si s'ha abandonat des de 2011 ha estat degut a la pressió de la demanda relacionada amb la formació reglada i la prioritat atorgada a aquesta, en tant que formació professionalitzadora. Malgrat això la formació oberta al públic en general té un potencial molt gran pel que fa al treball en la sensibilització en aspectes estratègics pel territori. Principalment l'Aula durant els últims anys ha estat centrant la seva estratègia en la homologació curricular, en l'aprofitament dels recursos orientats a polítiques actives d'ocupació i a l'assoliment dels requisits del Departament d'Ensenyament per oferir la formació professional. Potser amb això ha deixat de banda un paper més local i socialitzador que va fer en un inici, oferint formació associada a la dinamització ciutadana del temps de lleure i que potser hauria d'estudiar com i on recuperar. Aquest paper, malgrat no té una traducció clara en el mercat de treball, ni tampoc té la mateixa importància en termes de dinamització econòmica que pot tenir l'assoliment del reconeixement d'un centre de formació professional especialitzat, és també important per a la comarca. Potser caldria valorar la manera com es pot recuperar aquest caràcter més cívic de l'Aula d'Hostaleria als seus inicis, de manera que servís també per a reforçar la seva aposta per a l'excel·lència en l'actualitat.

3 Segons s'indica en els documents d'informació corporativa de l'entitat en funció dels cursos hi estan implicats també els IES del Ripollès, Cerdanya, Osona i Garrotxa; el Consorci de Benestar Social; el Centre de Salut Mental de Ripoll; l'Escola d'Autoformació de Ripoll; l'OTG de Ripoll i Cerdanya; els Mediadors culturals del Ripollès i d'Osona; i el Centre de Recursos Pedagògics del Ripollès.

acadèmica i programació pedagògica són clarament insuficients. Per altra banda entre els dos agents implicats, IES i Aula, sorgeixen ineficiències lògiques derivades tan de la funcionarització i la burocràcia associada al Departament d'Ensenyament, com de la falta d'una línia pedagògica clara i consensuada entre ambdós o de la manca de recursos humans per a la gestió.

De cara a millorar l'excel·lència formativa de l'aula, un dels projectes que es planteja en l'actualitat és el de promoure l'Aula d'Hostaleria del Ripollès com un centre de referència en la formació especialitzada en "cuina de muntanya". La identificació d'aquesta especialitat formativa s'hauria de treballar de manera curosa en la definició del projecte pedagògic i formatiu dels cicles reglats així com de les activitats i d'altres formacions específiques que s'imparteixen al centre. L'objectiu és el d'arribar a ser un centre de referència més enllà dels límits comarcals, per la formació especialitzada en aquest àmbit. En aquest objectiu, el desenvolupament de l'Aula com a antena formativa d'altres centres que es dediquen a la formació en hostaleria, promovent programes d'intercanvi és una qüestió clau a abordar de cara a situar les activitats de l'Aula al mapa.

Per arribar a consolidar l'objectiu de la potenciació de la gastronomia autòctona i els productes locals la coordinació entre els diferents agents que s'ocupen de la governança de l'Aula és cabdal. En l'actualitat, malgrat l'objectiu del foment de la gastronomia autòctona és present i respon a l'interès de RD d'atorgar importància a la producció agroalimentària segons criteris ecològics, totes les aplicacions que aquesta línia estratègica podria tenir al voltant del projecte acadèmic i pedagògic de l'aula encara estan per explorar.

Una altra qüestió que en l'actualitat no està resolta és la manera com es gestiona la intermediació laboral entre els alumnes que són formats a l'Aula i les empreses del sector de la restauració que en requereixen la incorporació. Per ara, -i a això respon la voluntat de promoure un grau superior-, la formació de grau mitjà que s'oferia a l'Aula només servia per a oferir a les empreses del territori treballadors amb les competències professionals corresponents al perfil d'ajudant de cuina. L'objectiu immediat de l'Aula és poder oferir al teixit empresarial del territori alumnes preparats per ocupar tasques de cuiner o cap de cuina. En això el grau superior hi ajudarà.

De nou en l'anàlisi de les dificultats associades a la intermediació laboral que es realitza al voltant de l'Aula d'Hostaleria, s'identifiquen ineficiències derivades de la bicefàlia en la direcció compartida per RD i l'IES Abat Oliba. Si RD realitza tasques d'intermediació amb el sector a través de la promoció i el foment de l'Associació d'Hostaleria del Ripollès, les pràctiques professionals associades al cicles formatius són coordinades des de l'IES Abat Oliba. Aquesta bicefalia és lògic pensar que podria generar situacions de pèrdua d'informació.

Per altra banda dins de RD no existeix una relació prou fluïda entre el Servei d'Intermediació i Orientació Laboral de RD i l'Aula d'Hostaleria, donant-se la situació indesitjable que algunes de les ofertes de feina que arriben al SIL de RD son gestionades per aquest oferint persones demandants de feina que no han estat

formades a l'Aula. La millora de la intermediació laboral vinculada a la restauració és per tant un altre dels reptes clau que s'ha d'abordar de manera integral si es vol respondre a l'objectiu general d'oferir suport als empresaris del sector de la restauració del territori.

Cal assenyalar que en l'actualitat malgrat que l'Aula és clarament l'aposta estratègica de les entitats del territori en favor de la formació ocupacional, la debilitat de les finances públiques en un context de crisi multidimensional afecta al funcionament i la possibilitat de promoure dinàmiques innovadores dins de l'aula. La limitació dels recursos humans que treballen en la gestió acadèmica i la direcció pedagògica n'és potser el principal problema en l'actualitat. Per fer front a això, com es contempla en el pla d'acció d'aquest estudi, l'accés per part de l'Aula al finançament privat és una qüestió molt important.

2.2- Formació ocupacional

En aquest apartat es presenten els agents formatius que des del territori treballen específicament per al foment de la formació ocupacional. En aquest sentit, s'exclouen en aquest apartat agents com la UIER, la Escola del Treball, el Centre de Formació Forestal Especialitzada de Montesquiu, o l'Aula d'Hostaleria, que malgrat desenvolupen accions formatives crucials vinculades a les polítiques de foment de la formació ocupacional s'inclouen com a centres especialitzats o que cerquen l'especialització amb altres tipus de destinataris. Seguint aquest criteri, en aquest apartat es presenta l'anàlisi de l'Àrea d'Orientació i intermediació laboral de RD i la Casa d'Oficis de l'Ajuntament de Ripoll en tan que agents clau per el desenvolupament de la formació ocupacional del territori.

2.2.1- Àrea d'Orientació i intermediació Laboral de RD

L'àrea d'Orientació i Intermediació Laboral de RD coordina l'oferta de formació ocupacional destinada a totes aquelles persones de la comarca del Ripollès que estan en situació d'atur i es troben en un procés de recerca de feina fent especial atenció a aquells col·lectius que tenen una major dificultat d'inserció[4].

> *L'objectiu del Servei d'Orientació Laboral és oferir les eines i l'autonomia necessaris per a la inserció laboral, amb intervencions individualitzades i col·lectives adaptades a les necessitats de cada persona. L'objectiu final és elaborar un Itinerari d'Inserció Específic per a cada participant per tal de millorar les seves possibilitats de trobar feina i que es puguin incorporar en el món laboral en el mínim de temps possible. Per altra banda, s'estableixen actuacions destinades a establir un contacte més directe entre l'empresari i les persones demandants d'ocupació. A les empreses es realitzen accions de prospecció del mercat laboral, així com també de diagnosi de les seves necessitats, tant pel que fa referència als recursos humans de què disposen, com d'una previsió de possibles vacants.*
>
> *Font: Memòria anual de Ripollès Desenvolupament 2013*

El dispositiu d'orientació laboral del Consorci depèn estructuralment de les línies subvencionals que promou el Servei d'Ocupació de Catalunya (a 2014 el servei compta amb 7 tècnics: 3 tècniques d'orientació i 1 tècnica de prospecció que depenen del programa Treball a les 7 Comarques, 1 tècnic del programa Joves per

4 En l'anàlisi de la composició sociodemogràfica dels usuaris del servei es destaca que més d'un 58% dels usuaris tenen un perfil de difícil inserció, essent aturats de llarga durada. La formació ocupacional que oferta el dispositiu s'orienta a perfils complexes amb índexs d'ocupabilitat baixa, propers a problemàtiques d'exclusió social.

a l'Ocupació, i 3 tècnics del programa d'atenció als aturats de llarga durada).

Com s'assenyala en els documents de RD sobre el dispositiu l'objectiu del servei és el d'analitzar la formació i promoure la millora de l'ocupabilitat de les persones que es queden sense feina a la comarca. En aquest sentit és una àrea clau en l'articulació coherent i transversal de l'estratègia formativa i ocupacional de RD. Les tasques d'orientació laboral desenvolupades per aquest dispositiu requereixen d'una relació constant amb el teixit empresarial a través de les tasques de prospecció. Com es pot contemplar a les memòries anuals de RD es tracta d'una àrea que més enllà de tenir un coneixement detallat de totes les ofertes de feina que hi ha al territori, esdevé clau alhora de planificar i gestionar cursos de formació amb el requisit de que s'adeqüin a les necessitats del teixit empresarial. En la definició els perfils estratègics pel territori és clau la prospecció empresarial. El servei d'orientació, intermediació laboral i prospecció empresarial és un element molt important per copsar les necessitats formatives detectades en el si del teixit productiu del territori.

Entre les formacions grupals i les tutories individuals que realitza als usuaris del servei el principal objectiu d'aquest és el treball en competències que facilitin la recerca i troballa de feina a persones en situació de d'atur[5]. El dispositiu enceta de manera regular cada dos mesos un nou curs grupal de recerca de feina, pel que s'ofereixen ajuts a les persones usuàries per a que es desplacin a Ripoll, si és que procedeixen de municipis aïllats de la capital comarcal, i que serveixen en molts casos com els moments que les persones usuàries dediquen a la recerca de feina.

L'oferta formativa de caire específic coordinada pel SIL és variant i procura adequar-se, com s'ha dit, a les necessitats detectades al mercat de treball comarcal. En aquest sentit un dels cursos de formació de més èxit recentment han estat els orientats a la difusió de competències vinculades als supermercats que requereixen perfils polivalents amb coneixements de carnisseria, xarcuteria i peixateria. Aquests cursos es realitzen junt amb un paquet d'hores de pràctiques no remunerades en empreses que en alguns casos poden acabar derivant en contractacions.

Entre els problemes que els tècnics destaquen alhora d'explicar com el dispositiu planifica la formació apareix la baixa qualificació de la població usuària del servei. Hi ha idees de cursos de formació però hi ha limitacions en el perfil dels destinataris. Es voldrien tirar endavant propostes com la de comerç exterior que respondrien a les necessitats del teixit productiu però es descarten per la manca d'usuaris que puguin respondre als requisits bàsics per a formar-ne part.

Sovint les formacions organitzades responen directament a les necessitats exposades pel teixit empresarial, com en el cas de l'anglès turístic i hoteler, que es tracta d'una formació pensada per les empreses turístiques de les valls i encarada a oferir la possibilitat de disposar de cambrers que parlin anglès. En altres casos les

5 Com a requisits per a permetre la incorporació al servei a persones en situació de cerca de feina es contempla el fet que tinguin les competències bàsiques en català i/o castellà; que no consumeixin drogues ni estiguin en tractament psiquiàtric; i també que tinguin voluntat de trobar feina. Amb els usuaris del servei es procura la identificació dels objectius professionals a nivell personal de cadascun d'aquests.

formacions proposades es deriven de l'observació del perfil de persones demandants de feina amb les que compta el dispositiu. Aquest és el cas del curs de màrqueting virtual pensat per a perfils que no son tan qualificats per fer comerç internacional, però ofereixen una sortida formativa per a perfils d'administrativa amb experiència laboral però sense títol.

Entre els inconvenients que poden aparèixer en el procés de gestió i planificació de cursos podem trobar la manca de llocs adequats per a l'execució d'aquests. En el cas dels operaris del metall, per exemple, si es vol potenciar perfils determinats que s'ha observat que són demandats per les empreses a vegades es requeriria poder formar a persones en el si d'aquestes empreses, fent servir les màquines específiques amb les que només compten aquestes. L'àrea d'orientació i inserció compta amb molts demandants d'ocupació registrats que venen del sector del metall, però que per exemple no han tocat mai una fressadora. Diverses empreses del sector (com per exemple Riplec o Soldatal) es queixen que no troben perfils, que posen ofertes de treball o ofereixen contractes de pràctiques que no tenen resposta. La qüestió en aquest sentit és desentrellar si amb cursos de poques hores aquestes persones provinents del sector del metall-mecànic es podrien reciclar per ser inserits en aquestes empreses i on es podrien fer aquests cursos.

Una situació similar de manca d'espai per a la formació apareix amb la identificació de la demanda de treballadors formats en l'àmbit de les tècniques en neteja industrial doncs les empreses no es presten a l'experimentació per a la formació al lloc de treball. En aquests casos es desenvolupa la formació vinculada a la Fundació MAP, que tenen una bugaderia industrial, i l'UIER, que compta amb unes instal·lacions homologades per a la impartició de certificats de professionalitat en aquest sector específic.

Una altra formació ocupacional que s'ha planificat recentment a l'àrea d'orientació i inserció laboral és la formació vinculada al comerç fresc. El procés seguit per a la planificació d'aquesta formació parteix de la identificació d'una necessitat a través de la interlocució amb la direcció de les empreses de distribució i comerç com Esclat. Des de l'empresa es va suggerir la necessitat de fer forneria i fruiteria industrial, així com la potenciació de perfils de treballadors polivalents preparats per desenvolupar tasques d'atenció al públic cobrint les diferents tasques que es requereixen a supermercats (cansaladeria, peixateria, fruiteria i forneria..). Per a la formació en aquestes especialitats l'Aula d'Hostaleria ha servit com a espai.

En l'àmbit de la carnisseria, i l'especejament, s'han plantejat formacions orientades a oferir perfils preparats per abastir les sales de desfer (Camprodon, Ripoll i Ribes) i carnisseries que hi ha al territori, però també als territoris propers com Osona, on es tracta d'un perfil amb possibilitats.

Finalment un dels perfils ocupacionals que ha rebut recentment un *boom* de sol·licituds més gran per part dels propis usuaris del servei és el curs de mosso de magatzem. Aquest es tracta d'un perfil de molt baixa qualificació en el que busquen una oportunitat molts treballadors homes que provenen del sector de la construcció. A aquestes persones, la possibilitat de treure's el títol de conductor de carretor elevador els motiva, i consideren que hi ha ofertes, malgrat es tracta d'ofertes que no són gestionades per la borsa de

treball del servei. Es tracta d'un perfil, que si és demandat pels usuaris vol dir que té alguna sortida a les empreses del territori, que combina la formació en conductor de carretor elevador i les competències vinculades a la gestió del magatzem. La qüestió crítica és que no se'n controla la contractació.

Entre les perspectives de futur expressades pels tècnics d'orientació i prospecció vinculats al servei s'hi poden destacar dos grans observacions. En primer lloc es destaca la necessitat d'articular una línia estratègica de suport a l'auto-ocupació, pensant en perfils d'aturats de llarga durada, en molts casos persones majors de quaranta-cinc anys que el mercat de treball rebutja malgrat en molts dels casos tenen competències bàsiques més que contrastades. En aquests casos promoure l'auto-ocupació oferint un suport públic pel que fa entre d'altres a la gestió administrativa i empresarial és percebut com una actuació de caràcter primordial (encaminar aquest grup d'aturats als filons de negoci que compten amb una demanda assegurada en un futur immediat).

En relació a l'anterior línia, encara que no necessàriament vinculada a aquesta, la necessitat o oportunitat de generar des de l'Agència de Desenvolupament del territori d'una empresa d'inserció orientada a facilitar l'ocupació de persones en situació d'exclusió social també es contempla com a estratègica. A excepció de la Fundació MAB que està orientada a la inserció sociolaboral de persones amb discapacitats físiques o psíquiques, no hi ha a la comarca cap empresa d'inserció que treballi amb altres col·lectius de difícil inserció sociolaboral. Aquesta empresa d'inserció podria estar vinculada a l'Aula d'Hostaleria, al voltant del projecte de Cuina Central que fa temps que ha estat valorat per el Consorci, però que per arrancar necessita d'una entitat privada disposada a implicar-se en el lideratge.

L'anàlisi històric dels cursos vinculats a l'àrea d'orientació i inserció laboral de RD en el que el perfil de destinataris són persones demandants d'ocupació ofereix una perspectiva respecte els perfils ocupacionals que s'ha procurat promoure en base a la consideració que oferien oportunitats laborals. En aquesta relació apareixen diverses formacions vinculades a l'àmbit agroalimentari, sobretot pel que fa a la comercialització de carn, peix i fruita en superfícies de comerç a l'engròs. També hi ha molta presència dels cursos orientats a activitats dins el sector industrial per a mossos de magatzem. Finalment tenen pes també les formacions relacionades amb la restauració, la geriatria, i les orientades a fomentar habilitats en la recerca de feina i l'emprenedoria.

Taula 14: Llistat de cursos ofertats per RD específicament orientats a persones demandants d'ocupació. (2008-2014)

títol	**programa**	**tipus**	**data execució**
Curs d'hostaleria: Cuina i Sala.	PEMO	curs	2008
Curs de Carretons Elevadors.	PEMO	curs	2008
Curs d'Auxiliar d'infermeria en geriatria: 248 h. 10 Alumnes	PEMO	curs	2008
Curs de sacrifici, acabament de les canals i especejament. 11 participants	T7C	curs	2009

Curs d'instal·lador d'equips i sistemes electrònics.	T7C	curs	2009
Curs de muntadora electromecànica (adreçat a dones en atur).	T7C	curs	2009
Curs de formació en especejament i xarcuteria	T7C	curs	2010
Forner/a: 12 persones. 32 hores. 100 hores.	T7C	curs	2010
Curs de carnissera (adreçat a dones). 48 hores, 10 alumnes.	T7C	curs	2010
Curs de peixatera (dones). 40 hores i 10 alumnes.	T7C	curs	2010
Dependenta de pastisseria i fleca (dones). 10 alumnes, 40 hores.	T7C	curs	2010
Curs de carnisseria i xarcuteria .	T4C	curs	2010
Auxiliar de cuina.	T7C	curs	2010
Carretons Elevadors.	T7C	curs	2010
Aula interactiva de recerca de feina	T7C	curs	2010
Taller de formació laboral	T7C	curs	2010
Formació professionalitzadora en peixatera.	T7C	curs	2011
Curs de conductor de carretons elevadors.	T7C	curs	2011
Aula interactiva de recerca de feina	T7C	curs	2011
Taller de formació laboral	T7C	curs	2011
Taller de recerca de feina	T7C	curs	2011
Curs d'emprenedoria: com crear un negoci?	T7C	curs	2011
Curs de manipulador d'aliments.	T7C	curs	2012
Curs de perruqueria i imatge personal.	T7C	curs	2012
Curs de cambrer/a. 8 alumnes 100 hores	T7C	curs	2012
Aula interactiva de recerca de feina	T7C	curs	2012
Taller de recerca de feina per Internet	T7C	curs	2012
Curs de formació laboral	T7C	curs	2012
Curs de monitor menjadors escolars i activitats extraescolars.	T7C	curs	2012
Formació professionalitzadora en màrqueting digital i formació en noves tecnologies per a la millora del sector turístic del Ripollès	T7C	curs	2012
Curs de manteniment bàsic pel sector turístic.	T7C	curs	2012
Curs de manipulador d'aliments. 46 alumnes 2 hores	T7C	curs	2013
Curs d'elaborats càrnics. 15 alumnes. 70 hores	T7C	curs	2013
Curs en tècniques de vendes. 8 alumnes 42 hores	T7C	curs	2013
Curs de perruqueria i estètica i imatge personal. 12 alumnes 100 hores	T7C	curs	2013
Curs de cambrer/a. 13 alumnes. 100 hores	T7C	curs	2013
Curs de manteniment bàsic. 16 alumnes. 74 hores	T7C	curs	2013
Tallers de recerca de feina per Internet	T7C	curs	2013
Formació laboral: competències personals, automotivació i habilitats de comunicació	T7C	curs	2013
Curs d'atenció al visitant i coneixement del territori. 11 alumnes. 63 hores	T7C	curs	2013
Curs d'especialització de comerç fresc: Carnisseria, xarcuteria i peixateria	T7C	curs	2014
Curs de manipulador d'aliments	T7C	curs	2014
Manipulador/a d'aliments		jornades / seminari	2014
Curs d'especialització en comerç fresc: carnisseria, xarcuteria i peixateria	T7C	curs	2014
Curs en tècniques de vendes	T7C	curs	2014
Curs de perruqueria i estètica i imatge personal	T7C	curs	2014
Curs d'auxiliar de perruqueria, estètica i imatge personal		curs	2014
Curs de producció de biomassa - CURS PLE		curs	2014
Curs d'operacions bàsiques de cuina.	T7C	curs	2014
Curs Mosso de Magatzem	T7C	curs	2014

Mosso/a de magatzem especialista	T7C	jornades / seminari	2014
Tallers de recerca de feina per Internet	T7C	curs	2014
Tallers de Formació laboral: competències personals, automotivació i habilitats de comunicació	T7C	curs	2014
Formació laboral: competències personals, automotivació i habilitats de comunicació	T7C	curs	2014
Taller de recerca de feina per Internet		jornades / seminari	2014
Formació laboral: competències personals, automotivació, habilitats de comunicació		jornades / seminari	2014
Curs d'Atenció Sociosanitària a persones dependents en institucions socials	T7C	curs	2014
Gestió hotelera, atenció turística i coneixement del territori		jornades / seminari	2014

2.2.3- Casa d'oficis.

L'ajuntament de Ripoll ha estat pioner a Catalunya en el desenvolupament de polítiques d'ocupació a nivell municipal a través del programa d'escoles taller. La Casa d'oficis es va obrir el 1989 i ha actuat com un actiu del territori en la formació professionalitzadora de persones en situació d'atur. Les escoles taller van néixer per a acollir projectes de 3 anys amb un perfil de destinataris majors de 25 anys. Aquests programes promovien que a través d'una formació professional pràctica, en el cas de la Casa d'Oficis de Ripoll sobretot centrada en els àmbits de la rehabilitació i el manteniment d'edificis[6]. Mentre l'activitat al sector de la construcció va ser constant era molt freqüent que s'assolís la inserció laboral a gent que s'havia quedat fora del mercat laboral. Actualment això no passa.

D'altres àmbits o sectors d'activitat en els que s'ha ofert històricament formació a la Casa d'Oficis són el sociosanitari i sociocultural. Amb un perfil majoritàriament femení de persones destinatàries, s'ha procurat l'execució de mòduls formatius per a persones susceptibles d'esdevenir treballadores d'atenció sociosanitària. A través dels programes vinculats als tallers d'ocupació s'integrava a gent als equips de la Fundació MAP fins al moment de la seva desaparició. En l'actualitat es procura encaminar a joves cap a les titulacions bàsiques en aquests àmbits.

La situació de la Casa d'oficis en l'actualitat ha canviat tant per canvis en la demanda de treballadors formats sobretot en el sector de la construcció, com per la disminució de les oportunitats de finançament dels programes de millora de l'ocupabilitat. Els tallers d'ocupació promoguts per a persones majors de 25 sense feina han desaparegut, i en l'actualitat l'oferta formativa s'ha restringit als perfils menors de 25. Durant el curs 2013-2014 la Casa d'oficis només ha aconseguit finançament del programa Treball als Barris per a l'execució de dos mòduls formatius.

6 En l'àmbit de la formació en manteniment i rehabilitació fa formació amb mòduls complementaris en seguretat laboral i recerca de feina .

Taula 15: Formació impartida per la Casa d'Oficis el curs 2013- 2014.

Formació vinculada al programa Treball als Barris del Departament d'Empresa i Ocupació.
2 cases d'oficis per a joves (menors de 25 anys) 8 alumnes de formació bàsica en l'àmbit sociocultural i sociosanitari orientada a monitors de lleure, manipulació d'aliments i figura de vetllador. 8 alumnes manteniment i rehabilitació interior d'edificis. (pintura, instal·lacions, paleta, soldadura, obres vinculades al projecte de Barris.)

Font: Casa d'Oficis de l'Ajuntament de Ripoll

Si fa uns anys no hi havia problemes per garantir un mínim d'insercions laborals i bastanta rotació amb l'alumnat, ara es procura acompanyar o redirigir les persones que s'hi inscriuen cap a nous itineraris formatius. En aquest acompanyament destaca la importància de coordinar i donar continguts a les activitats programades per obrir finestres d'oportunitats respecte la resta d'oferta formativa de tipus reglat ocupacional o professionalitzador que hi ha a la comarca.

Seguint aquesta idea d'un espai per a la redirecció de persones sense un projecte ocupacional clar cap a la formació professionalitzadora, la funció principal de la Casa d'oficis en l'actualitat es pot sintetitzar en l'objectiu d'ensenyar hàbits laborals bàsics a perfils molt especials, principalment vinculats a joves que s'han despenjat del sistema formatiu reglat. Actualment la Casa d'oficis comparteix espai també amb la Unitat d'Escolarització Compartida (UEC) del Departament d'Ensenyament, reforçant aquesta transició cap a certa infantilització dels seus usuaris, respecte èpoques passades.

Un dels esculls amb els que es troba avui la Casa d'oficis és l'homologació de les seves instal·lacions per a l'execució de formacions amb reconeixement oficial. Considerant que el centre s'ha especialitzat principalment en l'àmbit de la rehabilitació i el manteniment d'edificis, un objectiu lògic seria encaminar l'escola cap a l'homologació d'espais per a l'acreditació de formacions reglades en aquest sector. No obstant això, els requisits que imposa el ministeri pel que fa a l'acreditació i l'emissió de certificats de professionalitat són especialment difícils de complir, des de l'òptica dels responsables del centre.

De l'entrevista cal destacar que hi ha cert desànim derivat de la subjecció del projecte a finançament per projectes. En aquest clima o estat d'opinió cal destacar també que els espais de renovació pedagògica per als professionals de la formació ocupacional han pràcticament desaparegut amb la davallada del finançament públic i això té una incidència en la percepció de la seva situació particular.

El fet que en l'actualitat hi ha moltes persones majors de 25 anys demandants d'oferta formativa de tipus professionalitzador, i per manca de finançament el centre no hi pot respondre també debilita el

projecte. En aquest sentit es destaca la necessitat de replantejar un posicionament de la casa d'oficis en relació a la resta d'agents formatius de la comarca. La coordinació tècnica amb la resta d'agents del territori serà clau en un futur immediat, sobretot considerant la necessitat de bastir projectes d'execució vinculats al Pla de foment de la Garantia Juvenil promogut per la Unió Europea, però també reconeixent l'emergència de dotar de sortides als aturats de llarga durada.

2.3- Formació continuada.

Com a formació continuada en aquest estudi s'entén a la formació que s'ofereix a professionals i empreses en actiu. Malgrat les entitats que s'analitzen en aquest apartat com a agents formatius del territori no només ofereixen serveis o formacions vinculades a aquest col·lectiu, i en algun cas com és el cas del Centre de Formació d'Adults de Ripoll un gran gruix dels seus usuaris són persones que es troben en situació de recerca de feina, són agents formatius que reforcen la idea de la formació continuada, en tant que formació complementària a la formació reglada, molt vinculada a l'aprenentatge al llarg de tota la vida.

2.3.1- Unió Intersectorial Empresarial del Ripollès

La UIER es defineix com el punt de referència i suport de les empreses de la comarca del Ripollès amb tres àrees d'actuació: els serveis a les empreses, la formació i l'ocupació. En l'àmbit formatiu ofereix serveis de formació contínua orientats al reciclatge en diferents àrees. Pel que fa a l'oferta de formació privada que disposa, s'orienta tan a persones a títol individual com a la gestió de plans formatius per a empreses.

Per altra banda, malgrat en aquest anàlisi es presenti a l'apartat referent a la formació contínua es pot considerar com un dels recursos clau de la formació ocupacional del territori, que gestiona línies de finançament públiques i privades orientades a oferir formació intersectorial a persones en situació d'atur. En l'àmbit de la formació ocupacional es tracta de la única entitat homologada a la comarca per l'emissió de certificats de professionalitat en l'àmbit de l'atenció sociosanitària i la gestió administrativa.

Taula 16: Oferta formativa de la UIER (2014)

Tipus d'ensenyament	Especialitat
FORMACIÓ OCUPACIONAL	Atenció a les persones dependents en institucions - SSCS0208 Tècnic Comercial. Gestió de vendes+ coneixements elèctrics /electrònics- Màrqueting i compravenda internacional- COMM0110 Activitats administratives en relació al client- ADGG0208
FORMACIÓ CONTINUA	Coaching Presencial Operador de carretons elevador Presencial Sistema Fiscal-Impostos Presencial Nómines i Seguretat Social I i II Presencial Comptabilitat bàsica Presencial Saber Negociar; L'art o l'habilitat Presencial Empendre un negoci; Semipresencial Semipresencial Gestionar l'estrés laboral i personal Presencial Comerç exterior- Teleformació On-line Intel·ligència Emocional Presencial Alemany A1.B Nivell Bàsic Presencial Francès nivell principiant Presencial Anglès diferents nivells Presencial Nous mercats per a PIMES; Semipresencial Desenvolupament personal; Semipresencial Programació Neurolingüística Presencial Gestió de costos-Teleformació On-line Marketing Empreserial- Teleformació On-line Lideratge d'equips- Teleformació On-line Innovació i creativitat empreserial- TeleformacióOn-line Gestió de projectes d'innovació_ Teleformació On-line Gestió Empreserial-Teleformació On-line Gestió econòmica i financera-Teleformació On-line Manipulador d'aliments Presencial Gestió del Temps- Teleformació On-line Adjunt de direcció-Teleformació On-line Gestió d'equips- Teleformació On-line Estratègia i comunicació empreserial- Teleformació On-line Estratègia en marketing i pla comercial per a emprenedors- Teleformació On-line Directiu Digital On-line Direcció de persones On-line Planificació i gestió del temps On-line Gestió econòmica i financera per emprenedors On-line

Font: web UIER

Pel que fa als serveis que ofereix per a l'ocupació l'entitat compta amb una borsa de treball, un espai anomenat "Club de la feina" per a facilitar la recerca i la definició i acompanyament d'itineraris d'inserció i ofereix també serveis de selecció de recursos humans orientats a les empreses del territori.

Entre les qüestions que planteja el nou mapa institucional de desenvolupament de les polítiques d'ocupació a nivell europeu el repte de l'entitat de cara a un futur immediat és l'entesa amb la resta d'agents i actors formatius del territori. Considerant els requisits cada cop més exigents de cooperació interinstitucional i governança participada en tan que condicions clau per a l'accés al finançament per part de les administracions públiques la UIER es troba davant la urgència de deixar de percebre els altres agents com actors que resten protagonisme a la seva tasca. El seu valor específic en relació als altres agents formatius es centra sobretot en l'àmbit de les habilitats empresarials, la gestió administrativa i l'àmbit sociosanitari.

En aquest sentit, entre els objectius prioritaris per a la reactivació del Ripollès que plantejava la UIER a principis del 2014, destaca l'existència de diferents activitats en l'àmbit formatiu orientades a millorar l'encaix de l'oferta i la demanda formativa del territori. Entre aquestes destaquen activitats que impliquen la interrelació i la cooperació amb els altres agents formatius del territori, com la importància de desenvolupar un observatori de les necessitats formatives de les empreses del territori.

2.3.2- Centre de Formació d'Adults de Ripoll.

L'escola d'Adults de Ripoll es tracta d'un centre gestionat amb fons públics que compta amb 4 professors contractats per la Generalitat de Catalunya que donen resposta a les necessitats d'uns 280 alumnes. D'aquests alumnes un 20% són joves que opten per preparar els exàmens d'accés als cicles formatius de grau mitjà, o preparen cursos del Graduat en Educació Secundària (GES) gestionat a través de l'Institut Obert de Catalunya. Un dels altres perfils d'usuaris amb els que compta el centre és el de persones de mitjana edat que s'hi acosten amb l'objectiu d'aprendre anglès. La procedència dels alumnes és principalment de Ripoll, però també compta amb persones vingudes de Sant Joan, Campdevànol, Camprodon i Sant Quirze.

Taula 17: Oferta formativa del Centre de Formació d'Adults de Ripoll. (2014)

Tipus d'ensenyament	Especialitat
Formació d'adults	-Preparació proves d'accés a grau mitjà de cicles formatius. -Graduat en Educació Secundària (GES) a través de Institut Obert de Catalunya (IOC) -Etapa instrumental (3 nivells: 1- Certificat d'aprenentatge lectura i escriptura; 2- Ampliació matemàtiques. 3- Naturals). -Ensenyaments inicials i bàsics: 3 nivells llengua catalana A1, A2, B1; 3 nivells llengua anglesa A1, A2, B1, accés a l'Escola Oficial d'Idiomes. -Informática. CompeTIC 1 i CompeTIC 2. Per equiperar-ho a l'ACTIC.

Font: Entrevista a Carme Corominas

Entre la visió de futur que comenten la persona que s'ocupa de la direcció tècnica de l'escola destaca que un objectiu important per a l'escola seria l'obtenció del Graduat en Educació Secundària en mode presencial. Assolir aquest objectiu depèn directament de l'augment en la matrícula d'alumnes per a justificar la contractació de nous professors o la conversió dels professors especialitzats en la docència de primària amb els que compta en l'actualitat en professors de secundària. Per a l'augment de la matrícula de persones amb desig de cursar els estudis conduents a l'obtenció del GES és necessària la millora de la projecció social de l'Escola d'adults. En aquesta direcció es destaca que per ara manca una estratègia comunicativa orientada a l'atracció de nous

possibles alumnes pel centre[7].

Per altra banda de cara a optimitzar l'espai es destaca les limitacions de les aules d'informàtica amb les que compta el centre en l'actualitat. Manca maquinària i la que hi ha no està actualitzada.

L'altra qüestió important a considerar la coordinació tècnica amb la resta d'agents formatius de la comarca. La manera com el Centre de formació d'adults actua en relació a RD o la manera com es vincula amb la resta d'oferta formativa de la comarca no ha estat abordada encara. El desconeixement per part dels responsables del Centre de formació d'adults al respecte de l'oferta formativa ocupacional amb la que compta el territori tendeix a subratllar la idea que en aquesta li manca racionalització i dificulta les tasques de difusió de l'oferta reglada, ocupacional i contínua que podria fer l'espai.

> *(...) Hi ha molta oferta formativa ocupacional. En molts llocs està triplicada. Les llengües i les TIC es trepitgen l'una a l'altra. La gent veu tanta formació que no sap on han d'anar. Manca racionalització. Els ajuntaments ofereixen cursos que ja s'estan fent. Fan coses que no els hi correspon. Fan coses que no tenen resposta entre la població. (...)*

Resumint es pot afirmar que la manca de recursos personals suficients, lligada pel Departament amb el nombre de matrícules per ara baix amb les que compta el centre, dificulta la possibilitat de desencallar les tasques comunicatives i de coordinació tècnica amb altres centres tan formatius com de l'àmbit cívico-social.

2.3.3- Centre de Formació Forestal Especialitzada.

El Centre de Formació Forestal Especialitzada de Montesquiu considera que el sector forestal té un potencial de creixement important i, al mateix temps, que és un sector estratègic per assolir el desenvolupament econòmic del territori rural. A través de la seva activitat aquest organisme vol aconseguir dignificar el sector forestal a través de la formació; millorar la rendibilitat, l'eficiència i competitivitat de les empreses i dels productes forestals; incrementar la seguretat i disminuir la perillositat del sector; millorar la imatge de les empreses i professionals del sector; fomentar les oportunitats laborals de les persones que treballen al bosc; i promoure l'adaptació de les empreses a les noves necessitats del sector. La orientació del centre és la d'un centre de formació contínua que cerca el treball específic al voltant de les necessitats en termes de capacitació, ocupabilitat i capital humà del teixit empresarial de l'àmbit concret de la gestió forestal.

7 Entre les activitats que es realitzen per millorar la projecció del Centre al territori es destaca la realització de la ruta de l'exili a final de curs. En aquest sentit es tracta més aviat d'una pràctica d'aprofitament pedagògic del territori que no pas d'una campanya de difusió dels serveis i l'oferta formativa de l'escola. També en aquest aspecte es destaca la importància d'elaborar la comunicació considerant la diversitat cultural de la població diana del centre.

El Centre de Formació Forestal Especialitzada s'orienta específicament a la formació a professionals del sector que volen millorar la seva ocupabilitat, ja siguin persones que treballen per a empreses del sector, en règim d'autònom, o bé es troben en situació d'atur. Aquests cursos conformen l'oferta formativa ordinària de CFFE i són de periodicitat mensual. Per altra banda, també s'ofereix formació a empreses i organitzacions, cursos a la carta que s'organitzen a petició de les necessitats de l'empresa o organització client i que conformen l'oferta formativa extraordinària de l'entitat.

Font: Informació corporativa de l'entitat. Juny 2014.

L'aposta per la millora de la seguretat i la productivitat del sector són els objectius generals que es troben a la base de l'estratègia de singularització del centre. La preocupació per la homologació i l'acreditació professional de les competències i els aprenentatges que ofereix el centre, segons estàndards professionals del sector a nivell internacional, ha partit de la replicació dels models derivats d'una tècnica de treball proposada per una entitat anglesa, l'NTC (Actualment *City & Guilds – NPTC) National Proficiency Tests Councils* anglesos. La importació d'aquesta estratègia formativa ha fet que hagi assolit un reconeixement considerable per part del teixit empresarial del sector. Es tracta d'un centre de referència per a tot l'estat espanyol pel que fa a la formació professionalitzadora específica en l'àmbit de la gestió forestal.

El CFFE considera que la concertació amb els agents del territori i del sector forestal és bàsica ja que permet detectar les necessitats i respondre-hi a partir d'accions concretes. Malgrat està ubicat a la comarca d'Osona, la seva àrea d'influència transcendeix els límits administratius. Amb la voluntat de donar resposta a les necessitats del sector, formen part del CFFE les administracions locals (Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura, i la Diputació de Barcelona) que financien el projecte i vetllen pel seu funcionament. També compta amb la participació de la Federació d'ADF d'Osona, que té com a objectiu la coordinació per a la prevenció d'incendis; i l'associació de Propietaris Forestals Serra de Bellmunt – Collsacabra, entitat que cerca la gestió i revalorització de les finques dels seus associats[8]. Finalment entre els membres del CFFE cal destacar també el paper dels tècnics formadors que disposen d'una especialització tècnica i qualificada d'alt nivell en treballs forestals. En aquests sentit el centre compta amb 13 professors autònoms que treballen al sector i que compten amb un sistema d'acreditació que implica una verificació periòdica de la seva idoneïtat.

Taula 18: Oferta formativa del Centre de Formació Forestal Especialitzada. (2014)

Tipus d'ensenyament	Especialitat
Formació contínua i ocupacional	Especialista en l'ús de la desbrossadora, la serra mecànica i tala d'arbres petits (42 h) Especialista en tala d'arbre mitjans (28h) Especialista en tala d'arbres grans (7h) Especialista en trepa i rescat aeri (28h) Especialista en l'ús de la serra mecànica dalt de l'arbre (14h) Tècniques de desembosc amb maquinària forestal. Tractor i skidder (21h) Tècniques de desembosc amb tracció animal (21h) Creació d'escultures amb serra mecànica (21h) Transformació de la fusta a través d'encaixos (28h) Producció de la biomassa (14h) Nivell bàsic de manipulador i aplicador de productes fitosanitaris (25h) Certificat de professionalitat de repoblacions forestals – AGAR208 (410h)

8 La propietat forestal al Ripollès és pública, en comparació a la propietat forestal osonenca, que està més parcel·laritzada a nivell privat.

	Pela de sur (a partir de 14 h) Tala i poda en es corredors de les línies elèctriques (a partir de 14 h) Treballs forestals en emergències (a partir de 14 h) També ofereix cursos d'iniciació per a persones que no tenen experiència del sector i cursos a mida per a empreses i organitzacions.

Font: informació corporativa del CFFE.

Pel que fa a la vinculació del centre amb les polítiques d'ocupació i la formació ocupacional s'ha de destacar que el CFFE és centre homologat pel Servei d'Ocupació de Catalunya, per a la impartició de formació per a l'obtenció dels següents certificats de professionalitat (AGAR 208. Repoblacions Forestals; AGAR 108. Aprofitaments Forestals.) També cal destacar el fet que es tracta del primer centre de Catalunya i Espanya que acredita els coneixements pràctics del treball al bosc. En aquest sentit cal destacar que el centre ha donat resposta a la inexistència d'una titulació que reconegués els coneixements necessaris per a portar a terme aquest tipus de pràctiques. Des de la seva obertura el 2006 ha format a 1582 persones, i des de 2007 que promou exàmens per acreditar els coneixements, superant a data de 2014, les 300 persones acreditades amb estàndards d'excel·lència en el treball.

El públic objectiu del centre són professionals que han realitzat formació professional inicial en escoles de capacitació agrària, i/o treballadors de les empreses de gestió forestal que es dediquen a les activitats de poda i motodesbrossadora. Les dades d'alumnes s'han duplicat entre 2013 i 2014 (ha passat de 266 a 568 alumnes) ja que l'entitat ha establert convenis amb entitats públiques com els bombers de Navarra. També té previst ampliar l'alumnat gràcies a convenis amb empreses importants com ENDESA, que tenen necessitats formatives específiques en l'àmbit.

Malgrat que el centre participa en programes propis de les Polítiques Actives d'Ocupació, com el "Joves per l'ocupació" a partir del qual programa cursos amb col·laboració de RD, o cursos de repoblacions forestals per a persones de més de 45 anys, la seva àrea de negoci és la formació contínua a empreses i professionals autònoms en actiu del sector forestal.

L'orientació específica a oferir respostes al teixit empresarial a través de la qualificació professional del capital humà es posa de manifest també amb el compromís amb la investigació. Pel que fa a la cooperació en recerca i desenvolupament del sector, el centre participa en projectes europeus, de la mà del Centre Tecnològic forestal de Catalunya, amb seu a Solsona. En aquests projectes el centre disposa de l'oportunitat d'intercanviar metodologies i punts de vista amb d'altres centres de característiques similars a nivell internacional. Com es destaca a la informació corporativa de l'entitat, entre els projectes de futur del centre cal destacar que durant els 3 últims anys s'ha treballat conjuntament amb el Centre Tecnològic Forestal de Catalunya ubicat a Solsona, en la creació d'uns estàndards que els diferents països d'Europa donin com a vàlids a l'hora d'assegurar el bon treball al bosc.

3- Anàlisi de les necessitats formatives del teixit empresarial del territori per sectors d'activitat.

L'estudi de les necessitats i l'oferta formativa del Ripollès requereix d'una reflexió sectorial al voltant de les necessitats formatives del teixit empresarial del territori. En aquesta direcció en el següent apartat es presenten els principals sectors d'activitat en els que RD es planteja incidir en el territori des de la perspectiva del desenvolupament local i la promoció econòmica i s'hi assaja la detecció de necessitats formatives. Per aquest objectiu, l'anàlisi del registre històric de formacions, ja sigui de tipus ocupacional o continu, en format de cursos, jornades o seminaris, és útil per a la contextualització de les necessitats formatives que han estat detectades i treballades fins al moment, per part dels serveis tècnics de RD.

3.1 – Agroalimentari

El Ripollès presenta unes característiques socioeconòmiques privilegiades per al desenvolupament de projectes empresarials basats en els principis i les pràctiques de l'agricultura ecològica. El desenvolupament d'un sector agrari dinàmic i sensible als principis ecològics pot tenir repercussions en tots els altres sectors d'activitat econòmica que es desenvolupen a la comarca i oferir al territori uns beneficis socials molt importants. Per contra, sense que això signifiqui necessàriament un problema, l'oferta formativa de tipus professionalitzador orientada específicament al sector agrari a la comarca és pràcticament nul·la. En l'actualitat les activitats formatives vinculades al sector es limiten a jornades de formació puntual comptant amb les necessitats detectades al sector de competències a ser reforçades mitjançant accions de formació contínua. Els ripollesos que opten per la formació professional inicial agrària tendeixen a fer el grau mig de capacitació agrària que s'imparteix a l'IES La Garrotxa, a acudir a l'Escola de Capacitació Agrària de Quintanes o a les escoles de capacitació agrària de Manresa o de Santa Coloma de Farners[9].

L'escola de pastors de Catalunya al Pallars, des de fa tres anys compta amb la col·laboració del RD que n'actua com a delegació. El Ripollès esdevé per tant un territori en el que es pot fer la part pràctica de la formació que ofereix l'Escola de pastors. El projecte formatiu de l'escola de pastors es basa en la idea del foment del relleu generacional del sector de la ramaderia ecològica i compta amb la constitució d'un banc de finques agràries que estan amb relació directa amb el desenvolupament futur d'un projecte de gestió forestal vinculat a l'activitat ramadera i que compta amb els beneficis

9 Oferta formativa en agricultura ecològica a Catalunya. http://pae.gencat.cat/ca/formacio/

territorials i la importància estratègica d'aquesta. L'escola de Ramaders compta amb unes 50 sol·licituds anuals de matrícula, de les que forma entre 15 i 20 persones cada any, amb el suport i finançament del Departament de Territori i Sostenibilitat.

L'oportunitat del Ripollès pel que fa al sector ramader és molt rellevant. La possibilitat de donar cabuda a la formació de pagesos nouvinguts a través del foment d'incubadores de pagesos podria ser una oportunitat estratègica pel sector[10]. La qüestió de fons vinculada a aquest tema és el relleu generacional dels pagesos que estan plegant i el traspàs d'explotacions amb les que compten. El projecte d'incubadores per a emprenedors agraris implica la necessitat de programes d'accions orientades tant al foment de l'emprenedoria com al foment del traspàs d'explotacions. A Això cal afegir la consideració que es tracta d'un sector on predomina l'auto-ocupació que s'ha de promoure com un àmbit per a l'emprenedoria més que d'un sector amb un jaciment de llocs de treball. Segons dades del SOC pel període 2009-2012, en el sector agrari és clar que les afiliacions a la SS augmenten mentre les contractacions baixen.

Per aquest objectiu RD s'ha proposat estudiar els efectes de la crisi al voltant de les explotacions ramaderes tradicionals de la comarca, i el que és el seguiment dels negocis familiars per part de les generacions joves. Per una altra banda cal estudiar la transferibilitat de coneixements, finques i explotacions a potencials nous pagesos nouvinguts d'altres territoris. Això implica tractar el fet que potser els fills dels pagesos d'avui no són necessàriament els pagesos del futur. Totes aquestes qüestions comporten reticències.

En aquest fet també es considera que una comercialització òptima del producte generat per els ramaders hauria d'anar acompanyada de l'obertura de noves pastures. En aquest aspecte la gestió forestal desenvolupada al voltant d'entitats com el CEINR o el futur Parc Natural de les fonts del Ter i el Freser tenen un paper rellevant.

Pel que fa al treball en l'àrea de la transformació de productes agroalimentaris la comarca compta en l'actualitat amb 6 associacions de productors i elaboradors. (trumfa, poltre, xai, vedella, coca, llonganissa i formatge) amb diferents casuístiques i necessitats formatives cadascuna d'elles. Des de 2006 el Consorci, a través de la contractació d'un AODL ha apostat per la vertebració d'una estratègia de diferenciació del producte ramader mitjançant una marca territorial: Producte del Ripollès, que ha comportat un seguit de tràmits per a l'assoliment d'un etiquetatge facultatiu[11]. Entre

10 Ferran Paoner, emprenedor de Campelles està interessat i fent passos pel desenvolupament d'un espai que podria albergar aquesta incubadora.

11 La mel i la cervesa artesanes podrien incorporar-se en un futur proper a la DO productes del Ripollès.

ells va requerir la constitució de l'Associació de Ramaders del Ripollès, en un principi orientada a la comercialització de dues marques específiques de Vedella: la Vedella blanca de muntanya del Ripollès i la Vedella del Ripollès. A aquestes dues marques específiques s'han afegit diferents associacions de productors generats entorn la marca de productes del Ripollès que es caracteritzen tots ells perquè es produeixen, s'elaboren i es manipulen al Ripollès[12]. L'associació de productors ramaders del Ripollès comporta un reglament genèric per a tots i un reglament específic per a cadascun dels productes. Les associacions tenen cadascuna d'elles socis amb diferents implicacions, en la majoria dels casos tutelats pel Consorci, però també n'hi ha que giren al voltant de les entitats culinàries "Fogons de la Vall de Camprodon" i "Cuines de la Vall de Ribes".

La formació que s'ha ofert al sector ha estat de caràcter puntual, generalment a demanda dels associats a les respectives entitats, en forma de jornades de capacitació i especificació de competències determinades. Una línia formativa específica que interessa als ramaders en tots els sentits és la que s'orienta a facilitar la interpretació de les innovacions legislatives en matèria de subvencions europees a l'activitat agrària. En concret en el programa de les formacions dutes a terme el 2007-2008 hi era present la formació de sensibilització sobre producció agrària ecològica, però han estat els subseqüents ajuts econòmics de la Unió Europea els que han estimulat de manera considerable la producció agrària ecològica dels ramaders del territori. Si a principis de 2006 no n'hi havia cap que es dediqués a la producció ecològica a 2013 es comptabilitzen en 96 els ramaders que segueixen criteris de producció ecològica i certifiquen la seva producció arribant a representar ja un 50% del sector. Això planteja el fet que el territori del Ripollès és especialment sensible i procliu a la conversió de les explotacions ramaderes existents en explotacions ecològiques. S'ha de potenciar el fet que molts ramaders, impulsats per la PAC s'han animat a certificar i revisar els seus processos segons aquests criteris i aquest percentatge està en augment, doncs els canvis que han de fer per a fer-ho possible son mínims.

Com a reptes de futur, en els quals pot intervenir l'oferta formativa de l'Agència de dinamització territorial, en aquest àmbit en concret cal destacar la necessitat de simplificar els processos conduents a la certificació ecològica, així com les activitats orientades a facilitar la interpretació de la legislació, com s'ha dit anteriorment.

Els productors agroalimentaris del territori son els primers en identificar que el futur de la seva oferta passa per la producció ecològica. Una altra qüestió que requereix atenció des d'una

12L'associació de pastors, i productors d'oví és una entitat força activa. El mateix passa amb l'Associació de Xarcuters i carnissers, que radica principalment en establiments del Baix Ripollès. L'associació de productors de Trumfa està liderada per la cooperativa ramadera de Molló.

perspectiva formativa és la millora de la comercialització d'aquesta oferta. En aquest sentit fins ara s'han dut a terme accions de promoció per part de l'AODL de RD, orientades a la promoció i a la dinamització del producte, com la guia de productes que es va fer per enganxar restaurants i demés.

També es destaca com a qüestió important a tenir en compte en futures accions promogudes per RD, la necessitat d'incorporar la perspectiva de gènere a les accions orientades a aquest col·lectiu. Mentre el sector ramader la dona està invisibilitzada en d'altres sectors com pot ser el de petits productors i elaboradors artesans, el seu paper és més actiu i visible.

També cal considerar, a petició del Consorci de Benestar Social del Ripollès, de quina manera el sector agroalimentari podria involucrar-se en accions orientades a promoure la solidaritat considerant la necessitat que la crisi fa aflorar pel que fa als excedents alimentaris.

Finalment a part de les accions orientades als ramaders i als productors o transformadors d'aliments, entre les accions de futur claus vinculades a la dinamització del sector agroalimentari, així com especialment pel que fa a la implicació de les diferents associacions de productors, cal tenir en compte el paper dels escorxadors que hi ha a la comarca. A part de l'escorxador comarcal de Ripoll, gestionat de manera público-privada per part del Consell, hi ha dos escorxadors petits més, un a Ribes i l'altre a Camprodon. L'escorxador comarcal té la gràcia de tenir la certificació ecològica i és un punt clau en termes de controlar la traçabilitat dels productes. A partir de l'escorxador RD es planteja la necessitat de promoure accions orientades a dinamitzar el sector com el que representen els estudis desenvolupats per la Neus Montllor i el Manolo Sànchez sobre la viabilitat d'un escorxador mòbil.

Si analitzem el llistat de cursos que han tingut una vinculació temàtica a l'àrea agroalimentària veiem que inclouen diferents categories de cursos, tan els orientats a persones en situació de recerca de feina, com les jornades o seminaris orientades específicament als productors del sector. Pel que fa els propis de l'oferta de formació ocupacional inclouen perfils laborals orientats a la venta al públic (forneria, pastisseria, xarcuteria, peixeteria...), o cursos orientats a promoure itineraris d'inserció vinculats a l'especejament. Pel que fa a la formació continuada, de caràcter puntual, pensada com oberta al públic en general i en molts casos orientada a professionals del sector en actiu, destaquen les accions de sensibilització vinculades a la divulgació de coneixement sobre els productes agroalimentaris propis de la comarca (xai, vedella, poltre, així com jornades o seminaris orientats a fomentar la ramaderia ecològica al territori.

Taula 19: Llistat de formacions vinculades a l'àrea Agroalimentària de RD. (2009-2014)

titol	programa	àrea	tipus	data execució
Curs de sacrifici, acabament de les canals i especejament.	T4C	AA	curs	2009
Programa de millora de la raça autòctona "Cavall Pirinenc Català"	T4C	AA	jornades / seminari	2009
El Pastor, l'ovella i el xai del Ripollès	T4C	AA	jornades / seminari	2009
Difusió i comunicació de les marques certificades del Ripollès.	T4C	AA	jornades / seminari	2009
Jornada de salut i benestar en ramaderia ecològica.	T4C	AA	jornades / seminari	2009
Curs de formació en especejament i xarcuteria	T7C	AA	curs	2010
Forner/a.	T7C	AA	curs	2010
Curs de carnissera (adreçat a dones).	T7C	AA	curs	2010
Curs de peixatera (dones).	T7C	AA	curs	2010
Dependenta de pastisseria i fleca (dones).	T7C	AA	curs	2010
Curs de carnisseria i xarcuteria. Innovació.	T4C	AA	curs	2010
Gestió i maneig per a emprenedors del sector oví (1era edició)	Leader	AA	curs	2010
Cursos de millora per a emprenedors del sector oví	T7C	AA	curs	2011
Formació professionalitzadora en peixatera.	T7C	AA	curs	2011
Gestió i maneig per a emprenedors del sector oví.	T4C	AA	curs	2011
Curs de manipulador d'aliments.	T7C	AA	curs	2012
Fira de Santa Teresa i Fira Catalana de l'ovella: Joves, emprenedoria i ramaderia. La ramaderia com una opció de futur	PATT	AA	jornades / seminari	2012
Curs d'elaborats càrnics.	T7C	AA	curs	2013
Curs de manipulador d'aliments.	T7C	AA	curs	2013
Disseny i màrqueting del producte agroalimentari	T7C	AA	jornades / seminari	2013
Seminari: Elaboració de nous productes carnis	T7C	AA	jornades / seminari	2013
Els ajuts directes a la nova PAC 2014-2020. Decret de venda de proximitat.	PATT	AA	jornades / seminari	2013
Els productes agroalimentaris del Ripollès	PATT	AA	jornades / seminari	2013
Noves experiències en el sector oví	PATT	AA	jornades / seminari	2013
Especejament i tallat de les canals de xai. Diferents tècniques de cuinar el xai.	PATT	AA	jornades / seminari	2013
Curs d'especialització de comerç fresc: Carnisseria, xarcuteria i peixateria	T7C	AA	curs	2014
Curs de manipulador d'aliments	T7C	AA	curs	2014
Especejament del xai. Noves tendències		AA	jornades / seminari	2014
Dijous Gras. L'aprofitament del porc. Taller d'elaboració de llangonisseta del Ripollès i botifarra d'ou		AA	jornades / seminari	2014
Els embotits elaborats amb la carn de porc del Ripollès		AA	jornades / seminari	2014
La nova PAC 2014-2020. El Pasturatge a distància via mòbil i GPS		AA	jornades / seminari	2014
Curs de sacrifici i preparació de les canals (boví, equí, porcí i oví)		AA	curs	2014
El poltre de Muntanya Pirinenc		AA	jornades / seminari	2014
Elaboració de mató i formatges de pastor		AA	jornades / seminari	2014

Elaborats de vedella i variacions d'hamburgueses		AA	jornades / seminari	2014
Les eines de gestió energètica a l'empresa agroalimentària		AA	jornades / seminari	2014
Noves orientacions productives en zones de muntanya		AA	jornades / seminari	2014
Situació actual del sector oví de carn		AA	jornades / seminari	2014
La petjada de carboni en el producte agroalimentari		AA	jornades / seminari	2014

Font : RD

Pel que fa als perfils laborals estratègics pel territori en aquest àmbit concret destaquen el de tècnic en Ramaderia Ecològica de Muntanya, i el de productor de formatges i derivats làctics. Ambdós es tracten d'àrees per a emprendre que requereixen de competències molt polivalents i en els que la generació d'auto-ocupació és una qüestió clau. El projecte orientat a l'impuls d'espais-test per a emprenedors agraris té l'objectiu d'oferir acompanyament en aquest sentit a possibles emprenedors amb aquests perfils.

Taula 20: Perfil estratègic pel territori: Tècnic en ramaderia ecològica de muntanya.

Tècnic en ramaderia ecològica de muntanya
Funcions
Gestió de l'empresa agrària Maneig de la producció ecològica Comercialització del producte
Àmbits de treball
Treballar per compte propi o aliè en explotacions de ramaderia ecològica de muntanya
Potencialitats
Perfil existents que emergeixen fruit de canvis normatius, legislatius o de la demanda
Canvi i evolució del sector
El sector ramader ecològic ha experimentat en els darrers cinc anys un creixement exponencial. En el cas del Ripollès els ajuts vinculats a la ramaderia extensiva han donat un impuls important a aquest tipus de producció certificada. L'estratègia agrària de la comarca hauria d'enfortir la ramaderia ecològica, professionalitzar-la i anar-la desvinculant dels ajuts públics. El nou perfil professional ha de capacitar-se tant per la part de producció agrària, com per la de gestió d'empresa i comercialització del producte.
Nivell de qualificació
Mig (CFGM)
Titulacions Associades
Tècnic en ramaderia ecològica de muntanya
Oferta formativa associada existent
Tècnic/a en Producció agroecològica. CECA Manresa Escola de Pagesia i Activitat Pastoral (Pallars Sobirà)

Oferta formativa associada existent a la comarca
No hi ha oferta específica més enllà de les jornades o seminaris organitzats per l'àrea agroalimentària de RD.
Penetració / demanda a la comarca
Les explotacions agràries existent de ramaderia ecològica, en la major part de casos, no necessiten mà d'obra assalariada. La majoria són de vaca de vedell, i no tenen una demanda gran de treball per compte aliè. L'oportunitat rau en el relleu extrafamiliar de les explotacions ramaderes existents. D'altra banda, la penetració hauria de venir de la implantació de noves activitats productives, que no competeixin en terra ni en mercat, amb l'orientació productiva predominant de la comarca, que és la cria de vedells. Per tant, noves activitats de producció i elaboració de producte, on es pugui retenir valor al territori.
Competències
Fonaments agronòmics i zootècnics Producció de llet Producció de carn Traspàs d'explotacions agràries Foment de la creativitat Gestió d'empresa Tècniques de comercialització

Font: Enquesta a serveis tècnics RD.

Taula 21: Perfil estratègic pel territori. Elaborador de formatges i derivats làctics.

Elaborador de formatges i derivats làctics.
Funcions
Elaboració de llet Obtenció de la llet en ramats propis per poder elaborar els seus derivats làctics Ús de distintius de qualitat Comercialització i distribució
Àmbits de treball
Sector agroalimentari (pagès, apicultors, ramaders, elaboradors, comerciants) Sector agroturístic
Potencialitats
Perfil existents que emergeixen fruit de canvis normatius, legislatius o de la demanda
Canvi i evolució del sector
Els ajuts de la producció ecològica són substancials i els canvis i/o adaptació de les explotacions són pocs amb el sistema tradicional d'explotació extensiva. Aquests ajuts són el factor clau per la viabilitat de les explotacions i també pel l'entorn. Augment de l'interès dels consumidors per productes de qualitat i proximitat.

Nivell de qualificació
Baix (PQPI / FO), Mig (CFGM), Alt (CFGS / Llicenciatura)
Titulacions Associades
Llicenciatura: Ciència i salut animal Veterinària Enginyeria agroalimentària Enginyeria agrícola Enginyeria alimentari Enginyeria agroambiental CFGS: Gestió i organització de l'empresa agropecuària Gestió i organització dels recursos naturals i paisatgístics Indústria alimentària Especialització de la indústria càrnia Dual en ramaderia i assistència en sanitat animal CFGM: Explotacions agràries extensives Explotacions ramaderes Treballs forestals i conservació del medi natural Escorxador, carnisseria i xarcuteria Producció agropecuària Baixa: curs bàsic escola de pagesos i pastos
Oferta formativa associada existent
Universitats, ECA, Escola de Pastors, instituts
Oferta formativa associada existent a la comarca
No (només s'organitzen cursos i jornades pel sector des del Consorci Ripollès Desenvolupament, Associació Leader i Departament d'Agricultura DAAM) - Cursos de sacrifici i preparació de les canals - Cursos de carnisseria i xarcuteria i d'elaborats carnis - Pla de formació per emprenedors del sector oví - Delegació de l'Escola de Pastors de Catalunya - Curs de ramaderia ecològica - Manipulació aliments - Disseny i màrqueting - Gestió administrativa i fiscalitat
Penetració / demanda a la comarca
Es tracta d'una àrea per a l'emprendoria, més que no pas un jaciment d'ocupació.
Competències
Operacions de cura del ramat Control de les instal·lacions de la maquinària Produccions lleteres Realització de tasques de tasques i operacions de cultiu Gestió de l'empresa agrària, agroalimentària i/o agroturística Gestió tràmits administratius

Font: Enquesta a serveis tècnics RD.

3.2 – Turisme

L'àmbit de turisme de RD compta amb quatre objectius generals que es deriven del Pla Estratègic del Patronat de Turisme de les comarques Gironines. En primer lloc s'ocupa de la dinamització i promoció de la comarca a nivell turístic, a través de l'edició de materials, l'assistència tècnica a jornades i congressos del sector i la coordinació d'accions de dinamització comunicativa a xarxes socials. En segon lloc es contempla com a línia estratègica la creació i comercialització de producte turístic. En aquest sentit es comercialitza la marca Terra de Comtes i Abats; la xarxa de senders Itinerània; el centre de BTT Ripollès, el turisme actiu (barranquisme, esports de muntanya i aventura), així com també el turisme familiar. També cada cop més es considera com a estratègic pel territori el turisme de muntanya, vinculat a activitats com l'observació d'ocells, o d'altres activitats vinculades a l'observació de la flora i la fauna de la comarca.

En l'àmbit de la creació de producte vinculat al turisme destaca el fet que els productes desenvolupats fins ara son deficitaris. Manca un cert retorn per part del sector privat de la utilitat i els beneficis que comporta l'acció de l'agència de desenvolupament en aquest àmbit en concret. Aquest retorn, així com la sensibilització del propi sector, de la importància de tenir una acció coordinada com la que es pot derivar de la creació d'una central de reserves, és un aspecte a valorar en un futur immediat.

La tercera línia estratègica en la que treballa l'Agència de Desenvolupament és la de professionalització del sector i és la que implica de manera més directa accions de formació. En aquesta direcció es treballa en l'assessorament al sector privat comptant amb els serveis i recursos que ofereixen els ens de promoció turística d'escala superior. Això implica donar a conèixer jornades de formació així com fer un recull dels serveis turístics ofertats per les diferents administracions i organismes de promoció turística d'altres escales governatives.

Finalment la quarta línia estratègica és la de creació de xarxa amb els altres serveis de turisme que ofereixen els diferents ajuntaments. Precisament, de cara a racionalitzar les duplicitats en aquest sentit es considera que cal implicar les administracions municipals que formen part de l'agència de desenvolupament. La idea de fons és que no fa falta que cada municipi tingui un tècnic de turisme si es compta amb una gestió eficient i vinculada al territori per part de l'agència.

Considerant les anteriors línies estratègiques totes les formacions promogudes en forma de jornades

i seminaris per part de l'àrea de turisme de RD, la majoria dins del Pla de Dinamització Turística Terra de Comtes i Abats es troben orientades a un perfil de destinatari professionalitzat. O sigui es tracta d'activitats formatives adreçades al sector turístic pròpiament (hotels / turisme rural / càmpings / restaurants / empreses d'activitats...) i a tècnics de turisme, o regidors d'ajuntaments. Per suposat en segona instància també s'adrecen a totes aquelles persones implicades directament en el sector turístic. La majoria doncs son accions que es situen dins del tipus de destinatari propi de la formació continuada i tenen com a objectiu de fons la professionalització del sector.

Entre els cursos que s'han ofertat fins al moment trobem: cursos que fan referència a la vinculació entre turisme i cuina; cursos que aborden la gestió pública dels recursos i serveis turístics; cursos que vinculen les competències referents a la gestió de comunitats virtuals i el màrqueting turístic; i cursos que promouen la millora de l'atenció al client o l'usuari a través del foment del coneixement del territori.

Taula 22: Llistat de cursos vinculats a l'àrea de Turisme de RD. (2008-2014)

titol	**programa**	**àrea**	**tipus**	**data execució**
ORT (OBJECTIU RIPOLLÈS TURÍSTIC) V Jornades de turisme al Ripollès, estratègies i tècniques per optimitzar el workshop Pirineus 2008	PTOCG	T	jornades / seminari	2008
ORT (OBJECTIU RIPOLLÈS TURÍSTIC) VI Jornades de Turisme al Ripollès els recursos turístics i gastronòmics del Ripollès.	PTOCG	T	jornades / seminari	2009
ORT (OBJECTIU RIPOLLÈS TURÍSTIC) VII Jornades de Turisme al Ripollès. Jornades de Turisme cultural.	PDTCA	T	jornades / seminari	2010
Curs d'eines de gestió pública del turisme en l'àmbit local.	PDTCA	T	jornades / seminari	2010
Descobreix en 8 hores com portar visites a un lloc web i convertir-les en clients.	PDTCA	T	jornades / seminari	2010
Curs d'interpretació i guiatge turístic de Terra de Comtes i Abats	PDTCA	T	jornades / seminari	2010
Aplicació de la primera fase del model d'aproximació a la qualitat turística (MACT)	PDTCA	T	jornades / seminari	2010
Sessions pràctiques de xarxes socials i web 2.0	PDTCA	T	jornades / seminari	2011
Jornades de turisme al Ripollès-Terra de Comtes i Abats	PDTCA	T	jornades / seminari	2012
Formació professionalitzadora en màrqueting digital i formació en noves tecnologies per a la millora del sector turístic del Ripollès	T7C	T	curs	2012
Curs de manteniment bàsic pel sector turístic.	T7C	T	curs	2012
Curs d'atenció al visitant i coneixement del territori.	T7C	T	curs	2013
Gestió hotelera, atenció turística i coneixement del territori	T7C	T	jornades / seminari	2014
Curs de Gestió hotelera, Atenció turística i coneixement del territori	T7C	T	curs	2014

Jornades adreçades al sector turístic	T7C	T	jornades / seminari	2014

Font : RD

Pel que fa als perfils estratègics pel territori relacionats amb el sector turístic s'identifica per una banda la importància dels guies de natura, que tenen un sentit també relacionat a la preocupació sobre com el territori treu benefici dels seus atractius paisatgístics, i per altra banda també és cabdal el perfil associat al comercial turísitic orientat a promoure la internacionalització de l'activitat turística del territori.

La diversitat de la flora i la fauna, en tant que atractiu del territori que ja es contempla en el projecte de creació del Parc Natural de les Capçaleres del Ter i el Freser és l'actiu més interessant amb el que compta la gestió forestal i turística a la comarca. En aquest sentit cal considerar que de cara al futur es planteja un projecte de parc estructurat a través de la iniciativa privada i els serveis i recursos públics ja existents al territori. La Generalitat ha encarregat la definició d'un inventari dels serveis públics existents i es preveu que un cop en marxa aquest parc sigui gestionat pel CEINR.

En aquesta direcció cal fer referència a l'interès per promoure la figura dels guies de natura com un perfil estratègic pel territori. Si ja hi ha empreses que treballen en la promoció de rutes guiades per la muntanya, generalment vinculades al senderisme, o la figura dels monitors d'esquí és freqüent durant la temporada hivernal, l'especialització pel que fa a guies turístics especialitzats en l'apreciació de la flora i la fauna és important doncs és cada cop més freqüent l'afluència turística vinculada a l'apreciació de valors naturals, com la fauna autòctona del Pirineu gironí. El camp de l'ornitologia és un àmbit a tenir en compte. Pel que fa a la promoció d'aquest perfil cal considerar que la qualificació dels guies de natura per ara no està reglada, i que la formació reglada en matèria de Turisme encara no l'ofereix com una especialització possible.

Taula 23: Perfil estratègic pel territori. Guies de Natura.

GUIES DE NATURA
Funcions
-Interpretació de flora i fauna -Guiatges a grups -Guiatges amb idiomes -Suport a l'edició de material didàctic i/o de suport del guiatge -Guiatges de senderisme, amb bicicleta, *nordic walking*... -Tallers d'astronomia... -D'altres que puguin sorgir en el pla d'accions que es desenvolupi vinculat a les estratègies del nou parc
Àmbits de treball
Medi Ambient. Turisme

Potencialitats
Perfils nous o de nova especialització
Canvi i evolució del sector
Degut al procediment de declaració del nou Parc Natural sorgeixen nous perfils ocupacionals necessaris per cobrir les necessitats vinculades al guiatge/ interpretació de la natura... amb guies de senderisme, de bicicleta, de nordic walkling, interpretació de la fauna, flora, guies culturals vinculats al patrimoni cultural (esglésies, ermites ...) que es trobin al llarg dels itineraris....
Nivell de qualificació
Mig (CFGM)
Titulacions Associades
Tècnic en Ciències Ambientals. Tècnic en empreses i activitats turístiques. Guies de muntanya. Guies culturals.
Oferta formativa associada existent
Al IES Abat Oliba els cicles d'esport s'hi relacionen tot i que no l'ofereixen específicament.
Oferta formativa associada existent a la comarca
Caldria desenvolupar una oferta formativa més específica vinculada com a guies del parc.
Penetració / demanda a la comarca
Creiem seria un nou filó d'ocupació que generaria noves oportunitats a joves desocupats de la comarca i a empreses d'activitats de guiatges natura-cultura que ja existeixen com una nova oportunitat de diversificar les seves empreses i ampliar les propostes que ofereixen i la possible contractació de nou personal.
Competències
-Bon coneixedor de l'entorn i del territori -Coneixedor de la orografia (muntanyes, rius, vistes panoràmiques...) -Coneixedor de la flora i la fauna -Idiomes: català, castellà, anglès i francès -Bon comunicador, proactiu per tractar amb grups de visitants -Amable i esperit acollidor per donar un grau de qualitat a les visites i a la imatge global del nou parc.
Necessitats / Observacions
-Es complicat fer una estimació però potser 8-10 persones a priori i en funció del desenvolupament del parc i del pla d'accions i pressupost que s'hi pugui destinar aquest nombre es podria anar incrementant a mig termini.

Font: Enquesta a serveis tècnics RD.

Pel que fa a la gestió turística, i en especial al màrqueting vinculat al sector, el perfil de comercial turístic també és clau pel territori. Aquest perfil tan pot ser promogut en forma de formació continuada per a professionals en actiu com a través de l'impuls a l'atracció de persones formades

específicament amb les competències vinculades a la creació, gestió i comercialització de producte turístic[13]. Les funcions associades a aquest perfil es relacionen tant amb la creació i gestió de paquets turístics com amb la gestió de comunitats virtuals associada a la comercialització d'aquests productes, entre d'altres competències associades. Dins l'estratègia de millora continuada de la formació dels professionals del sector turístic, així com dels comerços que hi tenen relació, també té molta importància l'aprenentatge de llengües estrangeres.

Taula 24: Perfil estratègic pel territori: Comercial turístic

COMERCIAL TURÍSTIC
Funcions
-Creació de producte -Gestió de paquets turístics -Estratègia amb els segments específics. Contactes amb agències, escoles, grups d'interès, etc. -Realització de documents per a la promoció dels paquets -Gestió de les tarifes -Reunions periòdiques amb agents de l'entorn -Visites personalitzades a agents de viatge i similar - Realització d'emalings informatius
Àmbits de treball
Empreses de gestió de projectes turístics Empreses de comercialització Empreses de serveis culturals
Potencialitats
Perfil existents que emergeixen fruit de canvis normatius, legislatius o de la demanda
Canvi i evolució del sector
Actualment hi ha un canvi al món turístic pel que fa la manera de donar la informació als visitants. Es camina cap al mètode de promocionar-venent on guanya molta importància la gestió de comunitats virtuals en els mecanismes de màrqueting i la comercialització de productes.
Nivell de qualificació
Mig (CFGM) i Superior (CFGS)
Titulacions Associades
Estudis de turisme i/o comercial i màrqueting

Font: Enquesta a serveis tècnics RD.

3.3 – Hostaleria i restauració

El sector de l'hostaleria té una importància estratègica pel fet d'actuar com a corretja de transmissió entre

13Cal tenir en compte que entre les perspectives de diversificació de l'oferta de formació professional inicial del territori es contempla la possibilitat de promoure la consecució d'un cicle formatiu de grau mig associat a l'Institut Germans Vila Riera de Camprodon que podria tenir aquesta temàtica com a objecte.

d'altres sectors com és l'agroalimentari i el turístic. En el moment d'engegar el funcionament de l'Aula d'Hostaleria del Ripollès aquesta qüestió ja era present. Malgrat això es destaca que encara és un sector poc conscienciat amb la necessitat del consum de proximitat i els criteris de responsabilitat social.

Hi ha 150 restaurants a tota la comarca distribuïts entre tres grans associacions, dues de les valls[14], impulsades pels propis restauradors del territori, i una entitat que vol aglutinar-les a totes, comptant amb el Baix Ripollès, que és dinamitzada per els serveis tècnics de RD. L'amalgama i l'acord entre els restauradors que composen aquestes associacions és una qüestió clau de cara a promoure dinàmiques innovadores al voltant de les accions de l'Aula d'Hostaleria en un futur.

La llista d'accions formatives desenvolupades per l'Aula d'Hostaleria al voltant del sector és la més extensa de totes. Si analitzem les formacions realitzades només durant els últims set anys veiem que en aquestes hi ha hagut una evolució com ja s'ha dit anteriorment centrant-se cada cop més en la formació ocupacional a través de programes reglats i deixant de banda de manera progressiva totes aquelles formacions que fan referència a un destinatari ampli com el públic en general, o el públic familiar.

Taula 25: Formació no reglada oferida per l'Aula d'Hostaleria del Ripollès. (2008-2014)*

titol	tipus	destinataris	data execució
PQPI d'Auxiliar de Cuina i Serveis de Restauració	curs	joves	2008
Cuina en general	Jornades / seminari	Professionals restauració	2008
Presentació de vins i begudes	Jornades / seminari	Professionals restauració	2008
Cuina al buit	Jornades / seminari	Professionals restauració	2008
Cuina en general 2	Jornades / seminari	Professionals restauració	2008
Tapes, pintxos i canapès	Jornades / seminari	Professionals restauració	2008
Cuino, cuines, cuinem	Jornades / seminari	Públic en general	2008
Tast de Vins de Catalunya	Jornades / seminari	Públic en general	2008
Cuina de tardor	Jornades / seminari	Públic en general	2008
Fes els teus panellets	Jornades / seminari	Públic en general	2008
Pastissos	Jornades / seminari	Públic en general	2008
Per Nadal, solucions fàcils!	Jornades / seminari	Públic en general	2008
Tast de caves	Jornades / seminari	Públic en general	2008
Taller de torrons	Jornades / seminari	Públic en general	2008
Curs d'hostaleria: Cuina i Sala.	curs	Formació ocupacional	2008

14 A l'estudi sobre necessitats formatives realitzat l'any 2006 es contempla el fet que les empreses de la comarca, especialment les del sector de l'hostaleria i el comerç, demanen una descentralització a les valls de Ribes i Camprodon en la impartició d'activitats formatives, sobretot en l'àmbit de la formació contínua complementària.

Alumnes de batxillerat en el Programa de Cuina de supervivència	Jornades / seminari	Formació complementària	2008
Alumnes d'ESO en el programa Conèixer les professions	Jornades / seminari	Formació complementària	2008
Alumnes d'ESO de Cerdanya, Osona i Ripollès Els dilluns, a taula!	Jornades / seminari	Formació complementària	2008
Cuina en general	Jornades / Seminari	Professionals restauració	2009
Cuina per celíacs	Jornades / Seminari	Professionals restauració	2009
Cuina al buit	Jornades / Seminari	Professionals restauració	2009
Pastisseria	Jornades / Seminari	Professionals restauració	2009
Manipulador d'aliments	Jornades / Seminari	Professionals restauració	2009
Cuino, cuines, cuinem? (2 cursos)	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Cuina d'hivern	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Cuina de Quaresma	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Tast de vins	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Postres de cullera	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Vins Monovarietals	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Cuina per 2€	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Cuina per 5 €	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Cuina per 10 €	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Auxili, he de cuinar!	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Tast de cerveses	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Cuinem amb fruites	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Iniciació al món dels vins	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Les iaies de Sils	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Vins de la península ibèrica: DO	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Cuinem arrossos	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Cuina amb la thermomix	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Foie	Jornades / seminari	Públic en general	2009
Cuiner/a	curs	Formació ocupacional	2009
Cuina freda	curs	Formació ocupacional	2009
Preparació del menjador per el servei (x2)	curs	Formació ocupacional	2009
Preparacions bàsiques de cuina	curs	Formació ocupacional	2009
Cuina de supervivència. Alumnes de batxillerat.	Jornada / Seminari	Formació complementària	2009
Conèixer les professions. Alumnes d'ESO	Jornada / Seminari	Formació complementària	2009

Els dilluns a taula. Alumnes Cerdanya, Osona i el Ripollès.	Jornada / Seminari	Formació complementària	2009
Què mengem els més petits de la casa?	Jornada /Seminari	Públic en general	2009
Parlem de la diabetis	Jornada / Seminari	Públic en general	2009
Papa i mama cuinem junts?	Jornada / Seminari	Públic en general	2009
Menjar bé, salut per sempre.	Jornada / Seminari	Públic en general	2009
A menjar!	Jornada / Seminari	Públic en general	2009
Cuino, cuines, cuinem	Jornada /Seminari	Públic en general	2010
Maridatge amb vins	Jornada /Seminari	Públic en general	2010
Cuinem el porc	Jornada /Seminari	Públic en general	2010
Terrines de caça	Jornada /Seminari	Públic en general	2010
Si tens ous cuina	Jornada /Seminari	Públic en general	2010
Vins	Jornada /Seminari	Públic en general	2010
7 potes, 7 menús	Jornada /Seminari	Públic en general	2010
Cuina en miniatura	Jornada /Seminari	Públic en general	2010
Cuina de la patata	Jornada /Seminari	Públic en general	2010
Gin tònic	Jornada /Seminari	Públic en general	2010
Un dia de rom	Jornada /Seminari	Públic en general	2010
La pasta	Jornada /Seminari	Públic en general	2010
La tòfona	Jornada /Seminari	Públic en general	2010
Preparacions bàsiques de cuina x 3 x 200 h	curs	Formació d'oferta	2010
Confecció de la carta de vins	curs	Formació d'oferta	2010
Organització i desenvolupament del servei	curs	Formació d'oferta	2010
Tècnica de tast de vins	curs	Formació d'oferta	2010
Tractamentes previs i processats comuns	curs	Formació d'oferta	2010
Elaboració de plats frescos i/o refrigerats	curs	Formació d'oferta	2010
Elaboració de plats preparats	curs	Formació d'oferta	2010
Elaboració de plats precuinats i cuinats congelats	curs	Formació d'oferta	2010
Tècniques bàsiques utilitzades en pastisseria	curs	Formació d'oferta	2010
Elaboració de masses	curs	Formació d'oferta	2010
Els dilluns a taula Alumnes d'ESO de Cerdanya, Osona i Ripollès	Jornada / seminari	Formació complementària	2010
Què mengen els petits de la casa	Jornada / seminari	Públic familiar	2010
Parlem de la diabetis	Jornada / seminari	Públic familiar	2010
Papa i mama cuinem junts?	Jornada / seminari	Públic familiar	2010

Menjar bé, salut per sempre	Jornada / seminari	Públic familiar	2010
A menjar!	Jornada / seminari	Públic familiar	2010
La cuina de la setmana en un dia	Jornada / seminari	Públic familiar	2010
Taller de fruites	Jornada / seminari	Públic familiar	2010
Manipulador d'aliments	curs	Professionals de la restauració	2011
Riscos laborals	curs	Professionals de la restauració	2011
Ofertes gastronòmiques	curs	Professionals de la restauració	2011
Pastisser/a	curs	Formació ocupacional d'oferta	2011
Processador/a d'un servei d'àpats	curs	Formació ocupacional d'oferta	2011
Sommelier	curs	Formació ocupacional d'oferta	2011
Els dilluns a taula Alumnes d'ESO de Cerdanya, Osona i Ripollès	Jornada / seminari	Formació complementària	2011
Alimentació infantil	Jornada / seminari	Públic familiar	2011
Què han de menjar els celíacs?	Jornada / seminari	Públic familiar	2011
Papa i mama cuinem junts?	Jornada / seminari	Públic familiar	2011
Què mengem els més petits de la casa?	Jornada / seminari	Públic familiar	2011
Aliments per congelar i menjar durant la setmana	Jornada / seminari	Públic familiar	2011
A menjar!	Jornada / seminari	Públic familiar	2011
Al·lèrgies en els aliments	Jornada / seminari	Públic familiar	2011
Juguem amb les verdures	Jornada / seminari	Públic familiar	2011
La cuina no té edat – Cuinar pasta amb nens	Jornada / seminari	Públic familiar	2011
Curs de formació en cuina	curs	Suma't	2011
Curs de cambrer/a. 8 alumnes 100 hores	curs	Formació ocupacional	2012
Curs de cambrer/a. 13 alumnes. 100 hores	curs	Formació ocupacional	2013
Els dilluns a taula Alumnes d'ESO de Cerdanya, Osona i Ripollès	Jornada / seminari	Formació complementària	2012
Els dilluns a taula Alumnes d'ESO de Cerdanya, Osona i Ripollès	Jornada / seminari	Formació complementària	2013
Curs de formació en cuina (joves per l'ocupació)	Curs	Formació ocupacional	2013
Curs de formació en cambrer (joves x l'ocupació)	Curs	Formació ocupacional	2013
Operacions bàsiques de restaurant i bar	jornades / seminari	Formació ocupacional	2014
Curs d'aprovisionament i preelaboració i conservació culinaris	curs	Formació ocupacional	2014
Operacions bàsiques de restaurant i bar	jornades / seminari	Formació ocupacional	2014
Tallers sobre el concepte Km 0 per al sector professional de la restauració	jornades / seminari	Professionals de la restauració	2014
Curs d'operacions bàsiques de cuina.	curs	Formació ocupacional	2014
Cuina de muntanya: el porc (4 sessions)	jornades / seminari	Professionals de la restauració	2014

* No inclou la formació reglada dels cicles formatius de grau mig i grau superior, ni els PQPI.

Les formacions que s'han realitzat a l'Aula d'Hostaleria no es poden però considerar de manera estricta com un termòmetre de les necessitats formatives del sector. Més aviat ens informen de l'ús que ha fet fins ara RD de l'àmbit estratègic de la cuina i la gastronomia per a donar-se a conèixer com a recurs formatiu del territori. Entre les formacions no reglades ofertes durant els últims cinc anys podem distingir una primera etapa en la que les accions orientades al públic en general tenien molt de pes, i una segona etapa a partir de 2012 en que les accions orientades a la formació del públic en general desapareixen. Pel que fa a accions formatives dirigides als professionals de la restauració, en comparació a la resta podem dir que són fins ara purament testimonials. Com s'ha assenyalat en altres llocs i es contempla en el pla d'acció els tallers sobre producte de proximitat són una qüestió clau a desenvolupar en aquest sentit.

Pel que fa als perfils estratègics pel territori en aquest sector estratègic bàsicament es poden resumir en tres: cambrer, ajudant de cuina i cuiner o cap de cuina. Com s'ha exposat anteriorment pel que fa al perfil de cuiner o cap de cuina encara no es pot considerar que l'Aula hagi donat resposta a les necessitats del sector. És en aquest sentit que la millora dels processos de formació i inserció laboral d'aquests tres perfils està relacionada directament amb la interacció de l'Aula amb el sector a través de les seves associacions d'empresaris. Per ara aquesta interacció ha estat molt limitada pel procés d'integració institucional de les dues associacions de les valls en una de comarcal potser i les tensions o manques d'entesa que aquesta governança institucional genera. En aquest sentit seria oportú millorar la preocupació de l'Aula per a la detecció de necessitats formatives del teixit empresarial que es dedica a la restauració al territori. El fet que l'Aula s'hagi gestat com un centre de formació derivat dels recursos públics orientats a les polítiques actives d'ocupació genera una distracció sobre una qüestió clau d'un centre de formació especialitzat com és la participació del sector implicat en el disseny dels seus programes formatius. La presència d'un consell gestor amb restauradors i la implicació d'aquests en el disseny dels processos formatius de l'Aula serien possibilitats beneficioses en aquests aspectes.

Finalment com es contempla al pla d'acció entre els projectes de millora de l'Aula una qüestió clau per al seu futur, comptant amb la necessitat bàsica global i sine-qua-non de millorar els recursos humans dedicats a la gestió acadèmica i a la projecció social del projecte pedagògic, és l'accés al finançament privat. La desestacionalització subvencional del funcionament de l'aula és important i en això el fet que el sector percebi allò que s'hi realitza com a clau important, útil i engrescador és el primer pas indispensable. En quant a la cerca de finançament per l'Aula s'ha de comptar amb les

possibilitats que obren altres tipus de vies ja sigui la cerca de patrons i *sponsors* en fundacions privades, com la participació en projectes internacionals de cooperació.

3.4 – Gestió forestal

El Consorci d'Espais d'Interès Natural del Ripollès va néixer com una escissió de RD i s'ocupa de la gestió de les finques públiques i dels espais PEIN de la comarca. Compta amb la participació dels ajuntaments, el Consell Comarcal, RD, el Departament d'Agricultura i Ramaderia, i la Diputació de Girona. En concret s'ocupa de la gestió i l'aprofitament forestal d'unes 20 mil hectàrees, així com de la senyalització del projecte Itinerània i el manteniment dels espais PEIN. El servei compta en l'actualitat amb un tècnic, una secretària i tres persones que actuen en les funcions de brigada pel senyalament de camins, la subhasta de fusta i la coordinació i manteniment de la infraestructura que disposa per al tractament de biomassa. El CEINR subministra estella als ajuntaments, activitat que es factura i es pretén que sigui una font estable de finançament considerant que les aportacions via subvenció per part de les AAPP són fluctuants i tendeixen a reduir-se.

Encara que s'obre una finestra d'ocupació al voltant de l'aprovisionament energètic de la gestió forestal cal destacar que la gestió silvícola a l'actualitat és molt poc rentable. Les serradores privades (situades al Berguedà) marquen uns preus molt baixos de la fusta. Davant d'això segons els tècnics de l'entitat cal repensar si cal vendre fusta, que potser no és necessari, i tot promovent la transició cultural perquè en un futur l'aprofitament calorífic de l'estella estigui generalitzat al territori, centrar esforços en la gestió forestal vinculada a la posada en valor de la riquesa natural del paisatge propi del Pirineu mediterrani.

Pel que fa a aquest canvi de cultura energètica vinculat a la generació d'estella i el seu aprofitament com a font de calor el territori tot just es troba a les beceroles. El CEINR compta amb la maquinària necessària per fer estella, en l'actualitat fa unes 600 tones d'estella l'any, i està preparat per assumir-ne entre 3 i 4 mil. Per ara hi ha unes 6 calderes de biomassa instal·lades en serveis públics als diferents municipis de la comarca, d'unes 50 possibles. A la comarca operen entre 2 i 3 empreses distribuïdores de calderes, i només hi ha una empresa que s'està plantejant desenvolupar el mercat privat. El problema del sector de l'energia forestal és que es requereix una forta inversió. El desenvolupament d'un cluster del metall mecànic a la comarca que es plantegés perspectives de

futur en el camp de la caldereria és una qüestió estructural que pot beneficiar l'entorn.

Pel que fa a la generació d'estella el CEINR es troba en una situació precària en recursos humans. La força de treball amb la que compta per desbrossar boscos requereix una formació prèvia[15] que està molt supeditada a la durada limitada de les subvencions per a la neteja de boscos. En aquest sentit una acció estratègica seria la consolidació d'una base de treballadors mínima per mantenir l'estructura de l'explotació de la biomassa per fer estella.

Els cursos realitzats fins ara inclouen les habilitats de poda forestal impartides pel Centre de Formació Forestal Especialitzada de Montesquiu; divulgació sobre la importància dels aprofitaments i la gestió forestal; cursos sobre la producció de biomassa; i sobre la instal·lació de caldereria de biomassa.

Taula 26: Formació vinculada a l'àmbit de la gestió forestal. (2009-2014)

titol	tipus	data execució
Formació forestal : curs de motoserra, desbrossadora i tala arbres petits i curs de tala d'arbres mitjans.	curs	2009
Formació forestal: curs de motoserra, desbrossadora i tala d'arbres petits	curs	2010
Aprofitaments forestals	jornades / seminari	2014
Curs de producció de biomassa	curs	2014
Gestió forestal sostenible. Especialista en l'ús de la desbrossadora, la serra mecànica i la tala d'arbres petits	jornades / seminari	2014
Curs de gestió de l'empresa forestal - metodologia	curs	2014
Curs per instal·ladors de caldereria de biomassa	curs	2014
Curs de Repoblacions Forestals i Tractaments Silvícoles	curs	2014

Font: CEINR

Els perfils estratègics vinculats a la gestió forestal són principalment el de treballador forestal, pel que fa a les tasques de desbrossament, neteja de boscos i generació d'estella, i per altra banda el de gestor energètic, pel que fa a l'anàlisi i el càlcul de despesa energètica. Mentre que el primer és un perfil que pot oferir sortida formativa principalment a persones aturades majoritàriament homes amb un nivell formatiu baix, molts d'ells provinents del sector de la construcció, el segon és un perfil més qualificat que no implica necessàriament la generació de nous llocs de treball i que es pot tractar també com una àrea temàtica pel foment de la formació contínua de professionals en actiu.

Respecte el perfil de treballador forestal cal puntualitzar també que es tracta d'una àrea per a

15Aquesta formació es realitza amb la col·laboració del Centre de Formació Forestal Especialitzada de Montesquiu.

l'emprenedoria, més que no pas d'un sector en el que hi hagi empreses a la comarca amb necessitats de llocs de treball per cobrir. Malgrat que fins ara s'ha utilitzat com un àmbit per a la formació promogut per les polítiques actives d'ocupació es tracta d'un sector que depèn del desenvolupament en un futur immediat de polítiques públiques compromeses amb un canvi de model energètic. Així és un perfil que es podria veure beneficiat per totes les mesures referents al foment de la implantació de caldereria de biomassa, entre d'altres qüestions clau per l'aprofitament forestal amb finalitats calorífiques.

Taula 27: Perfil laboral estratègic pel territori: Treballador forestal.

Treballador forestal
Funcions
Treballs forestals varis com aclarides, estassades, podes, etc. (capatassos i operaris de brigada forestal)
Àmbits de treball
Sector forestal. Empreses privades i entitats públiques encarregades de gestionar espais naturals/forestals
Potencialitats
Perfil existents que emergeix fruit de canvis normatius, legislatius o de la demanda.
Canvi i evolució del sector
El sector forestal està a la baixa degut a l'abandó del medi rural i també degut a l'estancament dels preus de la fusta. Amb l'ús de la biomassa per a usos energètics es torna a obrir una finestra d'ocupació per a executar treballs forestals.
Nivell de qualificació
Baix (PQPI / FO), Mig (CFGM
Titulacions Associades
Graus Mig i Superior en Gestió Forestal i del Medi Natural
Oferta formativa associada existent
Escoles de Capacitació Agrària Centre forestal de Montesquiu
Oferta formativa associada existent a la comarca
A la comarca del Ripollès no hi ha cap centre formatiu en aquest àmbit, però a Osona sí (Escola Quintanes). També es fan cursos especialitzats al Centre de Formació Forestal Especialitzada de Montesquiu
Penetració / demanda a la comarca
Cada vegada n'hi ha més, sobretot provinent d'aturats de llarga durada que volen reciclar-se per tornar a entrar al mercat laboral, sobretot en aquest àmbit degut a la demanda creixent de feina fruit de l'aprofitament de biomassa per a usos energètic.
Competències

Gestió forestal sostenible i maneig de màquines forestals (motoserra i desbrossadora principalment)
Necessitats numèriques/ Observacions
La quantificació és difícil doncs es tracta d'una àrea per a l'emprenedoria més que d'un sector en el que hi hagin empreses a la comarca demandants de treballadors especialitzats.

Font: Enquesta a serveis tècnics RD.

El perfil de gestor energètic es relaciona directament amb l'anàlisi de costos i beneficis que en el context de crisi ha guanyat importància en el si de moltes empreses amb una despesa energètica a gestionar. Malgrat es tracta d'una figura que en determinats àmbits o territoris ja fa temps que s'aplica, les funcions de detecció de possibles millores en la gestió energètica, el càlcul d'amortitzacions i les avaluacions d'estalvi energètic, entre d'altres, són relativament noves. En aquest cas es tracta d'un perfil altament qualificat que es pot potenciar com a perfil estratègic valorant l'atracció dels centres formatius on s'imparteix formació especialitzada en aquesta qüestió, però també es pot valorar com una temàtica susceptible de ser desenvolupada amb formació complentària o continua orientada a tècnics de l'administració pública o directius d'empreses, amb competències al respecte de la presa de decisions sobre gestió energètica.

Podem dir doncs que en aquest cas parlem d'un perfil específic estratègic i alhora d'una àrea per a la formació contínua de professionals en actiu. La gestió energètica és un àmbit que ha de tenir uns efectes positius al territori considerant la importància del canvi de model energètic i l'aprofitament de la biomassa .

Taula 28: Perfil estratègic pel territori: Gestor Energètic.

Gestor energètic
Funcions
Portar la comptabilitat energètica de les empreses, adequació de tarifes, detectar les possibles millores, càlcul d'amortitzacions, avaluacions d'estalvi, avaluació de canvis en les fonts energètiques, control de la legislació vigent.
Àmbits de treball
Qualsevol sector o empresa té cabuda dins aquest perfil, ja que actualment totes les empreses tenen una despesa energètica que cal gestionar.
Potencialitats
Perfils **nous o de nova especialitzaci**ó
Canvi i evolucio del sector
El perfil de gestor energètic, tot i que fa anys que en determinats àmbits o territoris ja s'aplica, és un perfil que ha agafat importància arrel de la crisis. El preu de les energies ha pujat dràsticament i els

ingressos a les empreses ha disminuït, fent que el factor energètic que fa uns anys no es valorava actualment tingui un pes important en el total de les despeses de l'empresa.
Nivell de qualificació
Mig (CFGM), Alt (CFGS / Llicenciatura
Titulacions Associades
Llicenciatura en ciències ambientals Biologia Administració i Direcció d'Empresa Enginyers agrícoles / agrònoms Enginyers industrials
Oferta formativa associada existent
Universitats. De forma específica existeixen alguns postgraus o màsters, concretament a Barcelona. Tenen un cost molt elevat
Oferta formativa associada existent a la comarca
Actualment no hi ha oferta formativa al respecte. Ocasionalment es creen cursos, però actualment no estan actius
Penetració / demanda a la comarca
La formació seria interessant de cara a tècnics d'ajuntaments, consell comarcal i empreses grans.
Competències
-Energia -Renovables -Càlcul -Economia -Medi Ambient

Font: Enquesta a serveis tècnics RD.

3.5 – Empresa i emprenedoria

Un punt clau en l'àmbit dels serveis a les empreses són les accions per la millora de la vinculació entre el teixit empresarial del territori i l'agència de desenvolupament. La comunicació fluïda entre teixit empresarial i RD és una qüestió bàsica per a la millora dels processos formatius promoguts per l'entitat. Aquesta comunicació pot millorar per diverses vies. La primera és establir mecanismes d'interlocució regulars, que no resultin enutjosos per els empresaris, i que els ofereixin algun tipus de retorn. L'acció de l'àrea específica d'empresa i emprenedoria de RD depèn en gran mesura de l'eficàcia i l'eficiència del servei d'inserció i orientació laboral i el servei de prospecció empresarial de RD. Ambdós serveis doncs cal que siguin reforçats amb recursos humans suficients, comptant que són claus per aquests objectius.

Entenent que el teixit empresarial del territori es composa en un 90% d'empreses petites o micro

empreses, cal considerar els serveis a les empreses com un mecanisme per a fidelitzar el teixit empresarial i transmetre la utilitat de l'agència de desenvolupament territorial. En aquest sentit els serveis de prospecció empresarial de RD podrien esdevenir la pedra angular de l'estructura tècnica orientada als serveis a les empreses. Aquests recursos tècnics estan iniciant la transició d'una prospecció orientada a detectar possibles necessitats ocupacionals, cap a una prospecció cada cop més propositiva i dissenyada pels propis uusaris. Aquesta prospecció és aquella que està orientada a detectar, planificar i gestionar necessitats formatives del teixit empresarial de manera participada amb aquest. Un exemple d'aquesta voluntat podria ser l'impuls del projecte de divulgació de recursos de gestió empresarial bàsica (càlcul de costos i marges de benefici) orientats a petites empreses i comerços que no compten amb els coneixements bàsics de gestió empresarial. També l'objectiu d'oferir serveis formatius a mida a les empreses es veuria beneficiat per un impuls en termes de recursos humans dedicats al servei de prospecció empresarial per part de l'agència de desenvolupament local. En última instància com hem dit l'assessorament a les pymes i a les microempreses és el pas previ a la consideració de l'existència de RD com a entitat clau operativa a nivell empresarial pel territori.

Pel que fa a l'assessorament a l'emprenedoria la coordinació del Grup d'Acció Local (GAL) Leader del Ripollès, Vall del Ges i el Bisaura és l'estructura bàsica amb les que compta RD per donar sortida als projectes. Els acompanyaments a l'emprenedoria compten amb el suport tècnic del programa Emprèn Rural, del Departament Agricultura, Ramaderia, Pesca i Medi Natural, i s'associen amb el projecte Leader per finançar la realització de formacions concretes. El GAL del projecte Leader compta amb finançament per a la realització de formacions en un seguit d'àrees temàtiques en les que el GAL participa en projectes de cooperació amb d'altres grups d'acció local. Aquestes àrees temàtiques determinen fonts de finançament en les quals es pot recolzar la formació associada a l'àrea d'emprenedoria de RD.

Taula 29: Llistat de projectes de cooperació Leader amb recursos per a la realització de formació.

Nom projecte	objectius
Gustum	Fomentar el desenvolupament rural a través de la promoció dels productes agroalimentaris de qualitat que es produeixen al territori i de la seva sinergia amb la restauració, el turisme i el comerç.
Masies + sostenibles.	Aplicació de sistemes de gestió energètica i ambiental en l'hàbitat dispers de Catalunya
Gestió sostenible rural	Implantació de la RSE a les empreses i organitzacions dels territoris Leader.
Odisseu	Programa per al retorn i la inserció laboral de joves al medi rural.

Cowocat rural	Potenciar la creació d'espais de *coworking* a les zones rurals, i fomentar els valors del *coworking* i del teletreball
Emprèn Rural	Estimular la creació de negocis i ocupació als territoris rurals, tot facilitat les infraestructures i el suport necessari a emprenedors i emprenedores a través dels vivers d'empresa
EsporTour	Promoció del turisme esportiu, i la seva sinergia amb els serveis locals i el patrimoni històric, gastronòmic i natural del territori.
Energia i forest.	Catalitzar i impulsar la sostenibilitat del model de desenvolupament dels territoris rurals catalans, basant-se en una estratègia de foment de l'estalvi i eficiència energètica i en la promoció de les energies renovables basades en fonts endògenes, especialment la biomassa.

Font: web GAL Ripollès i Bisaura.

La gestió dels ajuts Leader, i el procés d'acompanyament que suposa per a les empreses que s'hi acullen és un dels serveis a les empreses més consolidats amb els que compta RD en l'actualitat. La realització d'aquests acompanyaments representa també una oportunitat per a la difusió de l'oferta formativa de l'agència.

La millora de la qualitat de la comunicació entre l'agència i les empreses del territori té una finalitat molt vinculada a la sensibilització del teixit empresarial del paper clau que té l'agència alhora de promoure el desenvolupament econòmic del territori[16]. Aquesta sensibilització, si es treballa de la manera adequada, no només reverteix en els resultats de les accions liderades a nivell públic, sinó que facilita la sostenibilitat empresarial de la pròpia agència de desenvolupament i sobretot, garanteix la percepció per part de les empreses del territori, del seu paper clau en la dinamització comarcal, cada una en el seu respectiu sector.

Pel que fa a la percepció social del teixit empresarial de la utilitat de l'agència de desenvolupament del territori una altra qüestió que és important és la manera com les formacions ofertes s'adeqüen a les necessitats reals amb les que compten les empreses. En el següent llistat es poden analitzar els cursos vinculats a l'àrea d'Empresa i Emprenedoria de RD ofertats el 2014. Tots ells es tracta de cursos en forma de jornades o seminaris, orientats a tractar qüestions molt específiques que afecten al dia a dia del teixit empresarial.

Taula 30: Llistat de cursos vinculats a l'àrea d'Empresa i Emprenedoria (2014)

titol	**àrea**	**tipus**	**data execució**
Seu electrònica AEAT, prodediments, presentació i tràmits	EE	jornades / seminari	2014
Anàlisi de costos i viabilitat	EE	jornades / seminari	2014

16En l'àmbit de la dinamització empresarial a la comarca cal considerar els problemes i l'endarreriment en aquest sentit derivat de les competències entre entitats d'agrupació d'interessos empresarials com pot ser la UIER o la Cambra de Comerç.

Com crear la meva empresa	EE	jornades / seminari	2014
Les xarxes socials en l'àmbit empresarial	EE	jornades / seminari	2014
Estratègia i model de negoci: com potenciar el teu negoci	EE	jornades / seminari	2014
Despeses declarables i ingressos de l'Agència Tributària	EE	jornades / seminari	2014
Innovació a l'empresa	EE	jornades / seminari	2014
Màrqueting digital: segmentació de clients	EE	jornades / seminari	2014
Com vendre a través de la pàgina web	EE	jornades / seminari	2014
Jornada empreses Leader	EE	jornades / seminari	2014
Pla d'empresa i fiscalitat per autònoms	EE	jornades / seminari	2014

Font: RD

També cal assenyalar que en general és clau la manera en que els serveis de prospecció o acompanyament a les empreses exerceixen en tant que agents solucionadors de les dificultats que té el teixit empresarial en el seu tracte amb les administracions públiques. La derivació de problemàtiques a d'altres departaments o administracions incideix en ressaltar la percepció que el servei que ofereix l'agència no és operatiu, mentre tot allò que impliqui comprometre's en l'acompanyament integral de les empreses del territori, promovent la resolució dels tràmits i sol·licituds que aquestes puguin tenir engegades amb les administracions en general, té el sentit positiu contrari.

3.6 – Serveis socials

L'àmbit dels Serveis Socials a la comarca està coordinat per el Consorci de Benestar social del Ripollès[17] que depèn del Consell Comarcal del Ripollès. Aquest consorci compta amb quatre seccions territorials que actuen com a dispensadores dels serveis bàsics (Ripoll, Campdevànol, Camprodon, i un d'itinerant pels municipis de menys de 800 habitants). La gestió està organitzada per una junta amb representació política i tècnica del Consell Comarcal i de l'Ajuntament de Ripoll i compta amb una cinquantena de treballadores tècniques qualificades, principalment treballadores socials, educadores socials i psicòlegs entre d'altres perfils professionals vinculats a les ciències socials i del benestar.

El consorci dona servei al voltant de 4000 usuaris, que representen un 25% de tota la població del territori. L'àrea més important del Consorci és la que ofereix serveis en els àmbits de l'autonomia i la dependència, en la que s'inclouen els serveis d'ajut a domicili, teleassistència, transport adaptat i

17 A part del Consorci cal mencionar el paper de Creu Roja, Càritas, la Fundació MAB i els Centres de Dia, de la comarca.

els tallers de memòria. A continuació l'àrea d'exclusió social és la següent àrea en la que s'ofereixen serveis de manera preferent, vinculats a l'acolliment residencial d'urgència, la gestió d'ajuts econòmics, la distribució d'aliments i el servei d'Ofideute. Aquestes dues àrees, s'estructuren a partir de les quatre antenes comarcals dels serveis socials bàsics del Consorci.

A part el Consorci, encara que amb uns efectius i dedicacions professionals molt menors, compta també amb una línia estratègica d'atenció sociofamiliar, que s'ocupa de serveis socieducatius, acolliments i adopcions, el programa de prevenció de consums tòxics i el servei d'atenció i informació a les dones. Amb una voluntat integradora el Consorci compta també amb tres persones que s'ocupen de la coordinació estratègica de les accions dutes a terme per l'entitat, dins el que s'anomena àrea de cohesió social, que s'ocupa del planejament pel que fa a Ciutadania i immigració; el Pla d'Inclusió Social; i el Pla de Polítiques de Gènere.

En l'anàlisi dels sectors d'oportunitat vinculats al Serveis Socials es destaca com a estratègica la consideració dels serveis vinculats a l'atenció a la dependència. En aquest sentit des de la direcció del Consorci de Benestar Social es contempla l'interès de la potenciació dels serveis vinculats a diverses activitats concretes: transport adpatat, serveis d'atenció domiciliària, manteniment i reparacions domèstiques, bugaderia i menjar a domicili. Aquests àmbits d'actuació compten amb una demanda potencial d'unes 1259 persones, segons dades del CBS el 2014, que són les que estan comptabilitzades amb algun grau de dependència a la comarca en l'actualitat.

L'àmbit del transport adaptat és problemàtic i deficitari per al Consorci, donades les característiques molt específiques i difícilment previsibles del servei. La constitució geogràfica d'una comarca de muntanya amb una població depenent dispersa pel territori, i amb unes necessitats de mobilitat molt particulars en cada cas és una qüestió a abordar de manera coordinada. En l'actualitat el servei que ofereix el consorci en aquest sentit és deficitari i no té una solució fàcil doncs requereix d'assegurances i planificació porta a porta, entre d'altres qüestions complexes.

El mercat de treball en l'àmbit de l'atenció domiciliària compta amb dos perfils formatius principals: un de bàsic i un de qualificat. Els estudiants que volen accedir als estudis de grau acudeixen a l'oferta de la UVic, que en l'actualitat ofereix el grau d'Educació Social i Treball Social. El Cicle formatiu de grau mig d'atenció sociosanitària, que s'ofereix a l'IES Antoni Pous de Manlleu que compta amb llista d'espera, i rep certa afluència d'estudiants provinents del Ripollès. Entre les accions de futur vinculades a la formació professional inicial al territori es contempla des de fa temps impulsar un cicle formatiu de grau mig en l'àmbit de l'atenció sociosanitària. Aquest projecte

es contempla al pla d'acció d'aquest document tenint en compte la importància d'implicar-hi dos agents claus pel territori com són la Fundació MAP i l'Hospital de Campdevànol.

Per altra banda, l'àmbit del manteniment i les reparacions, la bugaderia i el menjar a domicili són àmbits d'actuació estratègica en la que el desenvolupament d'una possible empresa d'inserció promoguda per l'Agència de Desenvolupament del territori tindria un sentit específic vinculat a la promoció d'un territori més cohesionat socialment.

Si analitzem les formacions realitzades a RD durant els últims anys vinculats a l'àmbit dels serveis socials veiem que aquestes són molt limitades.

Taula 31: Llistat de cursos vinculats a l'àrea de Serveis Socials ofertats per RD (2008-2014)

titol	programa	àrea	tipus	data execució
Curs d'Auxiliar d'infermeria en geriatria: 248 h. 10 Alumnes	PEMO	SS	curs	2008
Curs de monitor menjadors escolars i activitats extraescolars.	T7C	SS	curs	2012
Curs d'Atenció Sociosanitària a persones dependents en institucions socials	T7C	SS	curs	2014

Font: RD.

Com a perfils estratègics pel territori en aquest àmbit temàtic es pot destacar com ja s'ha apuntat dues figures bàsiques, per una banda la d'auxiliar de geriatria i per l'altra la d'educador social. La figura d'auxiliar de geriatria s'orienta específicament al tractament de situacions vinculades amb l'envelliment i es tracta d'un perfil amb una demanda relativament quantificable i quantiosa considerant que les tasques d'atenció a la gent gran ocupen molt de temps de treball i tenen una demanda potencial considerable a la comarca. Per contra és d'un perfil que requereix un nivell de qualificació relativament baix, les tasques del qual històricament s'han carregat a la solidaritat familiar i el treball en l'economia no formal.

Taula 32: Perfil estratègic pel territori. Auxiliar de geriatria

Auxiliar de geriatria
Funcions
Cura de persones grans Atenció individual i integral de persones en situació de dependència i en situació d'exclusió social.
Àmbits de treball
Sociosanitaria: residències, centres de dia, empreses de servei a domicili. Empreses públiques i privades del sector de la dependència (Servei D'Ajut a Domicili, Residències i Centres de Dia per a persones grans i discapacitades.
Potencialitats
Perfil existents que emergeixen fruit de canvis normatius, legislatius o de la demanda
Canvi i evolució del sector
Envelliment de la població a la comarca. La demanda augmenta, ja que el nombre de persones grans en situació de dependència va augmentant progressivament.
Nivell de qualificació
Baix (PQPI / FO), Mig (CFGM)
Titulacions Associades
Curs auxiliar geriatria/ treballador/a familiar.
Oferta formativa associada existent
El grau mig a Manlleu. Els cursos a Ripollès Desenvolupament, UIER, Càritas.
Oferta formativa associada existent a la comarca
Sí. Els cursos d'auxiliar de geriatria, treballadores familiars, de tipus ocupacional.
Penetració / demanda a la comarca
Hi ha demanda, ja que la població ho considera un filó. L 'atenció d'aquestes persones es realitza les 24h del dia i 365 dies any i la demanda augmenta.
Competències
Coneixement sobre tractament de persones en situació de dependència, tant a nivell físic com psíquic o comportamental. Coneixements sobre patologies freqüents. Primers auxilis Funcions del professional Coneixments nutrició, tècniques de mobilització,... Ètica professional.

Font: Enquesta a serveis tècnics CBS

Pel que fa al perfil d'educador social es tracta d'un perfil qualificat del que no es disposa d'una quantificació clara de quines necessitats concretes genera la comarca, però si que es destaca des del Consorci de Benestar social que generalment s'ha de recórrer a treballadors d'altres territoris per procedir a la seva contractació.

Taula 33: Perfil estratègic pel territori: Educador social.

EDUCADORS/ES SOCIALS
Funcions

Informació, suport, orientació i assessorament a families amb infants en situació de risc social o en situació d'exclusió. Treball individual i grupal amb infants i adolescents en situació de risc. Dinamització comunitària de col·lectius en situació de risc o exclusió.
Àmbits de treball
SECTOR PÚBLIC ajuntaments i altres empreses públiques TERCER SECTOR (Fundació MAP i entitats socials)
Potencialitats
Perfil existent que emergeixen fruit de canvis normatius, legislatius o de la demanda
Canvi i evolució del sector
Aquest perfil pràcticament no existeix a la comarca
Nivell de qualificació
Alt (CFGS / Llicenciatura)
Titulacions Associades
Diplomatura en Educació Social
Oferta formativa associada existent
Universitats
Oferta formativa associada existent a la comarca
La més propera és Universitat de Vic
Competències
Aplicació teoria sistèmica Psicologia evolutiva Treball familiar Dinàmiques dels grups Dimensió comunitària

Font: Enquesta a serveis tècnics CBS.

4 – Línies estratègiques per a la dinamització del projecte formatiu del territori

Pensant en presentar un diagnòstic sintètic i encarar el pla d'acció associat a aquest estudi, en aquest apartat previ es presenta una síntesi esquemàtica de quatre aspectes que es consideren clau en termes formatius: l'oferta en formació professional; l'estratègia educativa de territori; la cooperació entre agents encarregats de la coordinació de la formació ocupacional; i la promoció de la formació continuada com un revulsiu econòmic. L'interès d'aquest apartat és el d'identificar els reptes territorials en cadascun d'aquests àmbits d'anàlisi de cara a definir els objectius específics que ha d'abordar el pla d'acció associat a aquest pla.

4.1 - Línia estratègica 1 – Coordinar l'oferta territorial en formació professional inicial.

Aquesta primera línia estratègica compta amb dos programes principals, el de diversificació de l'oferta formativa i el de difusió i suport de l'oferta existent. El primer programa inclou les accions per acordar i possibilitar que els centres de formació reglada del territori s'adeqüin als canvis en les especialitats demandades pel teixit empresarial i els reptes socials amb els que s'enfronta el territori. El segon programa s'orienta a promoure accions que posin en relleu i recolzin organitzativament l'oferta ja existent.

Un dels condicionants principals amb els que es troba la comarca és la baixa densitat demogràfica amb la que compta[18]. Considerant aquesta debilitat sociodemogràfica[19] la possibilitat de diversificar l'oferta de formació professional inicial és percebuda com a problemàtica en tant que l'aparició de noves especialitats pot tenir efectes en les especialitats ja existents. Aquesta qüestió és la que explica que es plantegi l'objectiu principal d'aquesta línia estratègica al voltant de la coordinació entre agents formatius, considerant la importància d'abordar la diversificació de manera coordinada i consensuada per part de tots els centres educatius que ofereixen o poden oferir formació professional inicial, així com també per part de les diferents administracions públiques i el teixit

18 Una altra problemàtica derivada de la naturalesa de comarca de muntanya són els problemes de mobilitat geogràfica que afecten a la distribució de les activitats formatives al territori i als problemes d'accés en aquestes.
19 La pèrdua de població juvenil és una amenaça per la singularització de l'oferta formativa existent així com per una hipotètica diversificació. La sensació de comarca envellida juga a la contra de l'atracció de jovent i la retenció de talent. La manca de polítiques anticícliques en aquest sentit dificulten el desenvolupament del territori en general.

empresarial susceptible de donar-hi recolzament.

Malgrat les dificultats que la diversificació d'oferta formativa planteja d'entrada en termes de governança dels agents formatius del territori aquesta no pot ser una qüestió que quedi relegada a un segon pla. No hi ha oferta formativa professional inicial en àmbits clau per la comarca com és el de les activitats sociosanitàries, les noves tecnologies de la informació o el màrqueting turístic. A part cal considerar que per a centres com els de Camprodon i Ribes, el desenvolupament de cicles formatius té una importància vital en termes de consolidació institucional i supervivència organitzativa. També cal considerar que el fet que aquests territori puguin optar a oferir determinades especialitats formatives té una importància clau en tant que estratègia de generació d'actius de dinamització econòmica del territori.

El segon programa d'aquesta línia estratègica és el de la difusió i suport de l'oferta formativa del territori. En aquest s'inclouen accions orientades a enfortir els projectes formatius que existeixen al territori. L'Aula d'Hostaleria és un d'aquests agents que requereix d'un projecte de futur específic per la seva dinamització. Fins ara l'Aula d'Hostaleria ha actuat com un recurs de formació ocupacional orientat a tractar la baixa qualificació de la població juvenil del territori. Allò desitjable pel territori també seria que en un futur l'Aula s'orientés a esdevenir un centre formatiu de referència orientat a promoure l'excel·lència i la recerca al voltant de les necessitats del sector. Aquest es tracta d'un objectiu plausible considerant que hi ha hagut fins al moment una aposta institucional ferma per l'Aula d'Hostaleria que ha crescut progressivament, s'ha acreditat i es pot plantejar un projecte d'excel·lència formativa en un futur proper.

Són moltes les fortaleses i oportunitats amb les que compta el territori en l'àmbit de la formació professional inicial. L'IES Abat Oliba de Ripoll té una experiència considerable amb el foment de la formació professional i el contacte amb el teixit empresarial promovent la formació dual. La Fundació Eduard Soler, a través de l'escola del Treball, té una importància clau com a experiència tractora que compta amb un recolzament exemplar per part del teixit empresarial del sector metall-mecànic i de reconeixement específic fora dels límits territorials de la comarca. Un altre centre d'excel·lència en termes de formació dual és el Centre de Formació Forestal especialitzada de Montesquiu amb qui la comarca té una relació propera.

Finalment, a mode introductori sobre les accions que es proposen en el pla d'acció en aquesta línia específica, també cal dir que hi ha al territori entitats com la Fundació MAP, l'Hospital de Campdevànol, o el Consorci de Benestar Social, que es poden implicar com a agents econòmics

capaços de donar un recolzament formatiu a noves propostes professionalitzadores.

En la següent taula es presenta un resum esquemàtic de les debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats amb les que compta el territori en l'àmbit de la formació professional inicial.

Taula 34: DAFO formació professional inicial

Debilitats ***-La baixa densitat demogràfica condiciona l'estratègia de diversificació formativa, doncs es corre el risc d'obrir formacions reglades noves i que això afecti a les existents***. *-No hi ha oferta formativa en àmbits clau per a la comarca com és el de les activitats sanitàries i els serveis socials, o el del màrqueting turístic.* *-Problemes de mobilitat geogràfica propis d'una comarca de muntanya que afecten a la distribució de les activitats formatives al territori. Gairebé tot es concentra a Ripoll.* ***-L'Aula d'Hostaleria actua com un recurs de formació ocupacional, orientat a tractar la baixa qualificació de la població juvenil, quan podria esdevenir un centre formatiu orientat a promoure l'excel·lència i la recerca al voltant de les necessitats del sector.*** *-Hi ha empresaris de sectors com l'hostaleria que no valoren que la formació dual implica l'aprenentatge al lloc de feina, o sigui que l'empresa esdevingui agent formatiu, i s'acosten als centres de formació professional inicial pensant que els oferiran professionals ben formats a baix cost.*	***Amenaces*** ***-La competitivitat dels actors formatius dels territoris veïns implica que l'Aula d'Hostaleria ha d'apostar per l'excel·lència i la diferenciació si vol ser tractora.***
Fortaleses ***-Aposta institucional ferma per l'Aula d'Hostaleria que ha crescut progressivament, s'ha acreditat i es pot plantejar un projecte d'excel·lència formativa.*** ***-IES de Ripoll implicat en el foment de la formació professional i capaç de treballar amb diversos sectors i agents de diferent tipus, tan públics com privats.*** ***-Centres a Ribes i Camprodon interessats en promoure noves especialitats de formació professional inicial.*** *-Oferta excel·lent en mecatrònica (FES-Escola del Treball) Implicació tractora del teixit empresarial del sector, formació dual exemplar, i recerca aplicada als reptes del sector.* *-Oferta formativa promoguda pel teixit empresarial en gestió forestal a Montesquiu. És un exemple en quant a implicació del teixit empresarial en un centre que es basa en la formació contínua aplicada a les necessitats del sector.* ***-L'Hospital i la fundació MAP podrien garantir la formació pràctica si es tirés endavant una estratègia formativa en l'àmbit sociosanitari.***	***Oportunitats*** ***-****Possibilitat territorial d'especialització en àmbits formatius claus en els vectors d'innovació europeus H2020 (tradició industrial, economia verda i qualitat de vida) on els projectes de recerca i cooperació seran promoguts per la inversió pública. En tots aquests àmbits el territori pot testejar experiències innovadores que siguin representatives i significatives per altres territoris.* *-Possibilitat d'atraure persones joves amb ganes d'emprendre en sectors clau com l'agrari ecològic, que no requereixen de la constitució d'una oferta formativa reglada i es vinculen al foment de l'emprenedoria social i el cooperativisme.* ***-El desenvolupament d'antenes formatives de centres especialitzats d'altres llocs pot ser un revulsiu dels espais formatius amb els que ja compta el territori.***

4.2 - Línia estratègica 2 – Promoure la concertació social d'una estratègia educativa de territori

El treball per la concertació social d'una estratègia educativa de territori es presenta organitzat al voltant de dos programes d'actuació: innovació social i territori educador. Amb la innovació social es vol fer referència a la cerca de canvis a nivell social que possibilitin una millora de les condicions de vida de la població mitjançant sobretot l'atenció a l'apoderament de les poblacions sotmeses a dinàmiques d'exclusió. També es vol fer referència al paper clau que té un canvi en les tendències demogràfiques del territori per abordar el repte d'enfortir el territori i fer-lo més dinàmic i innovador. Pel que fa al programa de territori educador es vol fer referència a aquelles accions que potenciin la visualització d'un projecte comú per part de tots els agents formatius del territori, des de l'escola bressol a la formació continuada per a professionals i empreses, passant per l'educació per la ciutadania o la formació ocupacional.

En primer lloc es parteix de la idea que l'adequació del territori als reptes de la societat del coneixement no es pot donar a terme si no hi ha un compromís ferm amb el que és el foment de polítiques anticícliques que abordin qüestions clau com el rejoveniment de la població, la cohesió social territorial, l'aïllament social i geogràfic propi d'una comarca de muntanya i l'ajuda mútua entre la ciutadania i les administracions. Aquestes qüestions que tenen a veure amb l'àmbit de les polítiques socials i de benestar, però també amb les de ciutadania entre d'altres, i tenen un efecte directe sobre les perspectives a mitjà i llarg termini en termes formatius i empresarials per part del territori. L'objectiu de promoure el rejoveniment del territori, ja sigui a través de la retenció de talent o de l'atracció joves que n'han marxat per formar-se i puguin tornar per exercir-hi professionalment, com a través de l'acollida de persones d'altres territoris en busca de millores en la qualitat de vida que puguin iniciar un projecte professional i personal a la comarca és una qüestió important en aquest àmbit.

En termes formatius l'abordatge de les problemàtiques socials que afecten a la població és clau. És en aquest sentit que lluita contra l'existència d'un gran percentatge de població de mitjana edat fora del mercat de treball i sense un itinerari formatiu clar ha de ser una prioritat com a problemàtica a ser tractada ara mateix. En l'actualitat la situació de crisi sistèmica i multidimensional afecta al territori situant a les administracions públiques d'ordre municipal amb molt pocs recursos econòmics per abordar polítiques redistributives que facin front a aquests problemes. Davant casuístiques d'ordre política i administrativa que transcendeix els límits comarcals, les entitats del territori no poden fer altra cosa que abordar conjuntament les dinàmiques d'exclusió social que

s'estan aguditzant cada dia més. Una manera d'abordar les situacions d'emergència social amb les que es troba el territori comptant amb pocs recursos és el foment de la solidaritat i l'ajuda mútua entre la població. L'altra qüestió en la que poden incidir les administracions públiques en aquest sentit és beneficiant aquells sectors d'activitat i aquelles iniciatives empresarials que responguin a uns criteris de responsabilitat social que concordin amb el projecte estratègic del territori. Tot això no treu que s'hagin de fer reformes estructurals en l'àmbit del finançament de les polítiques socials.

També hi ha qüestions referents a la cultura i els vincles en comú de la ciutadania que també requereixen atenció. El fet que la comarca no consta d'un sentiment de pertinença molt cohesionat, incideix en subratllar que hi ha certa sensació de desànim que afebleix a la ciutadania i el dinamisme econòmic del territori. Totes les accions orientades a superar les suspicàcies entre valls o les dinàmiques de campanar al territori ressaltant que el Ripollès té una naturalesa territorial pròpia de comarca pirenaica són importants en aquest ordre de coses.

El programa que fa referència explícita a l'expressió territori educador inclou accions orientades a divulgar el Ripollès de futur, comptant amb el teixit d'agents formatius com a actors clau d'aquesta línia estratègica. Les accions de sistematització dels eixos econòmics bàsics del territori i la seva divulgació tant a la població escolaritzada com als docents que treballen a la comarca s'inclouen en aquesta línia. També les accions de millora d'espais claus per a disposar d'una població ben formada com és el Centre de formació d'adults.

Taula 35: DAFO estratègia educativa de territori

Debilitats	***Amenaces***
-Manca de projecte educatiu de territori, que vinculi els reptes de futur amb l'ensenyament al llarg de la vida per a tota la ciutadania (des de l'escola bressol fins a l'educació en el lleure o la formació ciutadana). *-Població de mitjana edat fora del mercat de treball i sense un itinerari formatiu clar.* *-Sensació de desànim que afebleix la ciutadania i el dinamisme econòmic del territori.*	*-La manca de dinamisme econòmic i l'absència de recursos públics per a polítiques de benestar re-distribuïdores incideix en la necessitat de promoure polítiques de ciutadania de baix cost que tot i que no poden resoldre els problemes socials si que són claus a l'hora de fer front al conflicte social.* ***-Que la manca d'una estratègia de retenció o atracció del talent impliqui l'empobriment del capital humà del territori.***

Fortaleses	***Oportunitats***
-Diferenciació clara de les característiques territorials pròpies respecte les comarques de la Garrotxa i Osona. Identificació territorial d'una comarca de muntanya representant del Pirineu mediterrani.	***-El desenvolupament d'una estratègia formativa de territori es pot vincular no només a l'adequació a les necessitats del mercat de treball sinó també al tractament de problemàtiques socials com l'aïllament geogràfic i social propi d'una comarca de muntanya.*** *-Més enllà del turisme, l'emprenedoria social en vectors com la reconversió industrial, l'economia verda i la qualitat de vida poden ser motius de millora del sentiment de pertinença al territori.* *-L'atracció de persones en busca d'una millora de la qualitat de vida, pot incidir positivament en la cultura ciutadana i el desenvolupament econòmic del territori.* *-La importància social atorgada a valors propis com l'espai natural incideixen positivament en la cultura ciutadana.*

4.3 - Línia estratègica 3: Incentivar la cooperació entre els agents implicats en la formació orientada al treball

La tercera línia estratègica que s'ha articulat al voltant d'aquest treball fa referència a l'objectiu d'incentivar la cooperació entre els diferents agents implicats en la formació ocupacional al territori. Aquest objectiu s'ha estructurat també al voltant de dos programes bàsics: un que fa referència a la formació ocupacional pròpiament dita; i un altre que promou l'orientació, intermediació i el foment de la igualtat d'oportunitats en l'àmbit laboral.

Pel que fa a la formació ocupacional s'han detectat mancances en la coordinació entre els diferents agents tècnics que realitzen accions de formació ocupacional, i es proposa en aquest sentit accions orientades a promoure la comunicació i l'intercanvi de recursos. En especial, davant la imminent importància que tindrà l'aplicació del Pla de Garantía Juvenil en els propers anys es contempla la realització de jornades tècniques per a la concertació d'accions en favor de l'ocupació juvenil, per part de tots els agents implicats possibles. En aquesta direcció de promoure la cooperació entre agents formatius es contempla l'interès de promoure un sistema de gestió de la informació pel seguiment d'usuaris de formació ocupacional.

Una altra qüestió que es posa de manifest en l'anàlisi del mapa de la formació ocupacional al territori i en el planejament al respecte de la seva adequació a les necessitats formatives del teixit productiu és la importància de realitzar accions per promoure la detecció de les necessitats formatives del teixit empresarial, i per llistar les ocupacions amb futur a la comarca. En aquesta direcció es planteja de cara als propers anys l'interès de promoure la realització de mapes d'ocupacions amb futur a la comarca, realitzant un treball detallat per sectors, de les necessitats formatives i de les competències vinculades amb cadascún d'aquests.

Finalment, entre d'altres accions, també es contempla en aquest programa sobre l'oferta en formació ocupacional de la comarca la necessitat d'un projecte específic per la dinamització de la Casa d'oficis en el marc dels recursos de formació ocupacional del territori.

Pel que fa al programa d'orientació, intermediació i igualtat d'oportunitats, hi destaquen accions orientades a eliminar duplicitats i ineficiències vinculades amb l'existència de diverses borses de treball a la comarca, i que per tant impliquen també la coordinació tècnica entre actors responsables dels diferents agents formatius. També s'inclou en aquest programa les accions orientades a consolidar els recursos d'intermediació i prospecció empresarial amb els que compta el territori, que es consideren com una peça clau tant de l'acompanyament a persones en situació de recerca de feina, com de la detecció de necessitats formatives del teixit productiu.

Taula 36: DAFO formació orientada al treball

Debilitats ***-No hi ha una metodologia consensuada a nivell comarcal pel que fa a la gestió d'ofertes de treball. Hi ha tres o més borses de treball que operen a la comarca.*** ***-No hi ha una metodologia clara pel que fa a la gestió de la informació sobre els usuaris d'accions de formació ocupacional entre els diferents agents implicats a la comarca.*** ***-La Casa d'oficis de Ripoll no té una estratègia clara en relació als altres agents formatius i està infrautilitzada sobretot pel que fa al sector de població major de 25.***	***Amenaces*** *-Que el pes creixent de la intermediació laboral privada debiliti la identificació de la utilitat social d'una agència pública de promoció econòmica.* *-Que les grans empreses de fora del territori que operen en aquest no s'impliquin en la formació dual, la orientació formativa del capital humà i la responsabilitat social corporativa.*
Fortaleses ***-Estructura tècnica a RD especialitzada en la interrelació amb determinats sectors clau i adaptada a l'evolució de les metodologies bàsiques de la prospecció empresarial.***	***Oportunitats*** *-El procés de revisió del planejament estratègic pot incidir en l'establiment de dinàmiques de detecció, planificació i gestió de necessitats formatives del teixit empresarial que serveixin per millorar els processos d'inserció laboral.* ***-El desenvolupament de la metodologia dels mapes d'ocupació del territori pot ser una oportunitat per fidelitzar el teixit empresarial amb les tasques de l'agència.***

4.4 – Línia estratègica 4: Promoure la formació continuada com un actiu de dinamització econòmica

Finalment la quarta línia en la que s'estructura el pla d'acció del present document respon a l'objectiu de fomentar la formació continuada com un actiu de dinamització econòmica. En aquesta línia es contemplen dos grans programes: un que fa referència a les accions de formació contínua orientades a professionals en actiu i a empreseses; i l'altra que fa referència a aquelles accions que han de servir per donar resposta a les necessitats vinculades a l'emprenedoria i a l'acompanyament d'empreses.

Pel que fa a la formació contínua oferta pels agents del territori s'ha detectat una manca d'organització estratègica pel que fa al seguiment de la informació generada per les accions que es van realitzant. En aquest sentit es destaca la importància de promoure un sistema de gestió i seguiment d'accions formatives per sectors estratègics que serveixi alhora de programar i valorar els àmbits en els que es treballa des de les institucions del territori. Un dels àmbits on la formació contínua és estratègica és el de foment de la formació en gestió energètica, que es considera un àmbit clau de cara a promoure un canvi de futur en la cultura de consum energètic del territori que podria revaloritzar el principal recurs amb el que compta que és el forestal. Altres accions que

s'inclouen en la programació referent a la formació continuada fan referència als seminaris tècnics de gestió empresarial per a micro empreses, a l'alfabetització digital de sectors sensibles a la utilització de les TIC o a la dinamització de l'oferta en idiomes de la comarca, entre d'altres.

Pel que fa a la promoció de l'emprenedoria i l'acompanyament cada cop és més present entre les instàncies orientades a la promoció econòmica i el desenvolupament local, que hi ha sectors d'activitat que poden esdevenir claus pel futur dels territoris i que no es regeixen per la lògica industrial d'oferir llocs de treball sinó que es tracta més aviat d'àrees per a l'emprenedoria. En el cas del Ripollès això té especial importància pel que fa al sector de la ramaderia ecològica. En aquesta direcció s'hi inclouen aquí les accions de foment de l'emprenedoria, ja des de ben petits en el curriculum escolar.

Altres projectes que es contemplen en aquest marc programàtic del foment de l'emprenedoria son les accions vinculades a promoure respostes empresarials en l'àmbit de la cura i atenció a persones grans, o el projecte específic de promoure un restaurant d'aplicació i/o una empresa d'inserció vinculada a l'Aula d'Hostaleria.

Taula 37: DAFO formació continuada

Debilitats *-Un sector empresarial molt atomitzat, on domina la micro empresa, que requereix de tasques de detecció de les necessitats formatives adaptades a un treball porta-a-porta.* *-Poca formació d'una part molt important del teixit empresarial en àmbits bàsics com la gestió administrativa elemental i aplicada: càlcul de costos i beneficis.* ***-No hi ha una metodologia clara pel que fa a la gestió de la informació, l'anàlisi i la valoració dels cursos i formacions que s'ofereixen al territori en general i a RD en particular.***	***Amenaces*** ***-Un èmfasi excessiu en l'adeqüació formativa al mercat de treball tendeix a obviar que una de les necessitats clau és la promoció del cooperativisme i l'emprenedoria social. Molts dels àmbits clau del territori no poden oferir llocs de treball sinó àrees per a l'emprenedoria.***
Fortaleses ***-Estructura tècnica a RD especialitzada en la interrelació amb determinats sectors clau i adaptada a l'evolució de les metodologies bàsiques de la prospecció empresarial.*** *-Experiència en la realització de cursos, jornades i seminaris orientats a la formació contínua de sectors estratègics.* ***-Entitats com la fundació MAP podrien implicar-se en el foment de l'emprenedoria social en àmbits clau com l'hostaleria, recuperant el projecte d'una cuina central o l'atenció sociosanitària.***	***Oportunitats*** *-El procés de revisió del planejament estratègic pot incidir en l'establiment de dinàmiques de detecció, planificació i gestió de necessitats formatives del teixit empresarial.* *-Programes com Treball a les 7 Comarques ofereixen al territori la possibilitat d'experimentar al voltant de la formació continuada de sectors estratègics.* ***-Si es potencia el clúster vinculat a la gestió forestal i la caldereria es pot promoure la generació d'una industria de futur i alt valor afegit.***

5- Pla d'acció

Línia estratègica	Programes
1. Coordinar l'oferta territorial en formació professional inicial	1.1 Diversificació de l'oferta de formació professional inicial
	1.3 Difusió i suport de l'oferta
2. Promoure la concertació social d'una estratègia educativa de territori	2.1 Innovació social
	2.2 Territori educador
3. Incentivar la cooperació entre els agents implicats en la formació orientada al treball	3.1 Formació ocupacional
	3.2 Orientació, intermediació i igualtat d'oportunitats
4- Promoure la formació continuada com un actiu de dinamització econòmica	4.1 Formació continuada per a persones i empreses
	4.2 Emprenedoria i acompanyament

Coordinar l'oferta territorial en formació professional inicial

DIVERSIFICACIÓ DE L'OFERTA DE FORMACIÓ PROFESSIONAL INICIAL

P1 – Desenvolupament de l'oferta de formació professional inicial en TIC
P2 – Desenvolupament de l'oferta de formació professional inicial en l'àmbit sociosanitari
P3 – Desenvolupament de formació professional inicial a l'Institut Germans Vila Riera de Camprodon.
P4 – Desenvolupament de formació professional inicial a l'Institut Joan Triadú de Ribes.

Línia estratègica	**1**	**OFERTA FORMATIVA**
Programa	**PROGRAMA 1.1**	**Diversificació de l'oferta de formació professional inicial**
Acció/projecte	**P1**	**Desenvolupament de l'oferta de formació professional inicial en TIC**

Objectiu general:
-Desenvolupar oferta formativa professional inicial associada a les tecnologies de la informació

Termini:	**Àmbit temàtic:**
CURT / MITJÀ	FORMACIÓ

Objectius específics.
-Elaborar una diagnosi del teixit empresarial del territori disposat a recolzar el projecte.
-Aconseguir cartes de suport i compromís per part de les empreses del territori que s'ofereixen per a participar en la formació dual.
-Desenvolupar el projecte pedagògic contemplant les unitats didàctiques i activitats formatives que conformaran els diferents cursos del cicle.
-Desenvolupar el projecte executiu amb la previsió de les instal·lacions homologades segons la normativa vigent.
-Desenvolupar les aliances polítiques necessàries per a agilitzar la tramitació i l'aprovació del projecte per part del Departament.

Descripció:
Aquesta fitxa de projecte contempla les accions genèriques per a la consecució d'oferta reglada en formació professional inicial.

La formació de grau mig en Sistemes Microinformàtics i Xarxes, s'ofereix en l'actualitat a 34 de les 41 comarques catalanes, i entre elles no s'hi troba al Ripollès. L'àmbit de les TIC és un àmbit estratègic que cal valorar amb atenció de cara a promoure una estratègia de millora i diversificació de l'oferta formativa existent al territori. La formació professional inicial en tecnologies de la informació i comunicació compta amb unes perspectives evidents a l'hora d'oferir possibilitats al mercat de treball en el context de la societat de la informació i el coneixement. Més enllà d'assolir un primer esgraó en la formació reglada en TIC com podria ser el grau mig cal identificar quines serien les especialitats per les que caldria apostar dins l'espectre creixent d'especialitzacions en la formació en noves tecnologies. Comptant amb que una de les distincions formatives del territori gira al voltant de la mecatrònica i la indústria del metall, tots els aspectes que s'hi puguin vincular podrien ser interessants per la implicació en el seu desenvolupament de la Fundació Eduard Soler.

Resultats esperats:
-Projecte d'execució dels cicles de formació de grau mig.

Indicadors d'avaluació:
-Identificació dels agents territorials encarregats de desenvolupar el cicle formatiu en qüestió i atribució de les tasques corresponents.
-Homologació d'espais per a la impartició del cicle formatiu i tramitació dels permisos corresponents.
-Tramitació de permisos per a la impartició del grau mig de formació professional inicial.
-Assoliment de l'oferta formativa en qüestió.

Interrelació amb altres accions:
Aquest projecte implica una coordinació amb les altres accions de diversificació de l'oferta en formació professional inicial del territori. La baixa densitat demogràfica de la comarca condiciona la diversificació de manera que és important la bona entesa i la interlocució constant entre tots els agents formatius, i especialment entre tots els centres d'impartició d'ensenyament reglat de la comarca.

Agents socials i econòmics implicats:
Consell Comarcal.
RD
IES Abat Oliba
Fundació Televall.
Fundació Eduard Soler
Empreses del territori i organismes públics susceptibles de recolzar el projecte.

Línia estratègica	**1**	**OFERTA FORMATIVA**
Programa	**PROGRAMA 1.1**	**Diversificació de l'oferta de formació professional inicial**
Acció/projecte	**P2**	**Desenvolupament de formació professional inicial en l'àmbit sociosanitari**

Objectiu general:
-Desenvolupar formació professional inicial vinculada a l'àmbit sociosanitari.

Termini:	**Àmbit temàtic:**
CURT / MITJÀ	FORMACIÓ

Objectius específics:
-Elaborar una diagnosi del teixit empresarial del territori disposat a recolzar el projecte.
-Aconseguir cartes de suport i compromís per part de les empreses del territori que s'ofereixen per a participar en la formació dual.
-Desenvolupar el projecte pedagògic contemplant les unitats didàctiques i activitats formatives que conformaran els diferents cursos del cicle.
-Desenvolupar el projecte executiu amb la previsió de les instal·lacions homologades segons la normativa vigent.
-Desenvolupar les aliances polítiques necessàries per a agilitzar la tramitació i l'aprovació del projecte per part del Departament.

Descripció:
L'àmbit sociosanitari es tracta d'un àmbit formatiu que pot oferir resposta a un dels reptes territorials de futur pel territori com és l'àmbit de l'atenció a les persones i les activitats de cura. Les característiques sociodemogràfiques d'una comarca de muntanya amb un notable índex de població envellida apunta a la necessitat de formar professionals vinculats a l'atenció i els serveis a les persones. El centre formatiu més proper a la comarca en aquest sector que es troba en l'actualitat a Manlleu, compta amb llista d'espera.

En el desenvolupament d'un projecte de territori al voltant de la formació sociosanitària cal observar l'oportunitat que representa l'Hospital de Campdevànol en tant que espai per a la realització de formació pràctica associada. Per a promoure la iniciativa de la creació d'aquesta nova línia d'oferta formativa caldria un acord polític i social, tant entre les administracions públiques del territori, com per part dels agents econòmics del sector. L'Hospital hi hauria de tenir un paper important, i s'hauria de comptar també amb el recolzament de la resta d'empreses de la comarca que ofereixen serveis i recursos vinculats a l'atenció sociosanitària, sobretot pel que fa a residències geriàtriques i centres de dia.

El Consorci de Benestar Social hi hauria de tenir un paper important, i també seria clau comptar amb la participació de la fundació MAP.

Resultats esperats:
-Projecte d'execució del cicle de formació de grau mig i conveni de col·laboració entre totes les entitats implicades.

Indicadors d'avaluació:
-Identificació dels agents territorials encarregats de desenvolupar el cicle formatiu en qüestió i atribució de les tasques corresponents.
-Homologació d'espais per a la impartició del cicle formatiu i tramitació dels permisos corresponents.
-Tramitació de permisos per a la impartició del grau mig de formació professional inicial.
-Assoliment de l'oferta formativa en qüestió.

Interrelació amb altres accions:
Aquest projecte implica una coordinació amb les altres accions de diversificació de l'oferta en formació professional inicial del territori. La baixa densitat demogràfica de la comarca condiciona la diversificació de manera que és important la bona entesa i la interlocució constant entre tots els agents formatius, i especialment entre tots els centres d'impartició d'ensenyament reglat de la comarca.

Agents socials i econòmics implicats:
CCR
CRP Ripollès
IES Abat Oliba
UIER
Hospital de Campdevànol
Consorci de Benestar Social
Fundació MAP
Altres empreses de serveis sociosanitaris i residències geriàtriques.

Línia estratègica	**1**	**OFERTA FORMATIVA**
Programa	**PROGRAMA 1.1**	**Diversificació de l'oferta de formació professional inicial**
Acció/projecte	**P3**	**Desenvolupament de formació professional inicial a l'Institut Germans Vila Riera de Camprodon.**

Objectiu general:
-Desenvolupar formació professional inicial vinculada al màrqueting turístic i al turisme de natura

Termini:	**Àmbit temàtic:**
CURT / MITJÀ	FORMACIÓ

Objectius específics:
-Elaborar una diagnosi del teixit empresarial del territori disposat a recolzar el projecte.
-Aconseguir cartes de suport i compromís per part de les empreses del territori que s'ofereixen per a participar en la formació dual.
-Desenvolupar el projecte pedagògic contemplant les unitats didàctiques i activitats formatives que conformaran els diferents cursos del cicle.
-Desenvolupar el projecte executiu amb la previsió de les instal·lacions homologades segons la normativa vigent.
-Desenvolupar les aliances polítiques necessàries per a agilitzar la tramitació i l'aprovació del projecte per part del Departament.

Descripció:
Les aplicacions de les noves tecnologies a l'àmbit de la promoció turística, i la comercialització de producte vinculat al turisme d'esport i natura son especialment interessants pel territori. En aquest sentit l'Institut Escola Germans Vila Riera de Camprodon ja s'ha mostrat interessat en la dinamització de formació professional inicial vinculada a aquest tipus d'aplicacions. El Cicle Formatiu de Grau Mig en màrqueting turístic cultural i comercial té molt sentit en el territori considerant les característiques del teixit empresarial de la Vall de Camprodon, així com d'altres territoris veïns.

Comptant l'interès de la comarca per a potenciar el turisme de qualitat, ecològic i responsable és oportú plantejar la diversificació de l'oferta formativa en aquest àmbit.

Resultats esperats:
-Projecte d'execució del cicle de formació de grau mig i conveni de col·laboració entre totes les entitats implicades.

Indicadors d'avaluació:
-Identificació dels agents territorials encarregats de recolzar el cicle formatiu en qüestió i atribució de les tasques corresponents.
-Homologació d'espais per a la impartició del cicle formatiu i tramitació dels permisos corresponents.
-Tramitació de permisos per a la impartició del grau mig de formació professional inicial.
-Assoliment de l'oferta formativa en qüestió.

Interrelació amb altres accions:
Aquest projecte implica una coordinació amb les altres accions de diversificació de l'oferta en formació professional inicial del territori. La baixa densitat demogràfica de la comarca condiciona la diversificació de manera que és important la bona entesa i la interlocució constant entre tots els agents formatius, i especialment entre tots els centres d'impartició d'ensenyament reglat de la comarca.

Agents socials i econòmics implicats:
RD
CCR
CRP Ripollès
IES Germans Vila Riera de Camprodon.
Departament d'Ensenyament
Empreses turístiques del territori
Altres centres d'ensenyament de la comarca

Línia estratègica	**1**	**OFERTA FORMATIVA**
Programa	**PROGRAMA 1.1**	**Diversificació de l'oferta de formació professional inicial**
Acció/projecte	**P4**	**Desenvolupament de formació professional inicial a l'Institut Joan Triadú de Ribes .**

Objectiu general:
-Desenvolupar formació professional inicial vinculada a les activitats esportives en medi natural i l'aprofitament forestal.

Termini:	**Àmbit temàtic:**
CURT / MITJÀ	FORMACIÓ

Objectius específics:
-Elaborar una diagnosi del teixit empresarial del territori disposat a recolzar el projecte.
-Aconseguir cartes de suport i compromís per part de les empreses del territori que s'ofereixen per a participar en el desplegament de la formació dual.
-Desenvolupar el projecte pedagògic contemplant les unitats didàctiques i activitats formatives que conformaran els diferents cursos del cicle.
-Desenvolupar el projecte executiu amb la previsió de les instal·lacions homologades segons la normativa vigent.
-Desenvolupar les aliances polítiques necessàries per a agilitzar la tramitació i l'aprovació del projecte per part del Departament.

Descripció:
La Secció d'Institut Joan Triadú de Ribes de Freser ha manifestat amb el suport de l'ajuntament del seu municipi la proposta d'impulsar dues possibles opcions de Cicles Formatius de Grau mig. Considerant les característiques del territori, es planteja la idoneïtat d'oferir les següents especialitats que són: "Conducció d'activitats fisicoesportives en el medi natural, perfil professional d'explotació d'estacions d'esquí"; "Aprofitament i conservació del medi natural". D'aquestes dues, i considerant la presència d'un teixit productiu al territori susceptible de donar suport a aquestes propostes com una condició necessàries per assolir l'aprovació del Departament, es recomana l'abordatge prioritari de la primera de les dues possibilitats. El fet que a la Vall de Ribes hi hagi una experiència prèvia en formació associada a les activitats de neu, però sobretot la possibilitat d'assolir el recolzament explícit dels actors empresarials del sector pot ser un argument crucial pel desenvolupament d'aquesta oferta.
També cal assenyalar que per tirar endavant aquest projecte calen accions per coordinar i consensuar el projecte amb l'IES Abat Oliba de Ripoll. En concret el fet que l'IES Abat Oliba compti en l'actualitat amb formació en l'àmbit de les activitats esportives en medi natural fa que sigui important acordar com aquestes es relacionarien amb un eventual nou cicle formatiu a l'institut de Ribes. Pel que fa a l'opció referent a l'aprofitament i conservació del medi natural cal destacar l'interès estratègic per la comarca del desenvolupament a mitjà o llarg plaç d'activitat en el sector de l'aprofitament forestal i l'interès específic del CEINR per donar cobertura a un projecte d'aquestes característiques. L'únic inconvenient amb el que compta aquesta possibilitat en l'actualitat és la manca d'un teixit empresarial al territori capaç de donar suport a la proposta i facilitar la formació dual.

Resultats esperats:
-Projecte d'execució del cicle de formació de grau mig i conveni de col·laboració entre totes les entitats implicades.

Indicadors d'avaluació:
-Identificació dels agents territorials encarregats de recolzar el cicle formatiu en qüestió i atribució de les tasques corresponents.
-Homologació d'espais per a la impartició del cicle formatiu i tramitació dels permisos corresponents.
-Tramitació de permisos per a la impartició del grau mig de formació professional inicial.
-Assoliment de l'oferta formativa en qüestió.

Interrelació amb altres accions:
Aquest projecte implica una coordinació amb les altres accions de diversificació de l'oferta en formació professional inicial del territori. La baixa densitat demogràfica de la comarca condiciona la diversificació formatia de manera que és important la bona entesa i la interlocució constant entre tots els centres d'impartició d'ensenyament reglat de la comarca.

Agents socials i econòmics implicats:
RD
CCR
CRP Ripollès
IES Joan Triadú de Ribes
IES Abat Oliba de Ripoll
Departament d'Ensenyament
Empreses del/s sector/s disposades a recolzar el projecte.
CEINR

DIFUSIÓ I SUPORT DE L'OFERTA FORMATIVA

P5 – Projecte de singularització de l'Aula d'Hostaleria del Ripollès
P6 – Sessió de debat sobre transferència del coneixement i metodologies de formació professional
P7 – Organització del saló de l'ensenyament del Ripollès
P8 – Accions per a la difusió de l'oferta formativa de la comarca als centres d'ensenyament del territori.
P9 – Establiment antenes de formació especialitzada amb altres centres formatius
P10 – Programa de pisos de lloguer assequible per a estudiants

Línia estratègica	**1**	**OFERTA FORMATIVA**
Programa	**PROGRAMA 1.2**	**Difusió i suport de l'oferta formativa**
Acció/projecte	**P5**	**Projecte de singularització de l'Aula d'Hostaleria del Ripollès.**

Objectiu general:
-Promoure l'excel·lència i la singularització de l'Aula d'Hostaleria

Termini:
EN CURS / TRACTOR

Àmbit temàtic:
FORMACIÓ

Objectius específics:
-Millorar la disponibilitat de recursos humans per a la gestió administrativa i la direcció pedagògica del centre.
-Millorar la definició del projecte pedagògic i divulgatiu de l'Aula d'Hostaleria per aconseguir que sigui reconeguda com un referent de la cuina de muntanya i l'ús del producte agroalimentari ecològic i de proximitat.
-Millorar la inserció i la intermediació laboral vinculada a l'Aula d'Hostaleria per a que proveeixi de recursos humans a les empreses del sector.
-Millorar la interacció de l'Aula amb el teixit empresarial del territori dedicat a la restauració.
-Atraure capital privat per promoure la millora global del projecte

Descripció:
L'aula d'Hostaleria ha estat per ara una de les apostes més fortes per part de RD i del conjunt de les administracions públiques del territori en favor de la formació ocupacional i professionalitzadora. L'assoliment del Cicle Formatiu de Grau Superior, i de l'oferta 3x2 és una mostra dels esforços i avenços que s'han realitzat fins al moment i cal que sigui posada en valor com un actiu del territori. L'Aula s'ha de fer significar en tant que projecte tractor de dinamització econòmica. Per això cal que el pla d'acció vinculat al seu desenvolupament futur tingui cura de l'excel·lència de l'escola, tant en la millora del projecte pedagògic i divulgatiu com en les insercions laborals que gestiona. En la línia de convertir l'Aula en un centre de formació professional de referència cal fer-la evolucionar d'un recurs de formació ocupacional cap a un centre capaç d'abastir a les empreses del sector al territori i fora d'aquest amb recursos humans preparats i capaços. En això és important el desenvolupament ja iniciat en l'actualitat d'un ensenyament en format dual, així com també tindrà importància en un futur l'atenció a l'oferiment d'innovació i recerca pel sector de la restauració.
Pel que fa a la millora del projecte pedagògic és necessari abordar les ineficiències derivades de la bicefalia existent entre els serveis tècnics de RD i la coordinació pedagògica del projecte que per ara correspon a l'IES Abat Oliba. En aquest sentit cal explorar amb profunditat la idoneïtat de dotar a RD d'un major control sobre la programació didàctica i el projecte pedagògic de l'aula, entre d'altres qüestions. Perquè tot això sigui possible l'Aula ha de comptar amb uns recursos humans suficients que conformin un equip tècnic de gestió administrativa i direcció pedagògica capaç d'enfrontar el repte. En l'actualitat només hi ha una persona dedicada parcialment a les tasques de gestió acadèmica que són especialment feixugues sobretot pel que fa a les demandes derivades de l'assoliment de certificats de professionalitat i el manteniment dels cicles formatius.
Pel que s'ha parlat amb l'equip tècnic encarregat de la seva coordinació caldria comptar amb un perfil administratiu i amb dues persones més (en total tres persones com a mínim) ocupades a la definició i aplicació del projecte pedagògic del centre. Per això caldria un pla d'acció per la millora de la projecció de l'aula com a centre de referència de la cuina de muntanya, espai d'atenció específica al producte de proximitat i al desenvolupament del projecte d'esdevenir antena formativa d'altres centres dedicats a l'ensenyament de l'Hostaleria.
Entre els reptes de futur amb els que compta l'Aula s'ha d'assenyalar la importància estratègica que pot tenir l'atracció de capital privat per al desenvolupament del projecte. Totes les idees existents respecte a possibles millores de futur per l'aula impliquen l'atracció d'inversió privada.
Un dels projectes de futur que s'hi podrien vincular és el desenvolupament d'una empresa d'inserció encarregada de la gestió dels serveis de càtering dels centres, empreses i institucions col·lectives del territori. Aquesta empresa podria donar sortida a perfils socials de difícil inserció.
Per altra banda també es contempla com a projecte de futur la consolidació d'un espai test o "Restaurant d'aplicació" en una ubicació separada de l'escola però integrada al territori, orientada a millorar els processos d'inserció dels alumnes del centre, que recolzés la formació dual dels alumnes de l'Aula i preparés a les promocions sorgides d'aquesta amb una experimentació laboral acompanyada al finalitzar els estudis.

Resultats esperats:
-Millora dels recursos humans encarregats de la gestió administrativa i la direcció tècnica de l'Aula.
-Creació d'un projecte educatiu de centre al voltant de la cuina de muntanya, la restauració saludable i el producte de proximitat.
-Atracció de capital privat per al desenvolupament de nous projectes vinculats a l'Aula.
-Augment del finançament per part del Consell Comarcal.
-Millora dels processos d'inserció laboral iniciats a l'Aula.

Indicadors d'avaluació:
-Assoliment d'un major control sobre el projecte pedagògic de l'Aula per part dels serveis tècnics de RD.
-Reconeixement de l'aula com un centre professionalitzador per part de les empreses del sector.
-Assoliment d'interès per l'aula d'hostaleria per part d'alumnes i agents formatius d'altres territoris.
-Presència de l'aula en xarxes d'excel·lència culinària.
-Satisfacció i identificació per part dels restauradors de la comarca amb la formació que es realitza l'aula i el capital humà que proveeix al sector.
-Millora de la projecció social de l'aula.
-Quantitat de sol·licituds de matrícula gestionades i procedència d'aquestes.
-Quantitat de processos d'inserció laboral afavorits.

Interrelació amb altres accions:
La inserció laboral, i l'experimentació professionalitzadora asssociada al centre es podria veure relacionada amb el projecte de foment d'una empresa d'inserció vinculada als serveis de càtering i el projecte d'un restaurant d'aplicació orientat a promoure la formació dual.
De cara a millorar la inserció laboral de les persones que fan estudis a l'Aula d'Hostaleria però també de dotar a aquesta d'experiències distintives ambdós projectes podrien ser clau.
També té relació estreta amb el projecte d'establiment d'antenes formatives.

Agents socials i econòmics implicats:
CCR
Aula d'Hostaleria.
RD
IES Abat Oliba
Associacions de restauradors del Ripollès.
Fundació i empreses privades susceptibles de recolzar el finançament del projecte.

Línia estratègica	1	OFERTA FORMATIVA
Programa	PROGRAMA 1.2	Difusió i suport de l'oferta formativa
Acció/projecte	P6	Sessió de debat sobre transferència del coneixement i metodologies de formació professional

Objectiu general:
-Promoure la formació dual al territori.

Termini:
MITJÀ

Àmbit temàtic:
FORMACIÓ

Objectius específics:
-Promoure la col·laboració entre els responsables tècnics dels diferents centres de formació professional de la comarca.
-Aprofundir en el coneixement de les metodologies de la formació dual.
-Conscienciar el teixit empresarial de la importància de la vinculació amb els centres formatius.

Descripció:
De cara a millorar l'oferta formativa es proposa aprofundir en aspectes clau de la formació professional avui en dia com són la transferència de coneixement, la formació dual i l'oferiment de serveis de recerca i investigació per a pimes.
Mentre que a la comarca hi ha experiències clau en aquest àmbit com és l'Escola del Treball de la Fundació Soler, també hi ha centres formatius que han d'abordar la progressiva tendència a la formació dual, cap a una situació on la formació a l'empresa cada cop serà més important.
En aquesta direcció es planteja una acció específica de debat públic qu e tingui un caràcter divulgatiu orientada a conscienciar el teixit empresarial, però també als docents, l'alumnat i la ciutadania en general de la importància d'una interrelació fluïda amb els centres formatius. La sessió estaria destinada a aquests diferents grups i comptaria amb el motiu transversal de promoure l'intercanvi de pràctiques d'excel·lència entre els responsables dels diferents centres de formació del territori. Seria oportú que per al seu abordatge, a part dels responsables tècnics dels centres de formació professional del territori es comptés també amb responsables del Departament d'Ensenyament així com del Departament d'Empresa, que introduïssin una reflexió estratègica sobre el context general de la formació professional.
Les preguntes a abordar serien:

-Cap a on va la formació professional?
-Com s'aborda aquest canvi als centres formatius del Ripollès?
-Quins reptes de futur hem d'abordar com a territori?

Resultats esperats:
-Jornada participativa amb representants de tots els centres de formació professional del territori i experts en l'àmbit.

Indicadors d'avaluació:
-Realització de la sessió
-Adopció de pràctiques de transferència del coneixement per part dels altres centres de formació professional del territori.

Interrelació amb altres accions:
Aquesta acció es pot desenvolupar en una futura edició del Saló de l'Ensenyament del Ripollès com una sessió monogràfica específica, o plantejar de manera aïllada respecte aquest.

Agents socials i econòmics implicats:
FES
Aula d'Hostaleria
IES Abat Oliba
UIER
RD
CC
Germans Vila de Camprodon
Joan Triadú de Ribes

Línia estratègica	**1**	**OFERTA FORMATIVA**
Programa	**PROGRAMA 1.2**	**Difusió i suport de l'oferta formativa**
Acció/projecte	**P7**	**Organització del Saló de l'Ensenyament del Ripollès.**

Objectiu general:
-Donar a conèixer l'oferta formativa de la comarca

Tipus d'acció:
EN CURS

Àmbit temàtic:

Objectius específics:
-Establir una dinàmica col·laboradora entre els diferents agents formatius de la comarca.
-Redactar un catàleg de l'oferta formativa del territori.
-Promoure un esdeveniment de referència per a la comunitat educativa de la comarca.
-Desenvolupar un espai per a l'exposició de l'oferta formativa així com per al desenvolupament i la participació ciutadana al voltant de la seva planificació estratègica.
-Promoure la consciència ciutadana sobre la importància de la formació integral al llarg de la vida per al desenvolupament local i la promoció econòmica.

Descripció:

L'organització del Saló de l'Ensenyament del Ripollès parteix entre d'altres coses de la necessitat de fomentar la consciència ciutadana al voltant de la formació com un vector essencial de transformació socioeconòmica. Un dels objectius específics d'aquest esdeveniment serà la sensibilització respecte a la necessitat d'un projecte de territori educador que contempli l'educació com un fenomen en xarxa, integral i inclusiu.
La divulgació de l'oferta formativa de la comarca, especialment dirigida a l'alumnat i les famílies en situació de valoració d'opcions com a destinataris principals, és un argument sòlid per a l'establiment d'un punt de trobada periòdic de tots els agents formatius de la comarca. En aquest sentit es planteja que el Saló de l'Ensenyament contempli com a acció prèvia, paral·lela o consecutiva, la redacció del catàleg de l'oferta formativa del territori, comptant amb tots els centres educatius de la comarca, en un sentit integral i transversal que contempli la formació des de l'etapa pre-escolar fins a la formació d'adults.

Resultats esperats:
-Divulgació dels recursos i agents formatius de la comarca.

Indicadors d'avaluació:
-Realització del Saló de manera continuada, i evolució de les activitats que s'hi desenvolupen.
-Nombre de visitants i impacte públic de l'esdeveniment.
-Activitats monogràfiques vinculades al saló.
-Participació de centres formatius d'altres territoris.

Interrelació amb altres accions:
-Aquesta acció pot vertebrar, com s'ha dit, la participació ciutadana associada a un projecte de territori educador. També pot donar lloc a la celebració de sessions o taules de debat monogràfiques com les sessions de transferència en coneixement i metodologies de formació dual.

Agents socials i econòmics implicats:
CC
RD
Centres de formació professional.
Escoles del territori.
Instituts del territori.
Centres de formació ocupacional i contínua del territori.
Entitats cíviques interessades (formació en el lleure).

Línia estratègica	**1**	**OFERTA FORMATIVA**
Programa	**PROGRAMA 1.2**	**Difusió i suport de l'oferta formativa**
Acció/projecte	**P8**	**Accions per a la difusió de l'oferta formativa als centres d'ensenyament de la comarca**

Objectiu general:
-Divulgar entre l'alumnat dels centres d'ensenyament de la comarca les possibilitats formatives que ofereix el territori.

Termini:	**Àmbit temàtic:**
CURT	FORMACIÓ

Objectius específics:
-Reduïr la taxa de desescolartització juvenil a partir de 16 anys.
-Divulgar les prestacions que ofereix en matèria formativa tan la comarca com els territoris veïns
-Reduir l'atur juvenil i escurçar els períodes d'inactivitat entre els joves.
-Prevenir l'exclusió social dels joves dels joves a partir de 16 anys divulgant les prestacions que ofereix el Pla Nacional de Garantia Juvenil.

Descripció:
Entre les necessitats expressades pels centres d'ensenyament apareix la importància de realitzar accions divulgatives de l'oferta específica de formació amb la que compta el territori. En aquest sentit l' elaboració del catàleg de l'oferta formativa del territori, relacionada amb la realització del Saló de l'Ensenyament també, seria bo que comptés amb una adaptació dirigida específicament a un públic en edat escolar.
Les accions per a la difusió de l'oferta formativa del territori es poden orientar també com a activitats que desenvolupen diversos dels objectius bàsics de l'estratègia europea per a l'ocupació juvenil. Es tracten d'accions orientades a prevenir l'exclusió social d'aquest col·lectiu així com a reduir l'atur juvenil i escurçar els períodes d'inactivitat.
En aquest sentit es proposa el treball amb els alumnes dels últims cursos de l'ESO al voltant de l'elecció d'itineraris formatius, comptant amb les casuístiques particulars que es deriven de la seva composició demogràfica i de les necessitats educatives especials que aquestes comporten. Per a la realització d'aquest tipus d'accions, i per a l'aplicació d'aquestes seguint els esquemes personalitzats de l'orientació i la tutoria, s'ha de comptar amb la feina prèvia de diagnosi que realitzen els Serveis Educatius del Ripollès que treballen de manera regular amb la detecció i tractament de les problemàtiques i la gestió de les necessitats educatives especials dels centres de la comarca.

Resultats esperats:
-Reducció del nombre d'estudiants que abandonen els seu itinerari formatiu un cop finalitzada l'etapa d'ensenyament reglat obligatori.
-Millora de la matriculació a Cicles formatius de la comarca.

Indicadors d'avaluació:
-Nombre d'accions realitzades.
-Satisfacció dels centres d'ensenyament amb la seva realització. .

Interrelació amb altres accions:
Aquesta acció té una estreta relació amb la resta d'accions de difusió i suport de l'oferta formativa així com en especial amb la redacció del catàleg d'oferta formativa del territori.

Agents socials i econòmics implicats:
CC
RD
Centres d'Ensenyament de la comarca.
Serveis Educatius del Ripollès – Centre de Recursos Pedagògics

Línia estratègica	1	OFERTA FORMATIVA
Programa	PROGRAMA 1.2	Difusió i suport de l'oferta formativa
Acció/projecte	P9	Projecte per a l'establiment d'antenes de formació especialitzada als centres formatius del territori.

Objectiu general:
-Oferir els espais formatius de la comarca per al desenvolupament de mòduls didàctics de centres formatius d'altres territoris.

Termini:
EN CURS

Àmbit temàtic:
FORMACIó

Objectius específics:
-Vincular centres formatius de for a del territori a la promoció dels actius formatius el Ripollès.
-Desenvolupar accions de cooperació amb centres formatius d'altres territoris.
-Dur a terme acció divulgativa més enllà de la comarca per a la valorització de l'oferta formativa.

Descripció:
La promoció del territori a partir del desenvolupament d'antenes formatives s'inspira en l'experiència de cooperació iniciada amb l'escola de pastors del Pallars. RD s'ha postulat com a antena formativa de l'escola de pastors del Pallars duent a terme el tutelatge de pràctiques als territoris de pastura del Ripollès per part dels alumnes de l'escola.
Pel que fa a altres tipus de formació com poden ser per exemple la relacionada amb la cuina de muntanya, o la ramaderia ecològica, es planteja l'interès de cercar la creació d'aliances amb centres formatius d'altres territoris que hi puguin trobar un valor específic. Per tan aquest projecte implica el desenvolupament d'accions de cooperació amb universitats, centres de recerca, i agents vinculats a la societat del coneixment, tant dels territoris veïns com d'una àrea d'influència en un sentit genèric més ampli, que puguin estar interessats en el treball amb els principals actius formatius del Ripollès.
El posicionament de l'oferta formativa en els àmbits en els que el territori té més punts forts com són la cuina de muntanya, o la possibilitat d'oferir espais per a la ramaderia ecològica i el guiatge i turisme de natura, s'ha de realitzar tenint en compte els centres formatius que hi ha en d'altres territoris en aquestes especialitats concretes. Cal identificar aquells agents formatius dels territoris veïns així com de l'àrea d'influència del Ripollès que poden estar interessats en derivar activitats i alumnes als centres de la comarca.
En aquest sentit, durant el 2014, s'han realitzat els primers passos per a la realització d'activitats conjuntes amb el Campus Professional de la UVIC que s'ha mostrat interessat en primera instància en la realització de mòduls de formació en ramaderia ecològica al territori. També s'ha parlat de l'interès per promoure l'Aula d'Hostaleria dins les activitats de la UVIC.

L'Aula d'Hostaleria té també en aquest sentit feina per fer amb diferents entitats que es dediquen a la formació superior en ciències culinàries. Cal estudiar quines d'aquestes podrien estar interessades amb comptar amb una antena al terrtori, especialitzada en cuina de muntanya. Això hauria de suposar un repte per a la millora contínua de l'oferta formativa específica del territori.

Escola Universitària d'Hosteleria i Turisme de Sant Pol - UdG
Escola Superior d'Hostaleria de Barcelona – Abat Oliba CEU
Escola de Turisme, Ciències culinàries i gastronòmiques – CETT - UB

També hi ha camp per recórrer en la promoció de la cuina saludable, i les formacions específiques en el camp de la nutrició saludable com el Grau en Nutrició Humana i Dietètica de la Universitat de Vic.

Resultats esperats:
-Desenvolupament de convenis de col·laboració amb entitats formatives d'altres territoris.

Indicadors d'avaluació:
-Nombre d'activitats en col·laboració de centres formatius de for a del territori engegades.
-Reconeixement de l'Aula d'Hostaleria per part d'entitats especialitzades en la formació superior vinculada a l'hostaleria
-Nombre d'alumnes atrets per l'oferta formativa de la comarca.

Interrelació amb altres accions:
Directa amb totes les accions de singularització
Viver d'emprenedors agraris.
Singularització de l'Aula d'Hostaleria

Agents socials i econòmics implicats:
RD
CCR
Eix C-17
Centres formatius de la comarca.
Universitats i centres formatius per als que les especificitats de la comarca són atractives.

Línia estratègica	1	OFERTA FORMATIVA
Programa	PROGRAMA 1.2	Difusió i suport de l'oferta formativa
Acció/projecte	P10	Programa de pisos de lloguer assequible per a estudiants.

Objectiu general:
-Vincular les polítiques d'habitatge social orientades a joves amb el suport de l'oferta formativa. .

Termini:	Àmbit temàtic:
MITJÀ	FORMACIÓ

Objectius específics:
-Promoure una borsa de pisos de lloguer a preus assequibles per a joves en edat d'estudiar.
-Promoure l'emancipació de joves amb un projecte formatiu.

Descripció:
La borsa de pisos per a joves de l'Ajuntament de Ripoll té molt poca demanda i l'ajuntament en l'actualitat no compta amb pisos de titularitat pública malgrat si que gestiona una borsa de mediació entre propietaris i llogaters. La comarca compta doncs amb espai per albergar gent vinguda d'altres territoris així com de marge de maniobra per a l'establiment convenis de cessió d'ús d'habitatges buits.
En l'actualitat la Fundació Eduard Soler compta amb diversos pisos llogats a alumnes d'altres territoris així com pisos orientats a albergar demandes puntuals derivades de l'establiment de convenis d'intercanvi a nivell internacional.
Seguint aquest mateix esquema i pensant en incentivar el fet d'estudiar a la comarca, però també pensant a llarg plaç en la importància d'incentivar l'estudiar entre els propis joves del territori, es planteja l'interès estratègic d'abordar aquesta qüestió.
L'objectiu d'establir un programa de lloguer assequible per a estudiants és el de vincular l'establiment d'itineraris formatius amb trajectòries d'emancipació juvenil. Aquest programa hauria d'anar dirigit tan a l'atracció d'estudiants d'altres territoris com per a estudiants del territori. Per altra banda cal entendre que es tracta d'una acció estratègica que té un caràcter divulgatiu i sensibilitzador, que es pot presentar com una acció innovadora orientada també a l'objectiu de rejovenir la composició sociodemogràfica del territori i a la retenció de talent dins dels objectius que s'estàn treballant en el si del programa Odysseu. S'ha de plantejar en quin sentit aquesta acció podria estar gestionada en relació a un objectiu més global d'atreure joves que han marxat a formar-se a d'altres territoris i poden establir-se, o que s'estan formant en territoris propers.

Resultats esperats:
-Disposar de demanda i oferta de pisos de lloguer assequible gestionada a través de l'IES Abat Oliba i l'Aula d'Hostaleria, entre d'altres centres formatius del territori.

Indicadors d'avaluació:
-Establiment d'un protocol de sol·licitud entre els agents implicats.
-Nombre de pisos gestionats.
-Nombre de sol·licituds presentades.

Interrelació amb altres accions:
Aquesta acció s'ha d'entendre com una acció orientada a ser operativa en un mitjà o llarg plaç molt vinculada a la millora de la projecció social de l'Aula d'Hostaleria, i a la diversificació de l'oferta formativa de la comarca.

Agents socials i econòmics implicats:
CCR
RD
IES Abat Oliba
Aula d'Hostaleria.
Programa Odisseu,

Promoure la concertació social d'una estratègia educativa de territori

INNOVACIÓ SOCIAL

P11 – Accions de foment de la cohesió socioterritorial, l'ajuda mútua i la corresponsabilitat
P12 – Impuls al programa Odisseu a la comarca

Línia estratègica	**2**	**ESTRATÈGIA TERRITORIAL**
Programa	**PROGRAMA 2.1**	**Innovació social**
Acció/projecte	**P11**	**Accions de foment de la cohesió socioterritorial, l'ajuda mútua i la corresponsabilitat.**

Objectiu general:
-Promoure la cohesió socioterritorial i l'ajuda mútua com a mecanisme per oferir resposta a les problemàtiques socials pròpies dels territoris de muntanya

Tipus d'acció:	**Àmbit temàtic:**
EN CURS	FORMACIÓ

Objectius específics:
-Promoure pràctiques de ciutadania col·laboratives que ajudin a superar les dificultats pròpies d'un territori de muntanya.
-Experimentar solucions creatives que aprofitin la solidaritat, el veïnatge i la corresponsabilitat per fer front a dificultats com la mobilitat geogràfica.
-Establir xarxa a nivell exterior, nacional i internacional pel que fa a l'experimentació, la difusió, l'escalament i la aplicabilitat d'aquest tipus de solucions organitzatives als reptes específics de les comarques de muntanya.
-Explorar experiències pel que fa al tractament de les problemàtiques socials típiques de les comarques de muntanya.
-Cercar fonts de finançament per al suport de projectes pilot de recerca i d'intercanvi en aquest sentit.

Descripció:
En tan que activitat estratègica de futur que té una incidència en la sensibilització ciutadana al voltant de les necessitats i els reptes de la societat del coneixement cal destacar totes aquelles accions que s'orienten a la dinamització de les relacions socials i l'oferiment de solucions a les dificultats geogràfiques i socials de les comarques de muntanya.
En aquest sentit es proposa aprofundir en la coherència d'allò que ja estant fent els serveis socials municipals, així com els departaments vinculats als serveis a les persones del Consell Comarcal, que dona importància a les xarxes de suport mutu per donar resposta a problemes generalitzats com és la mobilitat geogràfica, especialment de la gent gran, els infants i els joves. La idea de fer referència a la noció de xarxa, i a la necessitat de salvar les distàncies i dificultats que s'associen amb els territoris de muntanya pot anar més enllà de l'assistència i solidaritat ciutadanes per fer front a les necessitats de mobilitat.
Institucionalitzar un mecanisme de comunicació ciutadana a través d'internet (però també a través de la utilització de sistemes "analògics" més accessibles per a la població d'edat avançada) per a les necessitats de transport és una possibilitat.
Més enllà de l'aplicació del "fer xarxa" a la solució d'un problema evident com és el del transport, s'hauria de plantejar el projecte com un pla d'acció orientat a oferir respostes integrals a les problemàtiques socials contemporànies, la seva aplicabilitat a d'altres esferes més vinculades per exemple amb l'àmbit laboral, amb l'àmbit dle consum, o amb el desenvolupament d'una ètica de la cura i el foment de la solidaritat intergeneracional, entre d'altres.
Per al desenvolupament d'aquest projecte cal mapificar al territori les problemàtiques socials que són específiques dels territoris de muntanya. Això s'identifica principalment en les dinàmiques socials vinculades amb la baixa densitat demogràfica i l'aïllament geogràfic de la població.
El projecte també haurà de comptar amb recerca al voltant d'innovacions socials, o solucions a les problemàtiques socials pròpies de muntanya, que s'hagin desenvolupat en altres territoris. Quan s'identifiquin pràctiques interessants l'estudi d'aquestes haurà d'anar acompanyat d'un anàlisi de la seva replicabilitat i escalabilitat al context comarcal del Ripollès.

Resultats esperats:
-Implicar la ciutadania en la cerca de solucions.

Indicadors d'avaluació:
-Oferiment de resposta al problema de la mobilitat geogràfica de molts habitants del territori i la manca de recursos per fer-hi front.
-Millora del sentiment de pertinença i cohesió social i territorial.
-Promoció d'una laboratori d'innovació social que comparteixi experiències amb d'altres territoris amb característiques similars.

Interrelació amb altres accions:
Es pot valorar si son un o dos projectes diferents

Agents socials i econòmics implicats:
RD
CCR
Programa Leader.

Línia estratègica	**2**	**ESTRATÈGIA TERRITORIAL**
Programa	**PROGRAMA 2.1**	**Innovació social**
Acció/projecte	**P12**	**Impuls al programa Odisseu.**

Objectiu general:
-Elaborar una estratègia de dinamització territorial que abordi el repte de rejovenir i fer atractiva la vida al territori amb atenció especial al col·lectiu de persones menors de 35 anys.

Termini:	**Àmbit temàtic:**
TRACTOR – En curs	FORMACIÓ

Objectius específics:
-Desplegar totes les possibilitats del programa Odisseu a la comarca.
-Promoure la cohesió social i territorial amb especial atenció a la població juvenil que habita el territori.
-Promoure el retorn de població juvenil que ha marxat a estudiar fora valorant-ne la ocupabilitat al territori.
-Promoure l'atracció de població que pugui estar interessada en viure a muntanya.
-Explorar, valorar la replicabilitat i experimentar programes que s'hagin desenvolupat en d'altres territoris de muntanya per a respondre a aquest tipus de reptes.
-Vincular la dinamització del temps lliure amb les accions orientades a fomentar la transició al treball, l'emprenedoria juvenil o l'accés a l'habitatge.
-Vincular les accions a desenvolupar a un repte de futur com és el fet que moltes persones que duen a terme activitats comercials al territori estan apunt de jubilar-se.

Descripció:
Amb la coordinació de l'oficina tècnica de Projecte Leader, i amb col·laboració de l'àrea de joventut del Consell Comarcal i la resta els seus serveis tècnics s'està desenvolupant el desplegament del programa Odisseu orientat a promoure el retorn i la retenció del talent a comarques de muntanya. Aquesta dinàmica encetada recentment s'ha de potenciar, desplegar i programar a mitjà i llarg termini.

Les polítiques de joventut a la comarca tendeixen a abordar cada dia de manera més clara les problemàtiques que afecten als joves d'una manera integral que va més enllà de la dinamització del temps d'oci i lleure. Es tracta d'establir una dinàmica anticíclica pel que fa a la pèrdua de població juvenil. La introducció de la transició al treball i les polítiques socials d'habitatge a les perspectiva de les polítiques de joventut és en aquest sentit cada cop més irreversible.

Més enllà dels actius tècnics en àmbits com els serveis personals també cal recerca i experimentació pel que fa a solucions de comarques de muntanya orientades a promoure l'atracció de població juvenil. La voluntat política pel que fa a la mobilització d'habitatges en desús i la implicació del teixit empresarial en la preocupació per el canvi de tendència demogràfica també ha de ser clau. Abans de promoure la sensibilització ciutadana o el màrqueting territorial associat al rejoveniment de la població cal abordar possibilitats pel que fa a polítiques de mercat de treball i habitatge, vinculant empresaris i propietaris a la programació d'accions per afavorir l'atracció de població.

El foment de l'empreneduria és en aquest sentit una qüestió important, com ho és també l'associació de les accions de traspàs d'activitats i negocis. L'altra qüestió a tenir en compte segons es desprèn de les taules de debat generades al voltant del projecte Odisseu és que l'estratègia de rejoveniment del territori ha de passar per el tractament de l'oferta de dinamització cultural de la comarca.

Resultats esperats:

-Consolidació del Programa Odisseu com un projecte tractor que encarni el conjunt de les polítiques públiques anticícliques pel que fa a la pèrdua de població del territori.

Indicadors d'avaluació:
-Canvi a nivell sociodemogràfic. Canvi de tendència, o modificacions en l'envelliment demogràfic de la població.
-Assaig d'experiències d'atracció poblacional que contemplin els asepectes sociolaborals i habitacionals de la problemàtica.

Interrelació amb altres accions:
Enkomarca't – és el projecte que articula durant el juliol les activitats que es realitzen als diferents municipis.
Artistes per la terra.

Agents socials i econòmics implicats:
CC
RD
Programa Odisseu. Projecte Leader.

TERRITORI EDUCADOR

P13 – Pàgina web del projecte de territori educador
P14 – Accions de dinamització del Centre de formació d'adults
P15– Accions per a la divulgació de l'estratègia del territori als formadors i docents de la comarca.

Línia estratègica	**2**	**ESTRATÈGIA TERRITORIAL**
Programa	**PROGRAMA 2.2**	**Territori educador**
Acció/projecte	**P13**	**Pagina web del projecte educatiu de territori.**

Objectiu general:
-Emmarcar en una pàgina web de referència les línies estratègiques d'un projecte educatiu integral de territori.

Tipus d'acció:	**Àmbit temàtic:**
MITJÀ	FORMACIó

Objectius específics
-Garantir un espai virtual d'educació per la ciutadania que actui com a punt de trobada permanent entre els actors formatius de la comarca.
-Promoure l'educació ciutadana com un procés integral aprofitant les TIC .
-Implicar els agents formatius de la comarca com a usuaris d'aquesta pàgina de referència

Descripció:
L'elaboració d'un projecte educador de territori, concertat per part dels agents educatius (escoles i instituts) i la resta d'agents socials i econòmics, és una eina crucial a l'hora d'estructurar una estratègia de desenvolupament per al futur. Per contra no es vol duplicar els esforços en taules de concertació que ja realitzen els agents formatius.

El territori del Ripollès, segurament per manca de densitat poblacional, no ha comptat amb la realització d'un pla educatiu d'entorn que s'ocupés d'establir les bases del treball en xarxa, diagnosticar el territori i definir programes i projectes amb un pla d'acció clar, mecanismes de seguiment, actors implicats, partida pressupostària i indicadors d'avaluació mesurables.

El paper del Centre de Recursos Pedagògics del Ripollès en la dinamització de la Coordinadora Comarcal d'Ensneyament, així com el rol del Consell Comarcal del Ripollès, que gestiona les beques de menjador i transport escolars, es veuria reforçat amb una pàgina web de referència que vinculés els reptes educatius del territori des d'una òptica educativa integral.

Com s'assenyala en la definició dels plans educatius d'entorn promoguda pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya l'educació de ciutadans i ciutadanes per a un món complex i divers hauria de ser:

- **Integral:** per abastar tots els aspectes de la persona. No solament ha d'instruir i ensinistrar en unes habilitats intel·lectuals determinades sinó que ha de facilitar també competències socials i proporcionar capacitats per adaptar-se i conviure en una societat canviant.
- **Contínua:** per comprendre tot l'espai-temps vital. El temps de formació ja no es pot entendre avui parcel·lat, unes hores al dia (escola) i una època de la vida (infància i joventut), ha d'abastar tota la vida.
- **Arrelada:** per tenir uns referents compartits. La incertesa que caracteritza els nostres temps fa que esdevinguin indispensables uns referents identitaris compartits que vinculin les persones a projectes de futur i que donin un sentit al treball i a la convivència.
- **Cohesionadora:** per promoure la integració social. L'arribada de nous ciutadans i ciutadanes al nostre país planteja nous reptes que requereixen una sèrie d'accions innovadores per promoure la cohesió social mitjançant l'educació intercultural i l'ús normalitzat de la llengua catalana en un marc multilingüe.
- **Inclusiva**: per incloure a tothom. I per fer-ho possible ha de garantir la igualtat d'oportunitats i evitar qualsevol tipus de marginació i exclusió.
- **En xarxa:** per ser-ne tots coresponsables. És necessari teixir entre tots una xarxa educativa molt ben cohesionada i això requereix un treball ben articulat, coordinat i coherent de tots els organismes que treballen en l'atenció i l'educació dels membres més joves de la societat catalana.

És per això que la definició d'un projecte de territori educador ha de recollir, incorporar i donar continuïtat a les activitats de dinamització i vertebració territorial a nivell educatiu que fa temps que el Servei Educatiu del Ripollès - Centre de Recursos Pedagògics dinamitza amb col·laboració i amb el lideratge del Consell Comarcal, entre d'altres. Entre els aspectes que haurà de contemplar aquesta planificació hi podem trobar les actuacions que ja es realitzen en benefici de la mobilitat i el transport de la població infantil i juvenil, l'atenció a la pobresa infantil, o el paper de l'Escola de Música o l'Escola oficial d'idiomes en la vertebració del territori i el foment del sentiment de pertinença, entre moltes d'altres temàtiques.

Experiències de referència:
Lluçanès territori educador
Xarxa educativa Selva 1
Projectes educatius de ciutat

Indicadors d'avaluació:
-Incorporació dels principis esmentats a l'organització de la pàgina web del Servei Educatiu del Ripollès
-dinamització continuada i mecanisme de seguiment de la participació d'agents formatius

Interrelació amb altres accions:
Accions de coordinació tècnica d'agents formatius.

Agents socials i econòmics implicats:
CCR
RD
Serveis educatius del Ripollès - Centre de Recursos Pedagògics del Ripollès.
Coordinadora comarcal d'ensenyament
Centres educatius de la comarca.

Línia estratègica	**2**	**ESTRATÈGIA TERRITORIAL**
Programa	**PROGRAMA 2.2**	**Territori educador**
Acció/projecte	**P14**	**Projecte de dinamització del Centre de Formació d'Adults.**

Objectiu general:
-Promoure el Centre de Formació d'Adults com a espai dinamitzador de la formació de persones adultes

Termini:	**Àmbit temàtic:**
CURT / MITJÀ	FORMACIÓ

Objectius específics
-Millorar la coordinació del CFA amb la resta d'agents formatius del territori.
-Millorar la projecció social de les activitats del centre de formació d'adults.
-Obtenció del suport del Departament per a l'oferta del Graduat Educació Secundària en mode presencial a través de l'augment de la matrícula d'alumnes.
-Millora de les instal·lacions informàtiques del Centre.

Descripció:
La formació d'adults és una qüestió estratègica considerant un territori que es caracteritza per una baix nivell formatiu de la població. Entre les qüestions que són necessàries per a la millora de l'oferta formativa presencial és important comptar amb una bona demanda de persones demandants de formació al centre. Per això seria idoni reforçar les accions de difusió de les activitats i itineraris formatius que s'hi realitzen.
La coordinació tècnica del CFA amb la resta de recursos i agents formatius amb els que compta la comarca és també molt important.
Per altra banda les instal·lacions del Centre de formació d'adults requereixen d'una millora de la xarxa informàtica.

Indicadors d'avaluació:
-Establiment de protocols de col·laboració amb els altres centres que ofereixen formació ocupacional i formació continuada (UIER, RD, FES)
-Integració del CFA a l'estratègia formativa dels altres centres.
-Assoliment del GES presencial.
-Millora de les instal·lacions informàtiques.

Interrelació amb altres accions:
Projecte educatiu de territori.
Accions de coordinació coordinació tècnica amb representants dels agents formatius del territori.

Agents socials i econòmics implicats:

Departament d'Ensenyament
CFA.
CC
RD
Resta agents formatius del territori.

Línia estratègica	2	ESTRATÈGIA TERRITORIAL
Programa	PROGRAMA 2.2	Territori educador
Acció/projecte	P15	Accions per a la divulgació del projecte estratègic del territori als formadors i docents de la comarca.

Objectiu general:
-Millorar el coneixement dels reptes estratègics del territori per part dels docents de la comarca.

Tipus d'acció:	Àmbit temàtic:
CURT	FORMACIÓ

Objectius específics
-Aconseguir que tots els docents que es dediquen a la formació d'infants i joves al territori comptin amb coneixement de les estratègies de futur a nivell econòmic i ocupacional.
-Promoure la sensibilització en valors vinculats al desenvolupament econòmic local a les escoles i instituts de la comarca.

Descripció:
Una de les qüestions clau de cara a promoure una estratègia territorial de concertació social al voltant d'un projecte comú és la divulgació entre els formadors i docents del territori de les propostes de futur amb les que aquest compta. Les persones que es dediquen a la docència en els diferents centres formatius del territori és important que comptin amb un bon coneixement de l'estratègia de planejament concertada doncs són persones que poden incidir de manera directa en els seus alumnes. De cara a millorar el coneixement dels docents tan dels recursos del territori, com dels projectes de futur amb els que compta en l'àmbit econòmic, es planteja la idoneïtat d'accions de sensibilització amb aquest tipus específic de destinataris.
La realització d'aquestes accions de divulgació es pot plantejar de manera centralitzades aprofitant l'organització d'actes que interrelacionen els agents formatius del territori, com el Saló de l'Ensenyament, però també es pot plantejar com una acció divulgativa periòdica i itinerant per totes les escoles i instituts de la comarca.

Resultats esperats:
-Millora del coneixement per part dels docents i educands dels reptes socioeconòmics del territori.
-Promoció de les nocions bàsiques de desenvolupament local i promoció econòmica al currículum escolar.

Indicadors d'avaluació:
-nombre d'accions realitzades.
-Resposta per part dels centres formatius.

Interrelació amb altres accions:
Té relació amb totes les activitats que es plantegen incidir en la sensibilització a escoles i instituts del territori. Es pot assajar com una acció dins del Saló de l'Ensenyament, o plantejar al marge d'aquest.
La pàgina web de referència del projecte educatiu de territori pot incidir en aques

Agents socials i econòmics implicats:
RD
Centre de Recursos Pedagògics.
Escoles i instituts de la comarca.

Incentivar la cooperació entre els agents implicats en la formació orientada al treball

FORMACIÓ OCUPACIONAL

P16- Grups de debat per als mapes d'ocupacions amb futur
P17- Jornades tècniques per la concertació d'accions en favor de l'ocupació juvenil al Ripollès
P18- Projecte dinamització per a la casa d'oficis de Ripoll.
P19- Creació d'un sistema de gestió i seguiment dels usuaris d'accions de formació ocupacional
P20- Assoliment de certificats de professionalitat en totes les especialitats formatives del territori .
P21 – Assoliment del reconeixement com a punt d'informació, orientació i avaluació de competències.

Línia estratègica	**3**	**FORMACIÓ ORIENTADA AL TREBALL**
Programa	**PROGRAMA 3.1**	**Formació ocupacional**
Acció/projecte	**P16**	**Grups de debat per a la definició dels mapes d'ocupació del territori.**

Objectiu general:
-Millora contínua de l'adeqüació de l'oferta formativa i l'estratègia d'orientació laboral global de l'agència de desenvolupament a les necessitats del mercat de treball.

Termini:
CURT / MITJÀ

Àmbit temàtic:
FORMACIÓ

Objectius específics
-Millorar la cadena de valor de les empreses del territori gestionant capital competencial entre els seus treballadors.
-Millorar el procés d'orientació a les persones demandants d'ocupació aplicant els resultats dels mapes.
-Difondre el model d'ocupabilitat per competència a l'empresa.
-Oferir un servei de detecció de necessitats formatives i

Descripció:
En un panorama socioecònomic caracteritzat per l'escassedat laboral la definició de mapes d'ocupació territorialitzats i detallats és una eina clau amb la que han de comptar els serveis de promoció econòmica per a dinamitzar l'oferta formativa i el mercat de trebal. Això implica elaborar el cens d'ocupacions que tenen més futur al territori i que suposen una possibilitat d'inserció més plausible per a les persones en situació d'atur o en recerca de feina. Els mapes d'ocupació s'orienten a identificar i diagnosticar amb detall les ocupacions presents al territori com un pas previ en la intermediació, i també s'utilitza com una eina per promoure la millora continua del teixit empresarial i els seus processos de formació contínua.

L'exercici de llistar les ocupacions amb una tendència favorable al territori fer fitxes bàsiques de les potencialitats d'aquestes, les competències necessàries o les funcions en les que consisteixen, serveix tant per a que les agències de desenvolupament tinguin un coneixement detallat de la realitat del mercat laboral local com perquè el teixit empresarial pugui definir amb més detall les competències i funcions associades a les seves ofertes i demandes de treball. Per altra banda, a la persona que es troba en situació de cerca de feina, aquesta eina li és útil alhora d'encaminar el seu procés formatiu.

Per a l'elaboració dels mapes al territori del Ripollès cal una feina prèvia d'anàlisi de les ofertes del SIL, així com dels diferents agregadors d'ofertes de feina i ETTs més populars (Manpower, Clasificados, UIER, etc.). Aquest exercici ja s'ha iniciat en el si de RD durant el procés de revisió del pla estratègic de l'entitat. Un cop identificat un conjunt bàsic d'ocupacions amb presència al territori cal un procés de treball amb persones que es trobin ocupades en aquestes, així com amb les empreses que se'n serveixen amb l'objectiu d'acurar la informació sobre la ocupació en el territori en concret: (descripció de l'ocupació; possibles llocs de feina; funcions i tasques que es desenvolupen; competències requerides (bàsiques, tècniques i transversals); condicions i requisits de l'oferta; altra informació d'interès). La metodologia de l'acció implica la realització de tallers DACUM, participatius entre tècnics d'inserció laboral i persones en actiu per a definir amb detall les característiques laborals de cada una de les ocupacions.

Un cop realitzat un primer acostament a la definició d'ocupacions, l'agència de desenvolupament responsible del projecte pot plantejar un retorn de perfils específics adeqüats a les necessitats concretes de cada una de les empreses que participi en la mapificació. Així més enllà de rebre informació sobre les empreses del territori es fa un retorn a aquestes pel que fa al diagnòstic ocupacional i als reptes vinculats a la formació contínua dels treballadors en actiu amb els que es pot trobar.

Exemples:
Mapes d'ocupació amb futur a Osona. OPE de Manlleu
Cercador d'ocupacions BCN activa – Porta 22.

Resultats esperats:
-Documents amb estudis detallats i actualitzats dels perfils estratègics pel territori.

Indicadors d'avaluació:
-detecció de perfils estratègics pel territori
-professionals implicats en el procés de definició de competències i funcions
-millora de la definició per competències de les ofertes de feina
-detecció de necessitats formatives d'empreses participants
-satisfacció dels agents implicats.
-millora de la relació entre l'agència de desenvolupament i el teixit empresarial.

Interrelació amb altres accions:
Detecció, gestió i planificació de necessitats formatives de les empreses.
Empresa i innovació: itineraris formatius duals i recerca aplicada.

Agents socials i econòmics implicats:
RD
Teixit empresarial.
Resta d'actors.

Línia estratègica	**3**	**FORMACIÓ ORIENTADA AL TREBALL**
Programa	**PROGRAMA 3.1**	**Formació ocupacional**
Acció/projecte	**P17**	**Jornades tècniques per la concertació d'accions en favor de l'ocupació juvenil al Ripollès**

Objectiu general:
-Establir una estratègia territorial en termes de dinamització d'accions per a fomentar l'ocupació juvenil.

Termini:	**Àmbit temàtic:**
CURT	FORMACIÓ

Objectius específics
-Preparar els agents formatius i ocupacionals del territori pel desplegament d'accions vinculades a la Garantia Juvenil
-Concertar accions entre tots els agents implicats per a disposar d'una estratègia coherent orientada als menors de 25 anys.

Descripció:
El Pla de Garantía Juvenil és una iniciativa Europea de lluita contra l'atur juvenil per garantir que tots els joves menors de 25 anys, tant si estan inscrits en els serveis públics d'ocupació com si no, rebin una oferta concreta (de feina, de formació o de període de pràctiques) en un període de temps de 4 mesos des que va acabar la formació o es va iniciar el període a l'atur.
Per a l'aplicació d'aquesta estratègia és necessari una coordinació prèvia per part dels agents del territori implicats en l'acompanyament dels beneficiaris. En un primer moment cal divulgar l'accés a la llista única de beneficiaris tant entre els agents orientats a promoure la inserció com entre els agents formatius que treballen amb el col·lectiu en qüestió.
En aquest sentit de cara a planejar itineraris d'orientació laboral i suport a la recerca de feina, reforç formatiu i experiències laborals, així com itineraris per posar en marxa idees de negoci, és important la coordinació específiques i la definició d'un projecte territorial coherent en matèria de desenvolupament local i promoció econòmica.

Resultats esperats:
-Aplicació satisfactòria del pla.
-Millora de la coordinació tècnica entre agents formatius.

Indicadors d'avaluació:
-Nombre d'usuaris adscrits a la llista única del programa al territori.
-Reducció de l'atur juvenil i escurçament dels períodes d'inactivitat.
-Aplicació satisfactòria del pla.

Interrelació amb altres accions:
Accions de coordinació tècnica entre agents formatius .

Agents socials i econòmics implicats:
RD.
Punts d'informació juvenil.
Oficina de Treball de la Generalitat al territori.
Altres agents formatius del territori que treballen amb joves entre 16 i 25 anys.
Consorci de Benestar Social.

Línia estratègica	**3**	**FORMACIÓ ORIENTADA AL TREBALL**
Programa	**PROGRAMA 3.1**	**Formació ocupacional**
Acció/projecte	**P18**	**Projecte de dinamització de la Casa d'oficis en el marc dels recursos de formació ocupacional del territori.**

Objectiu general:
– Comptar amb un projecte de futur per a la casa d'oficis.

Termini:	**Àmbit temàtic:**
CURT	FORMACIÓ

Objectius específics
-Promoure la re-inclusió del col·lectiu d'adults en situació d'atur a les activitats del centre
-Vincular la formació ocupacional que s'hi realitza als altres agents formatius del territori.
-Fer ús de les potencialitats de la Casa d'oficis dins de l'estratègia de formació ocupacional de RD, sobretot en l'àmbit de la formació en hàbits i competències bàsiques per a la feina, així com en la temàtica específica vinculada a les instal·lacions i el manteniment d'edificis.

Descripció:
La casa d'oficis de l'Ajuntament de Ripoll ha patit aprop el canvi de model productiu i la pèrdua d'interès del mercat de treball per les professions vinculades a la construcció, la rehabilitació, la instal·lació i el manteniment d'edificis. Si fa uns anys no hi havia problemes per garantir un mínim d'insercions laborals i bastanta rotació dels estudiants de l'escola taller, ara es procura acompanyar cap al reenganxament en itineraris formatius perquè les possibilitats d'inserció laboral són molt baixes. En aquest acompanyament caldria plantejar-se la idoneïtat de donar continguts o obrir finestres d'oportunitats respecte la resta d'oferta formativa que hi ha a la comarca. Accions de difusió de l'oferta formativa i les possibilitats ocupacionals existents al territori, plantejades com a tastets o mòduls d'exploració vocacional dels oficis vinculats a la restauració, la mecatrònica, l'àmbit forestal o l'agricultura ecològica poden ser oportunes.

En l'actualitat l'escola taller combina la formació en rehabilitació i manteniment d'edificis amb mòduls complementaris en seguretat laboral i recerca de feina que plantegen la importància de la formació contínua i la definició d'itineraris formatius de més recorregut. Així es pot dir que donat el context de dificultats per a garantir les insercions laborals dels alumnes de l'escola taller, cal encaminar l'escola cap a l'homologació per a l'acreditació de formacions reglades en els àmbits de manteniment i millora interior d'edificis.

També s'està oferint formació en monitors de lleure o d'atenció sociocomunitària, que són especialitats orientades a un públic destinatari més jove que el que històricament havia estat destinatari de les accions de l'Escola taller. El perfil dels usuaris de l'Escola taller ha anat variant al llarg dels últims anys deixant de banda la gent més gran de vint-i-cinc anys. Això ha anat relacionat amb el perfil de projectes que s'ha gestionat des de l'escola, vinculats en l'actualitat a Treball als barris i al Suma't. També el fet que l'escola comparteixi espai amb la Unitat d'Escolarització Compartida, ha reforçat aquest perfil de destinataris.

Les potencialitats de l'escola taller en la formació en habilitats bàsiques pel treball caldria que fossin considerades en l'estratègia de mixtura de tècniques bàsiques per a la inserció sociolaboral. El Servei d'intermediació laboral de RD s'hauria d'implicar en la dinamització d'activitats a l'Escola taller, comptant en la seva participació en les activitats d'acompanyament i orientació, però sobertot pel que fa a la formació en habilitats i competències bàsiques pel treball.

Per altra banda considerant el potencial transformador de l'escola taller pel que fa al patrimoni construït, gràcies a la seva especialització en la rehabilitació d'edificis, s'hauria d'explorar la possibilitat de ser aprofitat per evitar el deteriorament del parc d'habitatges buits i promoure una borsa social d'habitatges, així com acords de custòdia i masoveria urbana.

Resultats esperats:
-Dinamització de la casa d'oficis recuperant la seva utilitat com a recurs ocupacional per a majors de 25 anys.

Indicadors d'avaluació:
-Assoliment d'homologacions per a la realització de certificats de professionalitat vinculats al manteniment i la rehabilitació d'edificis.
-Relació i derivació d'usuaris als centres que coordinen l'oferta reglada.
-Implicació dels serveis tècnics de RD en la captació de recursos per la Casa d'Oficis

Interrelació amb altres accions:
Acció molt vinculada al projecte d'itineraris complets, als mapes d'ocupació del territori i a totes les accions de coordinació tècnica entre agents formatius del territori

Agents socials i econòmics implicats:
Ajuntament de Ripoll
RD - Aula
Casa d'oficis.
UIER
FES

Línia estratègica	3	FORMACIÓ ORIENTADA AL TREBALL
Programa	PROGRAMA 3.1	Formació ocupacional
Acció/projecte	P19	Creació d'un sistema de gestió i seguiment dels usuaris d'accions de formació ocupacional

Objectiu general:
-Desenvolupar un mecanisme de gestió de la informació sobre usuaris d'accions de formació ocupacional entre tots els agents formatius del territori.

Termini:	Àmbit temàtic:
CURT	FORMACIÓ

Objectius específics
-Promoure la col·laboració entre agents formatius del territori.
-Desenvolupar una base de dades sobre els usuaris d'accions de formació ocupacional.
-Millorar la traçabilitat dels itineraris d'inserció seguits pels usuaris d'accions formatives.

Descripció:
La informació sobre els usuaris de formació ocupacional és crucial per avaluar el desenvolupament i la utilitat dels cursos que es realitzen així com per valorar els seus efecte en termes d'insercions al mercat de treball. Disposar d'informació detallada dels usuaris d'accions formatives és útil també per a la definició d'itineraris formatius i per a l'adequació del disseny i planificació d'aquests.
Els principals impediments per al desenvolupament de bases de dades compartides pels diferents agents que ofereixen accions de formació ocupacional i els altres serveis públics de l'administració que tracten amb la població usuària d'aquestes accions tenen a veure amb la llei de protecció de dades. En aquest sentit cal un treball de concertació tècnica prèvia al voltant dels camps informatius al respecte dels quals es pot establir comunicació entre les diferents entitats públiques i privades involucrades.

Resultats esperats:
-Disposar d'informació detallada per milorar els processos d'orientació laboral.
-Enfortir la coordinació tècnica entre agents formatius i socials del territori.

Indicadors d'avaluació:
-Establiment de protocols per compartir dades entre centres formatius.
-Base de dades concertada per part dels agents formatius i els serveis socials del territori.
-Millora en la definició d'itineraris d'inserció per a la població destinatària de formació ocupacional

Interrelació amb altres accions:
Totes les accions de coordinació tècnica per part dels agents formatius del territori.

Agents socials i econòmics implicats:
Consorci de Benestar Social.
Ripollès Desenvolupament.
Centre de formació d'adults.
Casa d'oficis.
Fundació Eduard Soler.
UIER

Línia estratègica	**3**	**FORMACIÓ ORIENTADA AL TREBALL**
Programa	**PROGRAMA 3.1**	**Formació ocupacional**
Acció/projecte	**P20**	**Assoliment de certificats de professionalitat en les especialitats formatives del territori.**

Objectiu general:
-Garantir al màxim la continuïtat i connectivitat de l'oferta formativa de la comarca.

Termini: EN CURS	**Àmbit temàtic:** FORMACIÓ

Objectius específics
-Promoure itineraris formatius complets en les àrees prioritàries de la comarca assegurant la connectivitat de destinataris de l'oferta formativa.
-Vincular l'oferta de formació ocupacional als àmbits amb formació reglada a la comarca.
-Diversificar l'oferta de certificats de professionalitat en aquells àmbits amb possibilitats per a fer-ho.

Descripció:
En les àrees estratègiques per la comarca (Mecatrònica, Hostaleria, Turisme de natura, Gestió forestal, Ramaderia Ecològica, Serveis Sociosanitaris, entre d'altres) cal desenvolupar accions pensant que en un futur a mitjà o llarg termini assolir la continuïtat formativa entre els cursos ofertats com a formació ocupacional, l'oferta formativa reglada pel Departament d'Ensenyament i el desenvolupament d'oferta de cursos i l'acreditació de coneixements per a l'emissió de certificats de professionalitat.
En l'actualitat els centres que poden emetre certificats de professionalitat són la FES en l'àmbit de la mecatrònica, la UIER referits a l'àmbit administratiu, de neteja industrial i sociosanitari, el Centre de Formació forestal de Montesquiu, vinculat a la gestió forestal, i en l'àmbit de l'Hostaleria de l'Aula.
Cal mantenir l'atenció a aquesta qüestió en funció de les especialitats que s'afegeixin a la demanda existent i també davant l'evolució de l'activitat professional dels sectors ja representats.
Un dels espais que es podria estudiar homologar per a l'execució de certificats de professionalitat és la Casa d'oficis en l'àmbit del manteniment i la instal·lació d'edifics.

Resultats esperats:
-Disposar d'itineraris formatius complets.

Indicadors d'avaluació:
-Homologació dels espais per a la oferta de certificats de professionalitat corresponents.

Interrelació amb altres accions:
Aquesta acció té relació amb les accions de diversificació de l'oferta formativa i s'ha de considerar a mitjà i llarg termini en funció de les especialitats formatives que es vagin assolint.

Agents socials i econòmics implicats:
Agents formatius del territori
Casa d'Oficis.

Línia estratègica	**3**	**FORMACIÓ ORIENTADA AL TREBALL**
Programa	**PROGRAMA 3.1**	**Formació ocupacional**
Acció/projecte	**P21**	**Assoliment del reconeixement com a punt d'informació, orientació i avaluació de competències.**

Objectiu general:
-Assolir els requisits per a esdevenir punt certificador de competències laborals.

Termini: EN CURS	**Àmbit temàtic:** FORMACIÓ

Objectius específics
-Que RD esdevingui punt d'informació, orientació i avaluació de competències reconegut per l'Agència Catalana d'Avaluació de Competències.

Descripció:
L'Acredita't és un programa finançat pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, i cofinançat pel Fons Social Europeu. Moltes persones han adquirit les seves competències professionals en el lloc de treball, mitjançant la pràctica, l'experiència professional i vies no formals de formació. Per tant, són persones que tenen les competències, però no l'acreditació oficial. Aquest procediment permet a les persones que hi participen aconseguir una certificació que els pot servir per arribar a obtenir un certificat de professionalitat, un títol de formació professional o totes dues coses i facilita, d'aquesta manera, la seva integració laboral, la promoció professional i el reconeixement social.
El punts d'informació informen de: la naturalesa i les fases del procediment; els requisits d'accés; els drets i obligacions de les persones candidates; i les acreditacions oficials que poden obtenir i els efectes d'aquestes.

Resultats esperats:
-Certificació per part de l'Institut Català de Qualificacions professionals.

Indicadors d'avaluació:
-Nombre d'usuaris del servei.
-Candidatures per a acreditacions oficials acompanyades.

Interrelació amb altres accions:

Agents socials i econòmics implicats:
RD
Institut Català de Qualificacions professionals Acredita't - Qualifica't

ORIENTACIÓ, INTERMEDIACIÓ I IGUALTAT D'OPORTUNITATS

P22- Coordinació tècnica per a l'ordenació de les diverses borses de treball.
P23- Consolidació del dispositiu d'inserció, orientació i intermediació laboral.
P24- Foment de les clàusules socials en l'externalització de serveis per part de les AAPP del territori i la RSC del teixit empresarial.
P25- Programa d'acompanyament del relleu generacional i el traspàs de negocis
P26 – Accions d'orientació laboral per a joves.
P27 – Accions de millora de l'ocupabilitat dels aturats de llarga durada.

Línia estratègica	3	FORMACIÓ ORIENTADA AL TREBALL
Programa	PROGRAMA 3.2	Orientació, intermediació i igualtat d'oportunitats
Acció/projecte	P22	Coordinació tècnica per a l'ordenació de les diverses borses de treball del territori.

Objectiu general:
-Optimitzar l'eficiencia de les borses de treball del territori

Termini:	Àmbit temàtic:
CURT / MITJÀ	FORMACIÓ

Objectius específics
-Evitar dualitats i solapaments entre les diferents borses de treball del territori.
-Millorar la coordinació tècnica entre UIER i RD.
-Millorar la intermediació laboral associada a l'Aula d'Hostaleria i RD.
-Establir protocols pel que fa a criteris de responsabilitat social de les ofertes laborals gestionades a pels serveis d'intermediació.

Descripció:
En l'actualitat no hi ha una borsa de treball de referència per totes les administracions públiques i el teixit empresaria del territori. En concret la duplicitat d'esforços entre UIER i RD en aquest aspecte mereix atenció. Per a oferir una resposta coordinada en aquest sentit cal desenvolupar reunions de coordinació tècnica entre el dispositiu d'intermediació de RD i la direcció tècnica de la UIER. Aquestes negociacions s'han de plantejar la solució de les duplicitats que es generen entre el Club de la Feina gestionat per la UIER i la borsa del dispositiu d'inserció, orientació i intermediació de RD.
Per altra banda, la intermediació laboral associada a l'Aula d'Hostaleria requereix d'un abordatge específic, doncs és necessari la vinculació dels alumnes que finalitzen el cicle formatiu de grau mig i el cicle formatiu de grau superior a la borsa de cambrers, ajudants de cuina i cuiners de la que disposa el dispositiu d'orientació i intermediació laboral de RD.
Finalment, de cara a evitar situacions no desitjables, cal establir amb claredat criteris de responsabilitat social, i indicadors d'avaluació d'aquests criteris, pel que fa a les ofertes de feina que gestionen els serveis d'intermediació pública del territori. És important evitar donar cobertura a ofertes de feina que no compleixen els mínims

Resultats esperats:
-Establiment de protocols per a la no duplicació d'esforços en matèria de borses de treball entre UIER I RD.
-Establiment de protocols per a la provisió de candidats provinents de l'Aula d'Hostaleria, a la borsa de cambrers, ajudants de cuina i cuiners del SIL.
-Establiment de protocols per a la selecció i filtratge de les ofertes de feina gestionades en termes de responsabilitat social.

Indicadors d'avaluació
-Millora dels indicadors quantitatius sobre ofertes laborals gestionades.
-Millora del nombre d'ofertes gestionades vinculades al sector de la restauració.
-Nombre d'ofertes laborals no gestionades o rebutjades per manca de responsabilitat social.

Interrelació amb altres accions:
Altres accions de coordinació tècnica entre agents formatius, especialment les jornades de treball tècnic per a l'abordatge dels reptes de futur de l'ocupació juvenil al territori.
Projecte de dinamització de l'Aula.

Agents socials i econòmics implicats:
RD
Aula d'Hostaleria
UIER
CCR
Empreses de treball temporal de la comarca.

Línia estratègica	3	FORMACIÓ ORIENTADA AL TREBALL
Programa	PROGRAMA 3.2	Orientació, intermediació i igualtat d'oportunitats
Acció/projecte	P23	Consolidació del dispositiu d'inserció, orientació, prospecció i intermediació laboral

Objectiu general:
-Consolidar els recursos humans dedicats a la dinamització del dispositiu.

Termini:	Àmbit temàtic:
EN CURS / TRACTOR	FORMACIÓ

Objectius específics
-Estabilització del tècnics, i augment dels recursos humans.
-Augment de la dedicació específica a la prospecció empresarial.

Descripció:
El dispositiu d'inserció, orientació i intermediació laboral de RD compleix unes tasques crucials per al territori vinculant la orientació laboral, la intermediació amb el teixit empresarial i el foment de la igualtat d'oportunitats en l'accés al mercat laboral . Les noves metodologies en l'àmbit de la inserció laboral assenyalen que les tasques d'orientació de persones en situació i recerca de feina han d'estar recolzades per la prospecció empresarial i el coneixement de les necessitats formatives del teixit empresarial.
Considerant la remodelació legislativa del sistema públic de foment de la inserció laboral derivada de la nova llei del Servei d'Ocupació de Catalunya, cal ressaltar la importància del dispositiu en tan que garantia del foment de la igualtat d'oportunitats en l'accés al dret al treball per part de la població del territori. Es tracta d'un òrgan tècnic clau de cara a la millora contínua de l'ocupabilitat de la població del territori que realitza un paper cabdal en la preparació de les persones en busca de feina per a la millora de la seva ocupabilitat. En aquesta direcció la manera com transitin les institucions del territori i d'àmbit superior a valorar la tasca desenvolupada pel dispositiu en termes qualitatius, respecte a la millora de l'ocupabilitat del territori, primant indicadors d'àmbit qualitatiu per davant dels quantitatius a l'hora de la seva avaluació, ens informarà de la millora en la consideració de la seva tasca en el desenvolupament local.
Derivada de la intermediació laboral i el contacte amb el teixit empresarial la tasca que realitza al voltant la detecció de necessitats formatives és destacable. La introducció de metodologies innovadores en la prospecció tan per a millorar el coneixement de les necessitats del teixit empresarial com per fer més adequats els processos d'orientació i inserció s'ha de seguir recolzant. En aquest sentit les necessitats actuals del dispositiu es caracteritzen per l'interès de reforçar amb recursos humans el perfil dedicat específicament a la prospecció empresarial.
La precarietat laboral dels serveis tècnics que s'ocupen de fer rutllar el dispositiu afecta negativament a la seva projecció i excel·lència. La incapacitat de les persones que hi treballen per fer projectes al respecte del funcionament del servei més enllà de la temporalitat per programes a la que està subjecta la seva pròpia contractació va en contra de l'excel·lència del servei.

Resultats esperats:
-Estabilització dels recursos humans dedicats a la gestió del dispositiu.
-Millora de l'atenció institucional als indicadors d'avaluació qualitatius respecte les tasques desenvolupades pel dispositiu.
-Assoliment d'un increment dels recursos humans dedicats a la prospecció empresarial i la detecció de necessitats formatives del teixit empresarial.

Indicadors d'avaluació:
-Millora de la ocupabilitat de la població territori.
-Número de persones ateses.
-Nombre de prospeccions
-Nombre d'ofertes gestionades.
-Millora de la detecció de necessitats formatives del teixit empresarial.

Interrelació amb altres accions:
Accions d'estabilització dels recursos humans dedicats a la promoció econòmica i el desenvolupament local. En concret aquesta acció es pot relacionar també amb les accions d'estabilització del personal dedicat a l'Aula d'Hostaleria i el projecte de dinamització de la Casa d'Oficis.
Pel que fa a la consolidació del servei de prospecció empresarial, i també les accions d'intermediació i orientació laboral, es veuran beneficiades pel desplegament del projecte de grups de debat amb treballadors experts i la definició de mapes d'ocupació del territori.

Agents socials i econòmics implicats:
RD
Consell Comarcal

Línia estratègica	3	FORMACIÓ ORIENTADA AL TREBALL
Programa	PROGRAMA 3.2	Orientació, intermediació i igualtat d'oportunitats
Acció/projecte	P24	Foment de les clàusules socials en l'externalització de serveis per part de les AAPP del territori i la RSC del teixit empresarial.

Objectiu general:
-Implicar el teixit empresarial del territori, i en especial les empreses que operen al territori en accions de responsabilitat social corporativa.

Termini:	Àmbit temàtic:
CURT	FORMACIÓ

Objectius específics
-Implicar les empreses i administracions públiques que operen al territori mitjançant la introducció de clàusules socials i ecològiques en els contractes d'externalització de serveis, i en la seva política de contractació en general.
-Promoure la responsabilitat social corporativa per part del teixit empresarial del territori.

Descripció:
La capacitat que tenen les empreses, així com també les administracions públiques, per a incidir en termes de desenvolupament local i promoció econòmica a través de les seves polítiques de contractació i compra de béns i serveis és clau. El Ripollès és un territori en el que les empreses públiques tenen una importància considerable que és important considerar alhora de promoure dinàmiques innovadores per part de tot el teixit empresarial. En aquest sentit és necessari un seguiment tant respecte les oportunitats d'ocupació com al voltant de la seva sensibilització sobre la importància de consumir i promoure producte local de proximitat.
Una de les accions que poden promoure les empreses que es volen comprometre amb la innovació i el desenvolupament econòmic del territori és el de participar en la creació d'una societat de capital llavor que pugui recolzar amb finançament a projectes empresarials amb un interès estratègic per la comarca.

Resultats esperats:
-Introducció de criteris de compra social en les empreses públiques i les administracions del territori.
-Assoliment de compromisos per part de les empreses grans i mitjanes que operen a la comarca pel que fa al desenvolupament econòmic del territori i la responsabilitat social corporativa.

Indicadors d'avaluació:
-Contractació de perfils de difícil inserció per part d'empreses del territori.
-Compra amb criteris de responsabilitat social i ecològica per part de les empreses i administracions públiques del territori.
-Participació d'empreses en la constitució d'una societat de capital llavor per al territori.

Interrelació amb altres accions:
Aquesta acció pot tenir relació amb la definició d'un projecte de territori educador, en tant que els objectius de les mesures en qüestió és

Agents socials i econòmics implicats:
RD i CCR – per a la divulgació de la mesura.
Servei d'orientació i inserció laboral de RD – per al seguiment de la seva aplicació.

Línia estratègica	**3**	**FORMACIÓ ORIENTADA AL TREBALL**
Programa	**PROGRAMA 3.2**	**Orientació, intermediació i igualtat d'oportunitats**
Acció/projecte	**P25**	**Programa d'acompanyament del relleu generacional i el traspàs de negocis**

Objectiu general:
-Promoure el relleu generacional i el traspàs de negocis.

Termini:	**Àmbit temàtic:**
EN CURS	FORMACIÓ

Objectius específics
-Promoure el traspàs de negocis i el relleu generacional d'explotacions i comerços.
-Sensibilitzar el teixit empresarial de les possibilitats d'acompanyament derivades d'aquest programa.

Descripció:
El dispositiu d'inserció i orientació laboral de RD duu a terme accions amb l'objectiu de fomentar el traspàs de negocis entre persones que arriben al final de la seva vida activa i persones que es troben en situació de cerca de feina. Aquesta activitat pot incloure la formació i l'acompanyament de persones candidates, així com la sensibilització i l'assessorament al respecte de les condicions del traspàs a totes les parts beneficiàries d'aquests. Es tracta d'un programa que implica la interrelació entre l'àrea d'orientació i l'àrea d'empresa i emprenedoria de RD.

Resultats esperats:
-Desenvolupament d'acords de traspàs en diverses àrees d'activitat econòmica.
-Rejoveniment del teixit empresarial, amb especial atenció al comerç.

Indicadors d'avaluació:
-Nombre d'acords gestionats.
-Àmbits d'activitat econòmica en el que es desenvolupen els acords.

Interrelació amb altres accions:
Progrma Odisseu.

Agents socials i econòmics implicats:
Àrea d'empresa i emprenedoria de RD
Associacions de comerciants.
Associacions de productors.

Línia estratègica	**3**	**FORMACIÓ ORIENTADA AL TREBALL**
Programa	**PROGRAMA 3.2**	**Orientació, intermediació i igualtat d'oportunitats**
Acció/projecte	**P26**	**Accions d'orientació laboral per a joves**

Objectiu general:
-Treballar l'orientació laboral i la sensibilització respecte els recursos formatius i ocupacionals del territori.

Termini:	**Àmbit temàtic:**
EN CURS	FORMACIÓ

Objectius específics
-Desenvolupar accions de sensibilització a espais clau com els punts d'informació juvenil, els centres cívics i els casals del territori.
-Desenvolupar accions de sensibilització a instituts i escoles.
-Involucrar entitats i associacions juvenils en la implementació de mesures de suport per a la integració juvenil en el mercat de treball .

Descripció:
El col·lectiu de joves és a qui s'adrecen amb més èmfasi les polítiques actives d'ocupació en l'actualitat. Les directrius derivades del Pla de Garantia Juvenil impliquen la necessitat de desenvolupar accions de coordinació entre agents tècnics,com s'ha destacat en el programa anterior. La sensibilització als instituts i escoles, així com a les Oficines Joves i als Punts d'Informació Juvenil és important en aquest sentit.
L'estratègia europea per a l'ocupació juvenil destaca la necessitat d'un enfoc basat en l'associació i la coordinació, assegurant la màxima informació al jove mitjançant la cooperació d'agents, propiciant associacions entre proveïdors i agents, i buscant la participació activa d'agents i organitzacions juvenils en el disseny de mesures. En aquest sentit, les accions que es realitzin de cara a involucrar les associacions de joves del territori per a promoure l'ocupació juvenil són importants.
L'estratègia europea es basa en fomentar la intervenció proactiva i primerenca, cercant treballar en xarxa per abordar la situació dels joves que abandonen el sistema educatiu, compartint informació i oferint orientació personalitzada en fases inicials amb acompanyament continuat.
Les mesures de suport per a la integració en el mercat de treball es concreten, segons el Pla de Garantia Juvenil en oferir als joves que hagin abandonat prematurament els estudis vies per a reincorporar-se al sistema educatiu, reforçar l'aprenentatge de TIC i idiomes, i fomentar un acompanyament continu en l'àmbit de l'emprenedoria i l'economia social.

Resultats esperats.
-Aplicació òptima del Pla de Garantia Juvenil al territori.
-Promoure el coneixement dels recursos ocupacionals i formatius del territori per part de la seva població juvenil.

Indicadors d'avaluació:
-Nombre de joves inscrits al registre de la llista única
-Nombre d'expedients gestionats a l'itinerari d'orientació laboral i suport a la recerca de feina per a joves.
-Nombre d'expedients gestionats a l'itinerari de reforç de la formació i l'experiència.
-Nombre d'expedients gestionats a l'itinerari per a posar en marxa idees de negoci.

Interrelació amb altres accions:
Relació directa amb l'acció de coordinació tècnica per a l'abordatge de l'ocupació juvenil al territori.

Agents socials i econòmics implicats:
Àrea de joventut del Consell Comarcal.
Àrea d'inserció i orientació de RD
Àrea d'emprenedoria de RD
IES Abat Oliba
Consorci de Benestar Social.
Altres agents formatius del territori.

Línia estratègica	**3**	**FORMACIÓ ORIENTADA AL TREBALL**
Programa	**PROGRAMA 3.2**	**Orientació, intermediació i igualtat d'oportunitats**
Acció/projecte	**P27**	**Accions de millora de l'ocupabilitat de majors de 45 anys i aturats de llarga durada.**

Objectiu general:
-Millorar l'ocupabilitat de les persones aturades majors de 45 anys i de llarga durada.

Termini:	**Àmbit temàtic:**
EN CURS	FORMACIÓ

Objectius específics
-Desenvolupar accions d'orientació laboral específicament orientades a aquest col·lectiu.
-Promoure itineraris formatius vinculats a les característiques particulars d'aquest col·lectiu.

Descripció:
Malgrat les polítiques actives d'ocupació fan menys èmfasi en aquest col·lectiu que en el dels joves, cal destacar que el territori té uns índexs considerables de persones en situació de recerca de feina majors de 45. Aquest fet és especialment sensible per part del dispositiu d'inserció i orientació laboral de RD que treballa en la definició d'itineraris formatius de manera personalitzada.

Resultats esperats:
-Definició de cursos i itineraris formatius dirigits a aquest col·lectiu.
-Millora de la coordinació tècnica dels agents formatius que tenen contacte amb aquest col·lectiu.

Indicadors d'avaluació:
-Nombre d'insercions gestionades.
-Nombre de cursos realitzats.

Interrelació amb altres accions:
Altres accions de coordinació tècnica entre agents formatius, especialment les jornades de treball tècnic per a l'abordatge dels reptes de futur de l'ocupació juvenil al territori.

Agents socials i econòmics implicats:
Àrea d'orientació i inserció RD
UIER
CCR
Empreses de treball temporal de la comarca.
Centre de formació d'adults
Casa d'Oficis.

Promoure la formació continuada com un actiu de dinamització econòmica

FORMACIÓ CONTINUADA

P28- Creació d'un sistema de gestió i seguiment accions formatives per sectors estratègics
P29- Realització de seminaris tècnics de gestió empresarial a microempreses.
P30- Realització de sessions d'alfabetització digital per a petites empreses de sectors sensibles a la utilització de les TIC.
P31– Dinamització de l'oferta en idiomes a la comarca
P32- Accions per a la formació en gestió energètica per a professionals i empreses.
P33 – Accions de professionalització del sector turístic.

Línia estratègica	**4**	**FORMACIÓ CONTINUADA**
Programa	**PROGRAMA 4.1**	**Formació continuada**
Acció/projecte	**P28**	**Creació d'un sistema de gestió i seguiment accions formatives per sectors estratègics**

Objectiu general:
-Millorar els mecanismes de tractament de la informació respecte a l'oferta formativa gestionada i les necessitats de les empreses del territori

Termini:	**Àmbit temàtic:**
CURT	FORMACIó

Objectius específics
-Disposar d'una sistema de regsitre i avaluació dels cursos realitzats.
-Desenvolupar indicadors d'avalauació per a la millora de l'oferta de formació contínua.
-Organitzar la informació respecte els cursos realitzats per planificar l'oferta futura.
-Disposar d'un mecanisme per fer retorn a entitats professionals i patrons públics de l'agència de desenvolupament sobre les actuacions realitzades

Descripció:
La gestió de la informació per part de RD és un tema clau per la projecció social de l'agència de desenvolupament i també per a la millora de la formació que ofereix l'entitat. Més enllà de les aplicacions que podria tenir disposar d'un sistema per a optimitzar el retorn a patrons i entitats col·laboradores, aquest sistema ha de servir també per millorar el planejament estratègic respecte a l'oferta formativa ocupacional i continuada que l'agència ofereix, així com el que poden també oferir d'altres agents del territori.
De cara a la millora de les activitats que es realitzen és crucial el registre, tan de dades quantitatives com l'avaluació d'aspectes qualitatius crucials de les formacions realitzades. En aquest sentit encara es pot millorar la manera d'avaluar la utilitat i el servei de les formacions realitzades per a les empreses i els professionals en actiu.
Per altra banda la definició d'aquest sistema de gestió de la informació hauria de comptar amb la necessitat d'integrar la informació recollida pel servei de prospecció i la informació recollida o generada per altres serveis sectorials de l'agència. La gestió de la informació dins de l'agència és una qüestió clau si es vol encarar la necessitat d'oferir un servei eficient a les empreses del territori en la detecció, la planificació i la gestió de necessitats formatives. Per a que això sigui consistent cal considerar la necessitat de promoure la transversalitat en els mecanismes de gestió de la informació per part de totes les àrees de l'agència.

Resultats esperats:
-Aplicació informàtica per a la gestió de la informació sobre els cursos realitzats.
-Protocòls d'anàlisi i valoració de la formació realitzada.

Indicadors d'avaluació:
-Assoliment del sistema de gestió.
-Desenvolupament d'accions de retorn i anàlisi de l'oferta formativa
-Millora de la satisfacció per part dels usuaris.

Interrelació amb altres accions:
-Accions de comunicació de la tasca desenvolupada per RD
-Accions de detecció de necessitats formatives com els mapes d'ocupació.

Agents socials i econòmics implicats:
Diferents àrees que realitzen formació continuada en el si de RD
Aula d'Hostaleria
CEINR
Serveis comunicatius de RD i CC.

Línia estratègica	4	FORMACIÓ CONTINUADA
Programa	PROGRAMA 4.1	Formació continuada
Acció/projecte	P30	Realització de seminaris tècnics de gestió empresarial a microempreses

Objectiu general:
-Oferir formació en gestió empresarial bàsica (càlcul de costos i marges de benefici) adeqüada a les necessitats i disponibilitats horàries d'empreses petites, sobretot comerços, bars i restaurants.

Termini:	Àmbit temàtic:
EN CURS / TRACTOR	FORMACIÓ

Objectius específics
-Fidelitzar el teixit empresarial.
-Promoure la millora del serveis de les petites i micro empreses del territori.
-Fomentar l'increment dels guanys empresarials dels destinataris de l'acció.

Descripció:
Oferta de formació contínua, gratuïta i personalitzada, orientada específicament cap a les petites i micro empreses del territori. La formació s'hauria de realitzar tenint en compte l'aplicació específica en les necessitats reals de comerços, bars i restaurants, que no tenen cap tipus d'inclinació d'acudir a demanar els serveis de l'agència de desenvolupament. Es tracta per tant d'un projecte que requereix consolidar un programa d'assessorament empresarial porta-a-porta.

Considerant els costos en personal que pot tenir un programa d'aquest tipus s'hauria de valorar la possibilitat d'establir un conveni amb l'IES per al desenvolupament de pràctiques dels estudiants en gestió i administració d'empreses. En aquest sentit és clau la implicació del professorat especialitzat de l'IES amb els objectius del programa en qüestió.

El desenvolupament d'aquest projecte tindria uns efectes evidents en termes de promoció econòmica, millora del dinamisme del teixit empresarial i fidelització i reconeixement per part d'aquest de la tasca desenvolupada per l'agència de desenvolupament.

Resultats esperats:
Millora de les competències del teixit comercial i les pimes del territori.

Indicadors d'avaluació:
-Nombre d'empreses assessorades
-Satisfacció respecte la formació rebuda
-Increment de beneficis per part de les empreses assessorades
-Increment de la relació entre empreses i RD.

Interrelació amb altres accions:
Mapes d'ocupació.
Detecció, gestió i planificació de necessitats formatives.
Accions de prospecció empresarial.

Agents socials i econòmics implicats:
Àrea d'emprenedoria.
Area de prospecció.
Grup Leader
IES Abat Oliba (professorat)

Línia estratègica	4	FORMACIÓ CONTINUADA
Programa	PROGRAMA 4.1	Formació continuada
Acció/projecte	P31	Realització de sessions d'alfabetització digital per a petites empreses de sectors sensibles a la utilització de les TIC.

Objectiu general:
-Promoure la utilització de les TIC en les petites empreses del territori que ho puguin requerir.

Termini:
EN CURS

Àmbit temàtic:
FORMACIÓ

Objectius específics
-Alfabetització digital en petites empreses.
-Fidelització del teixit empresarial.
-Donar a conèixer els serveis i recursos que pot oferir l'agència de desenvolupament territorial a les empreses i persones del territori.

Descripció:
Oferta de formació contínua, gratuïta I personalitzada orientada específicament a les petites i micro empreses del territori. La formació s'hauria de realitzar tenint en compte l'aplicació específica a les necessitats reals de comerços i petits productors artesanals per a qui la promoció a través de les xarxa i el comerç electrònic pugui ser una oportunitat de negoci real. El tipus de formació hauria de seguir el criteri de ser molt segmentada i gairebé individualitzada en funció de les necessitats empresarials d'aquelles empreses que es poden beneficiar d'una formació específica en noves tecnologies.
L'oferiment d'aquest servei s'ha d'entendre també com un mecanisme per generar un efecte divulgatiu respecte la utilitat pel territori de l'agència de desenvolupament.

Resultats esperats:
Acostar lesTIC a sectors del teixit empresarial que no l'utilitzen però que en podrien treure rendiment.

Indicadors d'avaluació:
-Nombre d'empreses assessorades
-Satisfacció respecte la formació rebuda
-Increment de beneficis per part de les empreses assessorades
-Increment de la relació

Interrelació amb altres accions:
Mapes d'ocupació.
Detecció, gestió i planificació de necessitats formatives.
Seminaris tècnics de gestió empresarial.

Agents socials i econòmics implicats:
Àrea d'emprenedoria.
Area de prospecció.
Grup acció local - Leader Ges Bisaura.
Fundació Televall,

Línia estratègica	**4**	**FORMACIÓ CONTINUADA**
Programa	**PROGRAMA 4.1**	**Formació continuada**
Acció/projecte	**P32**	**Dinamització de l'oferta en idiomes de la comarca**

Objectiu general:
-Promoure l'ensenyament d'idiomes a la comarca.

Termini:	**Àmbit temàtic:**
EN CURS	FORMACIÓ

Objectius específics.
-Concertar la temporalització i el finançament de la millora de les instal·lacions de l'EOI annexa a l'IES Abat Oliba.
-Dinamitzar el coneixement per part de la ciutadania de les activitats i possibilitats que ofereix l'EOI.
-Promoure cursos especials orientats a donar resposta a les necessitats específiques dels perfils laborals estratègics pel territori.

Descripció:
L'Escola Oficial d'Idiomes és un recurs públic orientat a l'aprenentatge d'idiomes amb un perfil majoritari d'usuaris compresos entre els 20 i 40 anys. Entre els projectes de futur amb els que compta l'escola en l'actualitat, la rehabilitació dels espais on està ubicada, annexos a l'IES Abat Oliba, és una qüestió clau. L'objectiu actual és el d'aconseguir finançament per iniciar unes obres de rehabilitació ja projectades que han de servir per dignificar els espais amb els que estan treballant. En concret es compta amb el projecte tècnic, aprovat per Serveis Territorials del Departament d'una secretaria, despatxos i aula d'estudi.
Per altra banda l'EOI té cada any problemes per assegurar una matrícula d'alumnes suficients que garanteixi el bon funcionament i el manteniment dels cursos i grups d'idiomes (francès i anglès). En aquest sentit les campanyes comunicatives desenvolupades per l'escola , que són força completes, es valora que no acaben de tenir el resultat que s'esperaria d'elles. Per això caldria desenvolupar aliances amb els altres centres o agents formatius del territori, per buscar la seva col·laboració alhora de dinamitzar la canalització d'alumnes cap a l'oferta regular de l'EOI. Entre les accions encaminades a aquest objectiu es destaca la participació de l'escola en el Saló de l'Ensenyament que es realitzarà al territori en breu.
Finalment, considerant la possibilitat que ofereixen les EOI de desenvolupar cursos especials orientats a col·lectius específics, de cara a promoure per fils com el d'administratiu amb coneixements de comerç internacional, el de cambrer amb idiomes, o el de comerciant amb idiomes, es valora la idoneïtat de projectar accions específiques de cara als propers cursos que impliquin la coordinació i el disseny compartit entre RD i l'EOI

Resultats esperats:
-Execució de les obres de rehabilitació de la ubicació de l'escola.
-Estabilització i millora del nombre de persones matriculades a l'EOI.
-Realització de cursos especials dirigits als perfils laborals estratègics pel territori.

Indicadors d'avaluació:
-Acord de finançament i temporalització de les reformes físiques de l'EOI.
-Accions de comunicació de l'oferta de l'escola.
-Accions de difusió de l'oferta de l'escola per part d'altres agents formatius del territori.
-Nombre de cursos especials acordats entre l'EOI i RD.

Interrelació amb altres accions:
L'escola participarà entre d'altres accions en l'organització del Saló de l'Ensenyament, acció que es pot incloure en l'objectiu de dinamitzar l'oferta formativa del territori.

Agents socials i econòmics implicats:
Escola Oficial d'Idiomes de Ripoll.
CCR
RD

Línia estratègica	**4**	**FORMACIÓ CONTINUADA**
Programa	**PROGRAMA 4.1**	**Formació continuada**
Acció/projecte	**P32**	**Accions per a la formació en gestió energètica per a professionals i empreses.**

Objectiu general:
-Promoure el canvi de model energètic cap una gestió eficient dels recursos naturals.

Termini:	**Àmbit temàtic:**
EN CURS	FORMACIó

Objectius específics:
-Promoure el coneixement de les energies renovables
-Involucrar les administracions públiques i el teixit empresarial en l'ús de la biomassa

Descripció:
El canvi cultural associat a l'eficiència energètica i a l'ús de la biomassa com a font calorífica es pot promoure a través d'accions formatives orientades a sensibilitzar empresaris i professionals amb càrrecs tècnics o directius, tant dins del teixit empresarial com dins de les administracions públiques.
Atraure tant el teixit empresarial com als gestors públics amb poder de decisió al respecte és una acció clau de cara a assentar les bases perquè en un futur la comarca faci un us generalitzat de les fonts d'energia renovable.
La sensibilització i la formació sobre estalvi i amortització d'inversions és clau.

Resultats esperats:
-Realització d'accions divulgatives del benefici del càlcul de costos i la gestió energètica eficient.
-Sensibilització a actors clau al respecte d'aquests beneficis.

Indicadors d'avaluació:
-Nombre d'accions realitzades.
-Augment del nombre de calderes de biomassa al territori.

Interrelació amb altres accions:
Es tracta d'una acció

Agents socials i econòmics implicats:
CEINR
CCR
GAL
Àrea d'emrpenedoria RD

Línia estratègica	**4**	**FORMACIÓ CONTINUADA**
Programa	**PROGRAMA 4.1**	**Formació continuada**
Acció/projecte	**P33**	**Accions de professionalització del sector turístic.**

Objectiu general:
-Promoure la formació continuada i la millora continuada dels recursos humans del sector turístic.

Termini:
EN CURS

Àmbit temàtic:
FORMACIÓ

Objectius específics:
-Facilitar cursos, jornades i seminaris orientades a promoure la professionalització del sector.
-Promoure el coneixement d'idiomes vinculat a les activitats comercials que tenen contacte amb el turisme.

Descripció:
Des de RD es treballa amb el repte de facilitar l'enfortiment del sector turístic de la comarca. En aquest sentit la promoció de millores en la investigació comercial, la creació de producte, les polítiques de màrqueting, les aplicacions informàtiques o la gestió comercial formen part entre d'altres qüestions d'una de les línies estratègiques amb les que treballa l'entitat en l'àmbit turístic.

Resultats esperats:

-Millora continuada del sector turístic

Indicadors d'avaluació:
-Millora dels indicadors d'activitat de les empreses del sector.
-Satisfacció dels professionals del sector amb la formació oferta.

Interrelació amb altres accions:
Accions de detecció de necessitats formatives i prospecció empresarial.

Agents socials i econòmics implicats:
Servei de Promoció Turística de RD
CCR
Terra de Comtes i Abats

EMPRENEDORIA I ACOMPANYAMENT

P34- Sessions de sensibilització empresarial a les escoles
P35- Foment de respostes empresarials en l'àmbit de la cura i atenció a persones grans
P36 - Restaurant d'aplicació / Empresa d'inserció vinculada a l'Aula d'Hostaleria.
P37- Espai test per a emprenedors agraris.

Línia estratègica	**4**	**FORMACIÓ CONTINUADA**
Programa	**PROGRAMA 4.2**	**Emprenedoria i acompanyament**
Acció/projecte	**P34**	**Sessions de sensibilització empresarial a les escoles del territori.**

Objectiu general:
-Promoure el cooperativisme i l'emprenedoria social a l'escola

Termini:	**Àmbit temàtic:**
CURT	FORMACIÓ

Objectius específics
-Treballar els valors i les competències que tenen a veure amb el dinamisme i el desenvolupament econòmic local amb els nens des de ben petits.
-Promoure una visió col·lectiva dels reptes territorials en matèria de dinamització econòmica.
-Promoure l'aprenentatge de competències i habilitats vinculades amb l'emprenedoria i la iniciativa empresarial.

Descripció:
Més enllà del foment de l'empreneduria a les escoles, que es tracta d'una qüestió amb molta anomenada en el context actual de crisi multidimensional, una acció de futur valuosa seria la divulgació entorn els valors vinculats al desenvolupament econòmic territorial i el cooperativisme. En aquest sentit aquest projecte s'hauria de plantejar el disseny d'accions de sensibilització respecte a valors vinculats a la promoció econòmica i el desenvolupament local a les escoles i instituts de la comarca. Prenent com a referència els projectes d'innovació docent i experiències educatives comunitàries que ja existeixen al territori cal considerar de quina manera es treballen els valors vinculats amb la iniciativa empresarial, les competències i habilitats particulars que van vinculades a aquesta, així com els coneixements i la divulgació de nocions relacionades amb el desenvolupament sostenible i la resta de vectors d'innovació social (economia verda, tradició indústrial i qualitat de vida) considerats com a propis de la societat del coneixement.

Indicadors d'avaluació:
-nombre d'accions
-satisfacció dels actors implicats
-efectes en l'activitat econòmica del territori.
-efectes en les decisions de compra per part de les AMPES i les escoles del territori.

Interrelació amb altres accions:
Aquest projecte pot ser útil per dotar de continguts a la pàgina web sobre territori educador.

Agents socials i econòmics implicats:
Escoles i instituts
CC
RD
CRP

Línia estratègica	**4**	**FORMACIÓ CONTINUADA**
Programa	**PROGRAMA 4.2**	**Emprenedoria i acompanyament**
Acció/projecte	**P35**	**Foment de projectes empresarials en l'àmbit de les activitats de cura a persones grans i l'atenció a la dependència**

Objectiu general:
-Generar activitat econòmica vinculada a l'àmbit de l'atenció a la dependència i compromesa amb els valors del cooperativisme i el desenvolupament local.

Termini:	**Àmbit temàtic:**
CURT / MITJÀ	FORMACIÓ

Objectius específics
-Oferir resposta als reptes empresarials d'una comarca amb unes condicions demogràfiques marcades per l'envelliment demogràfic.
-Desenvolupar propostes empresarials de caràcter cooperatiu que puguin operar com a empreses d'inserció sociolaboral orientades a l'oferiment de serveis a la dependència.
-Vincular entitats com l'Hospital de Campdevànol, o la Fundació MAP a la promoció d'iniciatives empresarials que puguin oferir llocs de treball a persones amb risc o situació d'exclusió social.

Descripció:
Entre els sectors que poden generar llocs de treball així com oportunitats de negoci a la comarca en un futur immediat o a mig termini l'àmbit de l'atenció a la dependència té una importància cabdal.
Considerant també l'existència d'entitats afins al desenvolupament d'iniciatives en aquest àmbit com pot ser la Fundació MAP o com podria ser també l'Hospital de Campdevànol, seria oportuna la realització d'actuacions per a coordinar els serveis d'acompanyament a l'emprenedoria de Ripollès Desenvolupamnet, els serveis d'atenció a la dependència del Consorci de Benestar Social i l'arrencada d'un projecte empresarial en aquest àmbit concret.
En primer lloc caldria identificar quins són els serveis d'atenció a la dependència que podrien oferir oportunitats de negoci, considerant tots els actors implicats en l'actualitat en l'oferiment de serveis i productes especialitzats en aquest sector. Per ara en concret es contempla l'interès de la potenciació dels serveis vinculats a: transport adpatat, serveis d'atenció domiciliària, manteniment i reparacions domèstiques, bugaderia i menjar a domicili.
Per a oferir suport financer a les iniciatives que poguéssin sorgir en aquest àmbit paralelament s'hauria d'avançar en la constitució d'una societat de capital llavor per a projectes d'interès especial pel territori.

Indicadors d'avaluació:
-Identificació d'oportunitat de negoci en el sector.
-Constitució d'una iniciativa empresarial cooperativa en l'àmbit de l'atenció a la dependència i la tercera edat.

Interrelació amb altres accions:
Aquesta acció estaria vinculada al desenvolupament d'una empresa d'inserció en l'àmbit de l'hostaleria i el càtering.
També podria estar vinculada al desenvolupament d'un cicle formatiu de grau mig en l'àmbit sociosanitari.
Aquesta acció hauria d'anar vinculada a la constitució d'una societat de capital llavor per a noves iniciatives empresarials.

Agents socials i econòmics implicats:
Consorci de Benestar Social
Hospital de Campdevànol
Fundació MAP
UIER

Línia estratègica	**4**	**FORMACIÓ CONTINUADA**
Programa	**PROGRMA 4.2**	**Emprenedoria i acompanyament**
Acció/projecte	**P36**	**Restaurant d'aplicació / empresa d'inserció per als alumnes que finalitzen la formació de l'Aula d'Hostaleria.**

Objectiu general:
-Promoure un restaurant d'aplicació per els alumnes de l'Aula d'Hostaleria i/o una empresa d'inserció vinculada a l'Aula

Termini:	**Àmbit temàtic:**
CURT / MITJÀ	FORMACIÓ

Objectius específics
-Estudiar la viabilitat i els criteris de gestió d'un espai i/o serveis d'aquestes característiques.
-Aconseguir el finançament per a tirar endavant els projectes.
-Posada en funcionament de l'espai-test i/o l'empresa d'inserció.

Descripció:
La formació oferida per l'Aula es podria veure millorada amb el desenvolupament d'un espai professionalitzador per part dels alumnes un cop finalitzada la seva etapa d'ensenyament reglat. Aprendre a portar un restaurant, amb les responsabilitats i riscos associats a la direcció d'una cuina i el dia a dia d'un negoci, seria l'objectiu pedagògic d'aquest espai. Es tractaria doncs d'un lloc per posar en pràctica els ensenyaments desenvolupats durant els cicles formatius i complementar-los amb el treball de les competències gerencials vinculats al desenvolupament d'un negoci i a l'emprenedoria.

Aquest projecte no és vist com una cosa fàcil d'aconseguir en aquests moments. Caldria la definició d'uns criteris per a l'acompanyament tècnic així com unes pautes per a la utilització del recurs per part dels alumnes de l'Aula. Per altra banda cal assenyalar que aquest projecte hauria de comptar amb el suport i l'impuls de les associacions de restauradors de la comarca. Entre els contres que es podria trobar, l'oposició dels altres restauradors, en tant que possibilitat d'esdevenir un espai de competència directa és el principal escull a tractar.

Per altra banda aquest projecte té un paral·lelisme directe amb la possibilitat de tirar endavant una empresa d'inserció vinculada a l'Aula d'Hostaleria i que s'ocupés de promoure un servei de càtering per a institucions educatives, l'Hospital o els centres geriàtrics de la comarca. Entre ambdós projectes (el restaurant d'aplicació i l'empresa d'inserció) els actors entrevistats durant la realització d'aquest estudi tendeixen a decantar-se majoritàriament per l'impuls del segon. En aquest cas la participació de la fundació MAP és valorada com a molt important.

Resultats esperats:
-Estudi de viabilitat econòmica i pla d'execució del restaurant d'aplicació.
-Definició de protocols sobre l'organització i el funcionament del recurs.
-Implicació dels restauradors de la comarca en la potenciació d'aquest projecte.

Indicadors d'avaluació:
-Desenvolupament del pla d'execució del projecte
-Assoliment d'acords institucionals amb proveïdors de finançament privat per a tirar endavant el projecte.
-Satisfacció i comprensió dels restauradors de la comarca amb el desenvolupament d'aquest projecte.

Interrelació amb altres accions:
Aquest projecte es relaciona per la inspiració metodològica amb el projecte d'espais-test per a emprenedors agraris. També té una relació directa amb la possibilitat d'engegar una empresa d'inserció, en tant que cuina central o servei de càtering, vinculada a l'àrea.

Agents socials i econòmics implicats:
RD
CCR
Fundació MAP
Associació de restauradors.

Línia estratègica	4	FORMACIÓ CONTINUADA
Programa	PROGRMA 4.2	Emprenedoria i acompanyament
Acció/projecte	P37	Espai test per a emprenedors agraris.

Objectiu general:
-Promoure un espai test per a emprenedors agraris

Termini:	Àmbit temàtic:
CURT / MITJÀ	FORMACIÓ

Objectius específics
-Estudiar la viabilitat i els criteris de gestió d'un espai d'aquestes característiques.
-Aconseguir el finançament per a tirar endavant el projecte.
-Posada en funcionament de l'espai-test.

Descripció:
Aquest projecte es descriu en detall en el pla d'acció específic de l'àrea agroalimentària de RD i s'inclou aquí perquè es considera un recurs innovador i dinamitzador que podria esdevenir un punt fort de l'estratègia formativa del territori.

Resultats esperats:
-Estudi de viabilitat econòmica i pla d'execució del restaurant d'aplicació.
-Definició de protocols sobre l'organització i el funcionament del recurs.

Indicadors d'avaluació:
-Desenvolupament del pla d'execució del projecte
-Assoliment d'acords institucionals amb proveïdors de finançament privat per a tirar endavant el projecte.
-Nombre de projectes que s'incorporin al recurs.

Interrelació amb altres accions:
Es tracta d'una acció que es pot relacionar amb la innovació i el desenvolupament estratègic en metodologies formatives actuals. Per a la seva posada en funcionament tindrà molta importància les accions per a esdevenir antena formativa d'altres centres formatius del territori.

Agents socials i econòmics implicats:
RD
CCR
CEINR
Escola de pastors.
ECAs catalanes

6- BIBLIOGRAFIA

Conca, J. (2006) "L'oferta formativa al Ripollès. Anàlisi de la Formació del Territori, de l'actuació Formació al llarg de la Vida, del Pacte Territorial per a l'Ocupació de les Comarques de Girona. Diputació de Girona. Servei d'Ocupació de Catalunya.

Conca, J. (2006) "Les necessitats formatives al Ripollès. Anàlisi de la Formació del Territori, de l'actuació Formació al llarg de la Vida, del Pacte Territorial per a l'Ocupació de les Comarques de Girona. Diputació de Girona. Servei d'Ocupació de Catalunya.

Pla Estratègic del Sector Terciari del Ripollès (2004) Projecte de Futur Ripollès 2020. Informe de realització. Document Resum.

Ripollès Desenvolupament. (2013) Memòria d'activitat 2013. Ripoll, febrer de 2014.

Ripollès Desenvolupament. (2013) Memòria d'activitat 2013. Ripoll, Gener-Octubre 2013.

Ripollès Desenvolupament (2012) Pla d'Acció del Consorci Ripollès Desenvolupament 2011-2021. Consorci Ripollès Desenvolupament. Consell Comarcal del Ripollès.

Servei d'Ocupació de Catalunya (2012) Mapa de la formació professional al Ripollès i anàlisi de la seva adequació al Mercat de Treball. Secretaria Tècnica. Àrea d'Anàlisi i Prospectiva. Maig de 2012.

Servei d'Ocupació de Catalunya (2014) Pla de desenvolupament de polítiques actives d'ocupació de Catalunya (2014-2016). Generalitat de Catalunya. Departament d'Empresa i Ocupació.

Servei d'Ocupació de Catalunya (2013) Anàlisi anual de l'adequació de la formació professional al mercat de treball al Ripollès. Informe comarcal per a la programació 2014-2015. Ripollès (Girona). Secretaria Tècnica del SOC.

7- WEBOGRAFIA

Aula d'hostaleria del Ripollès

http://www.ahripolles.com/cat/aula.htm

Casa d'oficis de Ripoll

http://www.ripoll.cat/ajuntament/actualitat-municipal/la-sala-abat-senjust-es-rehabilita-a-traves-de-la-casa-d-oficis/1163.html

Centre de formació d'adults de Ripoll

https://sites.google.com/a/xtec.cat/afa-ripolles/

Centre de formació forestal especialitzada de Montesquiu

http://www.formacioforestal.cat/ca/

Centre d'espais d'interès natural del Ripollès

http://ceinr.cat

Consell comarcal del Ripollès

http://www.ccripolles.cat

Consorci de Benestar Social.

http://www.cbsripolles.cat

Consorci Ripollès Desenvolupament

http://www.ripollesdesenvolupament.com

El Ripollès. Fés Turisme al Ripollès.

http://www.elripolles.com

Escola del Treball – Fundació Eduard Soler.

http://www.fes.cat

Estratègia per a la recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent RIS3CAT.
http://catalunya2020.gencat.cat/ca/

Grup d'Acció Local del projecte Leader. Ripollès, Vall del Ges i Bisaura.
http://www.desenvolupamentrural.cat

Fundació MAP.
http://www.fundaciomap.org

Fundació Televall
http://www.televall.org

Institut Abat Oliba de Ripoll
http://insabatoliba.cat

Institut Escola Sant Joan de les Abadeses
http://bloc.iesantjoandelesabadesses.cat

Institut Germans Vila Riera
http://www.xtec.cat/centres/b7006681/

Institut Joan Triadú
https://sites.google.com/a/xtec.cat/sinjoantriadu/

Servei Educatiu del Ripollès
https://sites.google.com/a/xtec.cat/crp-ripolles/

Unió Intersectorial Empresarial del Ripollès (UIER)
http://www.uier.org

8- ANNEXES

Taula 38: Cicles formatius del Departament d'Ensenyament per comarca i centre d'impartició (2014)

COMARCA	LLOC	CICLE	ESPECIALITAT
GARROTXA	CFA La Garrotxa		Cicle de formació Instrumental
	EASD d'Olot	Cicles formatius Grau Mitjà	Arts plàstiques i disseny
		Cicles formatius Grau Superior	Arts plàstiques i disseny
		Ensenyaments superiors de disseny	Disseny Gràfic
			Disseny d'Interiors
	Escola Pia d'Olot	Cicles formatius Grau Mitjà	Conducció d'activitats fisicoesportives en el medi natural
		Cicles formatius Grau Superior	Animació d'activitats físiques i esportive
	Institut Bosc de la Coma	Cicles formatius Grau Mitjà	Gestió administrativa
			Sistemes microinformàtics i xarxes
		Cicles formatius Grau Superior	Administració i finances
			Comerç internacional
			Transport i logística
			Administració de sistemes informàtics en xarxa
			Desenvolupament d'aplicacions multiplataform
	Institut La Garrotxa	Cicles formatius Grau Mitjà	Producció agropecuària
			Jardineria i floristeria
			Instal·lacions elèctriques i automàtiques
			Elaboració de productes alimentaris
			Mecanització
			Cures auxiliars d'infermeria
			Manteniment electromecànic
			Confecció i moda
		Cicles formatius Grau Superior	Projectes d'edificació
			Automatització i robòtica industrial
			Disseny en fabricació mecànica
			Programació de la producció en l'emmotllament de metalls i polímers
			Laboratori de diagnòstic clínic
			Patronatge i moda
	Institut Montsacopa	Cicles formatius Grau Mitjà	Atenció a persones en situació de dependència
		Cicles formatius Grau Superior	Educació infantil
OSONA	Institut Pere Barnils Centelles	Cicles formatius Grau Mitjà	Conducció d'activitats fisicoesportives en el medi natural
	Institut Antoni Pous i Argila Manlleu	Cicles formatius Grau Mitjà	Atenció a persones en situació de dependència
		Cicles formatius Grau Superior	Educació infantil

			Integració Social
	La Salle Manlleu	Cicles formatius Grau Mitjà	Gestió administrativa (concertat)
			Instal·lacions elèctriques i automàtiques (concertat)
			Mecanització (concertat)
		Cicles formatius Grau Superior	Administració i finances (concertat)
			Programació de la producció en fabricació mecànica (concertat)
			Mecatrònica industrial
			Administració de sistemes informàtics en xarxa (concertat)
	EFA Quintanes	Cicles formatius Grau Mitjà	Producció agropecuària (concertat)
			Treballs forestals i de conservació del medi natural (concertat)
			Jardineria i floristeria (concertat)
			Aprofitament i conservació del medi natural (concertat)
		Cicles formatius Grau Superior	Gestió i organització d'empreses agropecuàries
			Gestió forestal i del medi natural (concertat
	Institut Castell del Quer Prats de Lluçanès	Cicles formatius Grau Mitjà	Gestió administrativa
			Sistemes microinformàtics i xarxes
	Institut de Tona	Cicles formatius Grau Mitjà	Cuina i gastronomia
			Serveis en restauració
			Forneria, pastisseria i confiteria
	Institut Cirviànum de Torelló	Cicles formatius Grau Mitjà	Sistemes microinformàtics i xarxes
		Cicles formatius Grau Superior	Desenvolupament d'aplicacions web
	EASD de Vic	Cicles formatius Grau Mitjà	Arts plàstiques i disseny
		Cicles formatius Grau Superior	Arts plàstiques i disseny
		Ensenyaments superiors de disseny	Disseny gràfic
			Disseny de productes
		Disseny	Disseny gràfic
			Disseny de productes
			Disseny d'interiors
	El Seminari	Cicles formatius Grau Mitjà	Conducció d'activitats fisicoesportives en el medi natural
			Gestió administrativa
			Preimpressió digital
			Atenció a persones en situació de dependència
		Cicles formatius Grau Superior	Animació d'activitats físiques i esportives
			Secretariat
			Disseny i producció editorial

			Serveis al consumidor
			Guia, informació i assistència turístiques
			Animació turística
			Documentació sanitària
			Educació infantil
			Integració social
		Ensenyaments esportius de grau mitjà	Tècnic esportiu en les disciplines hípiques de salt, doma i concurs complet
			Tècnic esportiu en les disciplines hípiques de resistència, orientació i turisme eqüestre
	Institut de Vic	Cicles formatius Grau Mitjà	Gestió administrativa
			Comerç
			Instal·lacions elèctriques i automàtiques
			Instal·lacions de telecomunicacions
			Elaboració de productes alimentaris
			Cures auxiliars d'infermeria
			Farmàcia i parafarmàcia
			Emergències sanitàries
			Manteniment electromecànic
		Cicles formatius Grau Superior	Administració i finances
			Gestió comercial i màrqueting
			Comerç internacional
			Transport i logística
			Automatització i robòtica industrial
			Química ambiental
			Higiene bucodental
			Laboratori de diagnòstic clínic
		Programa de qualificació professional inicial	Auxiliar de vivers i jardins
	Institut Jaume Callís	Ensenyaments esportius de grau mitjà	Tècnic d'esport en futbol
			Tècnic d'esport en basquetbol
	Perruqueria i Estètica	Cicles formatius Grau Mitjà	Perruqueria i cosmètica capil·lar
			Estètica personal decorativa
		Programa de qualificació professional inicial	Auxiliar d'imatge personal: perruqueria i estètica
	Sant Miquel dels Sants	Cicles formatius Grau Mitjà	Gestió administrativa
		Cicles formatius Grau Superior	Desenvolupament d'aplicacions multiplataforma
RIPOLLÈS	Institut Abat Oliba	Cicles formatius Grau Mitjà	Gestió administrativa
			Instal·lacions elèctriques i automàtiques

			Cuina i gastronomia
			Forneria, pastisseria i confiteria
			Manteniment electromecànic
		Cicles formatius Grau Superior	Administració i finances
			Direcció de cuina
		Ensenyaments esportius de grau mitjà	tècnic d'esport en esquí alpí
			tècnic d'esport en surf de neu
			tècnic d'esport en muntanya mitjana
		programa de qualificació professional inicial	auxiliar de vendes, oficina i atenció al públic
	Treball del Ripollès	Cicles formatius Grau Mitjà	Manteniment electromecànic
		Cicles formatius Grau Superior	Manteniment electrònic
			Programació de la producció en fabricació mecànica
			Disseny en fabricació mecànica
			Mecatrònica industrial
CERDANYA	Institut Pere Borrell	Cicles formatius Grau Mitjà	Gestió administrativa
			Atenció a persones en situació de dependència
			Conducció d'activitats fisicoesportives en el medi natural
			Cures auxiliars d'infermeria
		Cicles formatius Grau Superior	Animació sociocultural i turística
BERGUEDÀ	Institut Guillem de Berguedà	Cicles formatius Grau Mitjà	Manteniment electromecànic
			Atenció a persones en situació de dependència
			Cures auxiliars d'infermeria
	Institut L'Alt Berguedà (Bagà)	Cicles formatius Grau Mitjà	Conducció d'activitats fisicoesportives en el medi natural
		Tècnic d'esport	Tècnic d'esport en muntanya mitjana
	Xarxa (Berga)	Cicles formatius Grau Mitjà	Gestió administrativa
			Instal·lacions elèctriques i automàtiques
			Electromecànica de vehicles automòbils
		Cicles formatius Grau Superior	Administració i finances
			Administració de sistemes informàtics en xarxa
			Secretariat

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Ensenyament